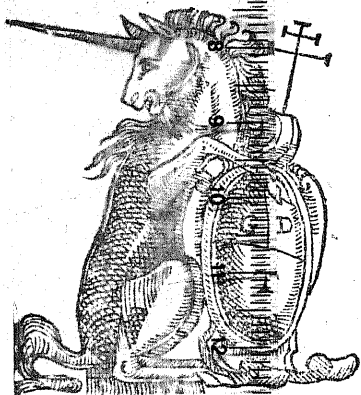

R. 23.508

MEDITATIONES
CRÆCANTICÆ IN
ARTEM GRAMMATICAM,

*In eorum gratiam qui sine præceptoris voce
destituuntur, & literas Græcas suo ipsi
ductu discere coguntur.*

NICOLAO CENNARDO
AVTORE.

AVGVSTAE TAVERNORVM,

Apud Io. Dominicum Marinum.

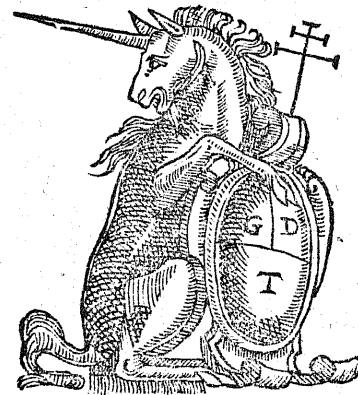
M. D. XCVE

MEDITATIONES
CRÆCANICÆ IN
ARTEM GRAMMATICAM,

*In eorum gratiam qui vna præceptoris voce
destituuntur, & literas Græcas suo ipsi
ductu discere coguntur.*

NICOLAO CLENARDO
AVTORE.

AVGVSTAE TAVRINORVM,
Apud Io. Dominicum Tarinum.

M. D. XCVI.

HUMANISSIMO

SIMVLQ. DOCTISS. VIRO,

IACOBO CANTE,

*Reuerendiſſ. D. Cardinalis Campeij
ſummo cubiculario,*

NICOLAUS CLENARDVS S. P. D.

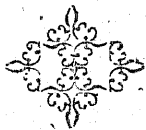
SAEPENVMERO mihi venit in mentem, eiſmodi libellum conſcribere qui Graece lingua ſtudioſis, poſt primum Grammaticae guſtum, tanquam praecptoris inſtar eſſet, ſiquando viuae vocis penuria laborarent. Atque id conſilij non deſuerunt qui probarent: nihil tamen aequè confirmauit vt tuum, doctiſſime Canta iudicium. Quum enim nuper Bruxellae de literis ageremus, operapretij futurum credebas ſi rudimentarij iſtis tyronibus ſcriptor quiſpiam Graecus ita legendus proponeretur vt ſinguli verſus verborum thematis inſignirentur. In illis enim rimandis miſere plerofque angi, quibus hac ratione ſcrupuli omnes exi-

4
mi possent. Ibi me illicò minus iam propositi pœni-
tere cœpit; sed quasi oraculi autoritate permotus,
inchoatū alioqui opus absoluerè statui eodem, filo
quod tua prudentia demonstrasti. Mitto itaque
istuc Meditationes Græcicas, easq; sub nomi-
nis tui auspicijs editas, ut quisquis inde fructus
ad studiosam iuuentutem manauerit, eum to-
tum propensissimè tuæ voluntati acceptum ferat,
Deumque precetur ut quod præterea de iuuan-
dis bonarum artium studijs animo concepisti,
fœlicem sortiatur exitum. Mihi certè pro effu-
sissimo isto in literatos homines amore augura-
ri libet, & ominari licet, orbem aliquando sibi
gratulaturum de præclari Iacobi Cantæ meri-
tis. Bene vale; vir integerrime, & Campe-
giam familiam literarum gloria, quòd
strenuè facis, illustrare perge.

Lovanij, Anno 1531.

XII. Calend.

Iulias.

5
M E D I T A T I O N E S
G R A E C A N I C A E I N
artem Grammaticam,

Autorem Nicolao Clenardo.

Rammaticorū præcepta quæ discen-
dis linguis destinata sunt, ita demum
vtilitatem afferūt, & memoria fideli
cōseruētur, & iugi meditatione, adhi-
bito iudicio, tãquam renouentur. Qua quidè in
re tantū est momenti, ut hîc eos peccare potissi-
mum credã, quicūq; studia linguarū infeliciter
auspicati sunt. Videas plerosque, annos aliquot
in quibusvis passim obseruari auditorijs, noctes
diēsque Grāmaticos euoluere, professorū dictata
religiosissimè describere: & breuiter oēm (quod
dici solet) mouere lapidè, ut artis quã sectantur
omnes canones intelligant: quū interim tot cō-
sumptis laboribus, ne id quidè sint assequuti, ut
vel nominum teneāt declinationes, vel verbo-
rū coniugationes. Vsq; adeò quosdã trãuerso
agitat incōsulta illa discèdi libido, nouorū sem-
per & incognitorū auuiditate sollicita. Itaq; non
immeritò graues sæpe viri, Paulino more, illud
istis occinere solent, *semper dicentes, & nunquam ad
scientiam veritatis peruenientes.* Indignum enim ar-
bitrantur, pretiosi temporis magno dispendio,
linguam aut Græcam aut Hebræam affectare,

Aaa 3

LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO

quum tot sint alioqui artes egregiæ, & mortaliū vſibus per quā neceſſariæ, in quibus ſumma com laude verſari poſſis . Neque tamen ſtultorum mores plus valere debent quàm prudentum industria. Quin potius errantes in viam reducere conuenit, & graſſanti latius malo præſentaneum remediū afferre. Quapropter iam nuper Inſtitutionibus in linguam Græcam editis, vbi quicquid eò pertineret, breuiter præcepti, operę pretiū me eſſe facturū credidi ſi diſcipulorum infirmitati & temerariæ illorū ſedulitati curam conſiliūque pro virili parte præberem, qui ſurſum ac deorſum citra delectum varijs lectitendis auferuntur, multarum quidem horarū iactura, ſed fruſtu exiguo, atque animum induxi, vt libellum aliquem rudi Mineruā conſcriberem, vbi Græcarum literarum candidatis, tanquam vocem præceptoris viuam imiter; vt haberent qui iam rudimēta præcepiffent quid ſequi, quid fugere debent. Delecta ſiquidē epiſtola diui Baſilij, nihil intactum reliqui, quòd ad iſtas minutias pertineret, quæ primò diſcenda eſſent, quæ còtrà in præſens omittenda, & in poſterum ſe ponenda, quàm potui fideliffimè commonſtraui. Neque ab hoc inſtituto duxi alienius eſſe, verbulis ſingulis anxia quadam & barbara ſuperſtitione ſuum addere interpretationem nihil veritus ne in calumniam rapèretur, quòd paruulis & balbutientibus ipſe quoque

que me balbum præſtitiffem. Subdidi tamen ſuam vniciue ſententiæ verſionem Latinā, vt eam edidit Budæus partim ne quis noſtris modò conſpectis, ineptam & illatinam interpretationem (vt æquum eſt) irrideret, partim vt collatis inter ſeſe linguis, propria vtriuſq; phraſis agnoſceretur. Placēt alijs alia, mihi hæc viſa eſt epiſtola mirū in modum idonea quæ per omnes (vt ita dicā) ſyllabas exactè & diligenter excuteretur: propterea quòd præter elegantiffimam dictionem, & dignam viro graui venuſtatem, optimis monitis Chriſtianos mores componit: ſine quibus pernicioſum eſt quicquid vſquam literarum edicitur. Proinde cui in animo ſedet noſtro conſilio vti, vbi ſummam Grammatices compendio paruo fuerit aſſequutus, nominum verborūque inflexionibus quantum ſat erit deguſtatis, ſtatim has legat meditationes neque alio ſe còuertat, priuſquam totā epiſtolam pertractauerit, & penſiculando veſtigandòque, ſic locis omnibus rationem à ſe ipſe poſtulauerit, vt citra morā quicquid occurrerit diluere poſſit: nihil inde proferatur vel minimi momenti, quod non ad ſuum thema, tanquam ad originem referre queat. Nam eiufmodi exercitatio, vnum aliquem in libellum conferenda eſt, ne perpetuò ad eādē reuoluare moleſtium. Sed iam expoſita propoſiti noſtri ratione. Baſilium ipſum loquentē audiamus, cuius eſt epiſtola ad

Ἐπιστολή τῆς μεγάλης βασιλείας πρὸς τὸ ἅγιον Γρηγόριον θεολόγον, ᾧ ἐπέκεινται ἑρμείαν διαγωγῆς.

Epistola magni Basilij ad sanctum Gregorium theologum de vita in solitudine agenda.

Secefferat verò Basilius in Pontum: nasciturque locum contemplationi appositum, eodem Gregorium pellicere studuit, missis ad eum literis, in quibus amœnitatem secessus graphicè depingit & laudat. Quumque is respondisset regionis indole non magnopere spectandam ubi de lucro pietatis ageretur & simul videretur istius illecebris non adducendus, ut ipse quoque in Pontum migraret: ibi Basilius occasione oblata pulcherrimam rescripsit epistolâ, quam sic auspicatur.

BASILIVS.

Ἐπέγραψον σοῦ τίτῳ ἐπιστολῶν, ᾧ ἄλλοι τὰς τῆς φίλων παῖδα σεκ. τῆς ἐπιφανομένης αὐτοῖς ὁμοιότητος πρὸς τοὺς τεκνύτας ἐπιγνώσκουσι.

VERBUM VERBO REDDITVM.

Agnoui tuam epistolam, ut qui amicorum proles ex apparente in eis similitudinem ad parentes agnoscunt.

INTERPRETATIO BVDEI.

Sic tuam epistolam agnoui, ut ij facere solent, quo amicorum liberos ex similitudine in ipsis conspicua agnoscunt.

SCHOLIA.

Hunc vertedi ordinem ad finem vsque seruabimus, & ubiq; adiectis scholijs quoties opus erit ad nostras institutiones lectorè remittemus,

temus, adscripto paginæ numero, eoque minime fallaci. Nam tamen superiore anno, & ferme primo ab editione, supra quatuor millia excusa sint exemplaria; tamen sedulo curatum est, ut omnes libri paginis inter se conuenirent. Quod si quando præsentis opusculi locum citauerimus, Suprà vel Infrà ante pag. addemus, additis & numeris. Hæc igitur præfati, Meditationes Græcicas incipiamus.

Vox epistolæ prima est ἐπέγραψον) γινώσκω, id est nosco. compositum autè ex præpositione ἐπι est ἐπιγινώσκω, hoc est, agnosco. secundus aoristus actiuus verbi γινώσκω, est ἔγραψον, à verbo in μι tertiæ coniugationis, γνώμι, cuius fut. primū est γνώσω à primitiuo themate γνώω. vnde secundus aoristus actiuus ἔγραψον, ut δίδωμι: futurum δώσω, aorist. secundus ἔδωκον: cuius formationè quære in Institutionibus, p. 73. v. 7. Sic à γνώμι, fut. γνώσω, aor. secund. ἔγραψον, compositum ἐπέγραψον, ex præpositione ἐπι' & ἔγραψον, Abijciunt enim præpositiones vltimam vocalè, quoties præfiguntur vocalibus, p. 23. v. 16.

Σοῦ τίτῳ ἐπιστολῶν) σοῦ, genitiuus est pronominis primitiuus secundæ personæ, σου, σοῦ, tu, tui, &c. Usurpant verò Græci genitiuos primitiuæ speciei, ubi Latini per possessiuum loquuntur, tuam epistolam dicentes, non tui epistolam: illi autem σοῦ, τίτῳ ἐπιστολῶν: quamquam & possessiuus vtantur, ἐπιστολῶν τίτῳ σου.

Ἐπέγραψον σοῦ) ex encliticis est σοῦ, ideòq; destituitur

tuitur proprio accentu, pagina 121. versu 7. Enclitica verò non semper accentum remittunt in præcedentem dictionem, sed quandoque solum ipsum amittunt Ἀγγελίδης τε, πάρος γε: sic ἐπέγνων σου. Id quando fiat sensim ipse obseruabis. Reperies, σῶμά σου non autē λόγος σου: rectè tamen διδάσκαλός σου, σώματα σου. Nam vocabula προπαροξύτονα, id est, quæ penultimam circumflectunt, aut προπαροξύτονα, id est, quæ acuunt ante penultimam, ea dictionis incliticæ suscipiunt accentum, non autem παροξύτονα, id est, quæ acuunt penultimam: tamen si quod ad accentum pertinet securum adhuc esse præstat, neque, multum de his rebus angi, priusquam in declinationibus, & coniugationibus probe versatus fueris & casuum ac temporum terminationes exactè perdidiceris. Tum denique ad accentus rationem veniendum erit, & in eo diebus aliquot cõsumenda meditatio reliquis omnibus omittis: scilicet vt ex animo & serió, quod agendum est agas, quandoquidè re ipsa comperi, pleròque in his literis quum plurimum temporis cõtriuissent, tamen vix tandè ad eam frugem peruenisse, vt iustam Grammatices cognitionem nacti essent, non aliam ob causam nisi quòd statim omnia simul nosse voluerint, & nulli tamè rei totos sese dedere. Atque illud vel maximè linguis prouehendis impedimento consuevit esse: dum viri alioqui boni, sed è quorundam

dam moribus hæc studia æstimant, putantque linguis singulis seculum esse tribuendum: quum tamen, si quis recta ratione rem instituat, non modò Græcam & Hebræam, sed & Chaldeam & Arabicam ita nosse possit, vt reliquis disciplinis percipiendis nihil profus officiant, sed maximè profint. Proinde vt ad nostrum institutum recurrat oratio, sic formari velim discipulum, vt primus labor impendatur declinationibus, & coniugationibus, etiam neglectis accentibus, nisi siquid obiter suapte industria notarit: deinde se in autore quopiam exerceat, & singulas minutias excutiat, quemadmodum in epistola præfenti facere cõepimus. Vbi hoc scopo sibi proposito iam istam partem satis assequutus erit, mox alteram curam suscipiat, de accentibus aut de syntaxi, dissimularis interim illis quæ hoc non pertinent. Itaque suaferim, libellum aliquem huic exercitationi designatum, non semel tantum euoluere, verum toties à capite ad calcem vsque perlustrare, quoties nouam prouinciam capeffas. Ita enim futurum est, vt & vetere quæ iam didiceris relectione confirmentur & animus præfenti negotio detentus, minus distrahatur alienis.

ἢ τῆς, ἢ τῶ. Adhibent autem articulum fermè singulis dictionibus, interdum certitudinis gratia, interdum etiam conatus cau-
sa.

sa. de quo pag. 79. ver. 14.

Ἐπισολῶν) accusatiuus singularis ἢ ἐπισολῆ, secundæ declinationis, vt ἡ τιμῆ: τῶ ἐπισολῶ. vt τῶ τιμῶ. Articulus additus facilè demonstrat nominum genus, numerum, & casum. Quod si defuerit, adhibito Lexico planum fiet. Nam cæteri casus cum nominatiuo principalem syllabam habent eadem. At in verborum temporibus alia est ratio, propter augmentum. Quum vero dicatur ἐπισολῆ & ἐπισολῶ accentu acuto, hic grauis positus est τῶ ἐπισολῶ. Dictiones enim acute nisi ponantur in fine periodi, vt sententiæ claudant, mutant acutum in grauem ob consequentem dictionem pag. 118. v. 17.

ὡς) vt quemadmodum: similitudinis aduerbium: idem significat ὡς. Est enim in plerisque ὡς adiectio syllabica, vt etiam in articulis subiunctiuus, ὡς, ἢ περ, ὡς περ. pag. 69. ver. 9. Nemo verò sibi molestiam asciscat in memorandis aduerbiorum variis significandi modis, aut coniunctionum potestatibus: vt norit quas expletiuas dicere debeat, quas rationales aut causales. Illud pro partibus orationis quas vocant indeclinabiles, satis fuerit vt quando occurrant in autoribus, significationem & usum obseruet.

οἱ) qui, articulus subiunctiuus, functus officio relatiui. pag. 78. v. 18. quod si scribatur sine accētū οἱ, præpositiuus erit: qui non conueniet verbo ἐπιγινώσκουσι, sed participio οἱ ἐπιγινώσκοντες, id est.

agno-

agnoscentes: at οἱ ἐπιγινώσκουσι, qui agnoscunt. Τους ἤψ φίλων παιδῶν) amicorum liberos. Inter articulum dictionis regentis, & ipsam dictionem regentē, eleganter collocantur dictio recta cum suo articulo τους παιδῶν ἤψ φίλων, liberos amicorum τους ἤψ φίλων παιδῶν, amicorum liberos. Sic reliquæ particulae, vt præpositio cum casu, aut aduerbium, venustè ponuntur in medio, ἢ μετ' ἡμῶν βίον, τὰς, οὕτω καθέδοντας: cuiusmodi sunt aqd Latinos vbi inter adiectiuum & substantiuum quippiam interferitur, temperatum orationis genus, Sūmam doctoris auctoritatem, &c.

Τῶν φίλων) articulus indicat esse genitiuum pluralem à nominatiuo tertie declinat. ὁ φίλος, amicus: vt, ὁ λόγος, ἤψ λόγων: ἤψ φίλων. Semper verò genitiuus pluralis definit in ῶν, in omni declinatione: ideoque inde certum nominatiuum non licet colligere, nisi consulto lexico aut præceptore.

Τῶν παιδῶν) proles, liberos ἐ καὶ ἢ παῖς, τοῦ καὶ τῆς παιδῶς, quintæ declinationis. Accusatiuus pluralis τὰς παιδῶς, accentum habens in priori syllaba, quum tamen genitiuus παιδῶς, vltimam acuat, de hoc pag. 116. v. 31. Cur etiam παιδῶς circumflectatur, non autem acuatur dicendo παιδῶς, notatum est pag. 116. versu 1. in ἐς ὡς, ἐς ὅτος.

ἐκ τῆς ἐπιφανομένης) ἐκ & ἐξ, idem significant: sed ante vocalem, ἐξ αὐτῶ, ex ipso: illud ante consonantem, ἐκ πατρῶς, ex patre. Præpositionum signi-

significata, regimen & usum disces optimè legendis autoribus, & doctorum interpretationibus, quales ætate nostra quos insignes vidimus Erasmus & Budæum. Quòd si cui libebit alieno magis sibi labore, non habeo consilium expeditius quam ut ipsius Budæi Commentarios, ubi de præpositionibus accuratissimè scripsit, diligenter perlegat, præsertim si iam in literis grádior sit & plusculū nactus fuerit iudicij aliqui infirmioribus & rudibus commodum erit Lexicon illud quod nuper Parisijs excusum est opera Gerardi Morrhij: qui sedulò studuit, ut iuuentus in promptu posita haberet, & suo loco, non modò quæ tradidit Budæus, verùm etiam quæcunque ex aliorum monumentis apiculæ in morem collegit.

Ἐπιφαινομένοις αἰῶνι compositum ἐπιφαίνω, ostendo Passivum ἐπιφαίνομαι ostendor, appareor, reluceo, & conspicuus sum. Nam crebrò passiva Græcorum reddimus per neutra Latinorum, aut contrà. Licet enim eandem rem diuerso nominare contingat idiomate, tamen quæ vocantur apud Grammaticos partium orationis accidentia, genus, numerus, figura, & huiusmodi, ea non semper conueniunt: ut nos dicimus in plurali, diuitiæ, diuitiarū, illi singulariter, ὁ πλούσιος, ἢ πλούτου: nos deponenti voce Furor, illi voce actiua κλέπτω, Sic non mirandum, si quum illi dicant ἐπιφαίνομαι, sub voce passiva, nos interpretemur

temur non solum ostendor, siue videor: sed etiam appareo, reluceo, & etiam per circumloquutionem, conspicuus sum. Igitur ab ἐπιφαίνομαι fit participium ὁ ἐπιφαινούμενος, qui ostenditur, apprens, aut si per nomen reddere velis, conspicuus. Fœmininum ἡ ἐπιφαινομένη, secundæ declinationis, genitiuus. ἡ ἐπιφαινομένης.

Ἐπιφαινομένοις αὐτοῖς) apparente in ipsis. Composita regunt casum præpositionis: ἐπὶ datiuo iungitur, significans idem quod in: proinde verbum cõpositum datiuum habet, ἐπιφαίνομαι αὐτοῖς, reluceo in ipsis, nã absurda fuerit imitatio, Inappareo ipsis, quod verbum Latinus non agnoscit. Quo factū est ut in versione præsentis epistolæ non sic verbū verbo reddere potuerimus quin interdum cogermur minus esse inepti, dum saltē Latinis vocibus vti studemus: etsi peculiarem linguæ phrasim neglexerimus. Ideo vertimus, Apparente in ipsis, non autem Inapparente ipsis.

αὐτοῖς) datiuus pluralis pronominis αὐτῶν, de quo pag. 77. v. II.

Ὁμοιότητος ὁμοίως, similis, ἢ ὁμοιότης, similitudo, τῆς ὁμοιότητος. Adiectiua in ας formant substantiua fœminini generis in ὀτης, quorum genitiuus in ὀτητος, pag. 13. versu 10.

Ὁμοιότητος πρὸς τοὺς τεκόντας) obseruabis, dictiones quæ significant conuenire, consentire, similē esse, aut contrà, dissidere, dissentire, pugnare, &c. præ-

præpositioni *πρός* adiungi. Exempla notabis ubi incideriut.

Πρός τούς τεκόντας) præpositio *πρός* cū accusatiuo.

Τίς τεκόντας) *τίκτω*, pario secundus aoristus ἔτεκον, ab inusitato verbo *τέκω*. ab ἔτεκον participiū, ὁ τεκόν, ἢ τεκόντος. Accusatiuus pluralis *τούς τεκόντας*, id est, eos qui genuerunt, aut pepererunt, nēpe patres: quod tamen est nomen, non participium. habent autem Græci in omnibus verbis, omnium temporum participia: Latini non item. Quum sit igitur *τεκόντας* participium aoristi secūdi, & significet præteritum, necesse est nos circumloqui per verbum & relatiuum. *τούς τεκόντας*, eos qui genuerunt. Nam à verbis actiuis, ut sunt, pario, gigno, non fiunt participia præteriti temporis. Ideoque si velimus adhibere periphrasim, & tamē vna tantū voce reddere, vel rationē temporis negligimus, & utimur participio præsentis, gignentis, parientis, aut eius loco nomen ponimus, parentes, genitores, Idē facito in cæteris: ut si quando Latinum participium eiusdem temporis non reperiatur, inuenias nomē quod saltem significatione cōsentiat: sicut à verbo *κτίω*, futurum *κτίσω*, aoristus primus ἔκτισα, participiū ὁ κτίσας, qui creauit: pro quo verte creatorem.

Ἐπιγινώσκουσιν) agnoscunt, tertia pluralis ab ἔπιγινώσκω

BASILIVS.

Τὸ γὰρ μὴ μέγα εἶδ' εἶσαι τῷ ἢ τῶσπε κατασκευῶν *πρός* τὸ ἐμποῖσαι

ἐμποῖσαι ὁραῶν τίνα τῆ ψυχῆ σου εἰς τον μεθ' ἡμῶν βίον, *πρός* εἰς πᾶσι τῶσπε τι μάθεις καὶ τῆς διαγωγῆς. σὸν ὡς ἄντως τὸ διαδόνημα, καὶ τῆς σῆς ψυχῆς τῆς πάντων. τὰ τῆς μεθ' ἐν τῆς μένης *πρός* ἢ ἐν ἐπαγγελίας ἑτοιμημένω ἢ μὴ μακαριότητα.

VERBUM VERBO REDDITVM.

Nam haud magnum esse dicere loci structuram ad ingerendum impetum aliquem animo tuo. ad cum nobis vitā, priusquam de modo aliquid didiceris, & conseruatione: tuus est reuer a sensus & tui animi omnia hic nihil facientis præ in pollicitationibus reposita nobis beatitudine.

INTERPRETATIO EVDÆI.

Nam quod existimare te ais, magnopere non referre habitum structuramque loci, ad sciendum in anima tuo desiderium vitæ nobiscum agende, antequam conseruatum quippiam habeas de modo, & ratione vitæ nostræ tuus hic est profecto animiq; tui sensus, qui huius mundi bona profusa nihil esse ducas, prout est beatitudo, quam reconditam in diuinis pollicitationibus habemus.

SCHOLIA.

Τὸ γὰρ μὴ μέγα εἶδ' εἶσαι, &c.) Sic ordina, τὸ εἶσαι, ἢ τῶσπε κατασκευῶν μὴ μέγα εἶδ', id est, dicere loci structuram non magnum esse, hoc est, non multum habere momenti. Cæterum articulus τὸ, iungitur infinitiuo εἶσαι, tanquam nomini. Siquidem infinitiuus, siue solus, siue cum casu, nominis vice fungitur, idque in neutro genere: & hoc loco tanquam nominatiuus habetur.

Γάρ) enim, nunquam primum locum sibi in oratione vendicat, ideoque vertimus per Nam, propterea quod Latini pro articulo τὸ nihil ha-

Bbb bent

bent quod ponant, nisi dicant, τὸ γὰρ φῆσαι, Ipsum enim dicere; aut, Id enim, nempe dicere: ut capiamus articulum præpositivum pro pronomine demonstrativo: id est τὸ, pro τοῦτο. siquidem hoc interdum fit: pag. 79. v. 4. Alioqui si articulum suo more capias, quum nihil latinè respondeat, turpe foret dicere τὸ γὰρ φῆσαι. Enim dicere: quapropter vertimus. Nam dicere.

Μὴ μέγα) non magnum, μὴ, non. alia significata in præsens omittit, & suo loco discenda ducito.

Μέγα) magnum. Adiectivum neutrum, de quo pag. 90. v. 5. Sæpe alterius generis substantivo additur adiectivum neutrum: τὴν ἴσιν κατὰσκευὼν ἔδ) μέγα, Loci structuram esse magnum: veluti substantivè, hoc est, rem magnam, aut magni esse momenti magnoperè referre, ut Budæus vertit.

εἶναι) esse. Infinit. ab εἶμι, sum, pag. 99. v. 13.

Φῆσαι) Infinit. Aoristi primi, ab indicat. ἔφησα, ut τύψαι, ab ἔτυψαι. Cur ergo non φῆσαι, ut τύψαι, accentu acuto? Iam monuimus, non aliud esse agendum prima lectione huius epistolæ, quàm casuum, & temporum, & personarum terminationes rimaremur: & vides terminatione consentire φῆσαι cum τύψαι, utrunque in αι. Quod ad accentum attinet, αι in huiusmodi solet haberi pro breui, pag. 119. v. 9. longa verò ante breuiem, finalem circumflectitur. Itaque scribendū non φῆσαι, sed φῆσαι, pag. 216. v. 11. in ἐξώας, ἐξώ-

706. Vifitatum verò thema huius infinit. φῆσαι est φημι, de quo pag. 102. versu 14. Nectam significat dico quam puto & profiteor. Vtrunq; explicat Budæus, τὸ γὰρ φῆσαι, nā quod existimare te ais.

γὼν ἔ τὸπου κατασκευὼν) de articulo dictionis regentis, & rectæ, vide notata supra, pag. 13. v. 8. in τὸν ἔ φιλων παίδας.

τόπου) loci ὁ τόπος, tertiæ, ἔ τὸπου.

Κατασκευὼν) structuram, ἢ κατασκευή, secundæ declinationis.

Πρὸς τὸ ἐμποιῆσαι τῇ ψυχῇ σου) ad ingenerandum animo tuo. Gerundiis & supinis Græci carēt, in quorum locum subeunt infinitivi, adiectis articulis neutri generis, πρὸς τὸ ἐμποιῆσαι, hoc est, (ut rudiùs loquamur) ad ingenerare, id est, ad ingenerandum: aut causā ingenerandi. Nam prius supinum, gerundium in di, vel dum, fermè efficit infinit. adiniculo præpositionis πρὸς.

Ἐμποιῆσαι) infinit. primi aor. actiui, ab ἐμποιέω, indo, ingenero, innasci facio; quasi intus facio, vel ineffe facio. Capiatur simplex ποιέω, & per crasim ποιῶ, primæ coniugationis circumflexorum. Fut. ποιήσω, aor. primus ἐποίησα, infinit. ποιῆσαι: vnde compositum ἐμποιῆσαι ab ἐμποιέω, ex præpositione ἐν, migrante ν, in μ, propter π, sequēs. Quomodo verò se habeant præpositiones ἐν & σύν in cōpositis vide pag. 115. v. 22. in verbo συρρηγνύω.

Quoties inciderit verbum compositum, ut facilius sit temporū formatio, tolle præpositionem,

nem, & executio simplex, vt modo facimus in infinit. ἐμοὶ οἴησαι.

Ὀρμῶ τινᾶ) desiderium aliquod, & impetū. Nā hoc propriè vox significat, veluti quum animus aliquo fertur, & aliquid agere gestit, odio, vel amore prouocatus. Nominatiuus ἡ ὄρμη, secundæ declinationis accusatiuus τὴν ὄρμην, ἢ τὴν ὄρμην.

τινᾶ) accusatiuus singularis fœminini gen. nominatiuus, τῆς, τινός, τινί, τινᾶ, quod habes p. 13. v. 21. Quanquā si quis perceperit ordinē, quē sequuti sumus in quinta nominū declinatione, faciliè inuenerit omnia, vel nobis tacentibus. Primò scripsimus, quæ desinerent in vocalē, nempe α, ι, υ, ω. nam nullū nomen quintæ declinationis desinit in aliquam reliquarum vocaliū, ε, η, ο, deinde sequuntur finita in consonantem: nec vllum desinit in aliquam istarum consonantium, β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, π, τ, φ, χ, sed in vnā reliquarum, nempe ν, ξ, ρ, σ, ψ: quas quinque consonantes variæ præcedent vocales aut diphthōgi, hoc ordine, αν, εν, λν, ιν, ον, ου, ων. In litera ξ non vocalium facimus discrimina, sed varias adscripsimus terminationes genitiui, nos, γος, χος, pro affinitate trium inter sese mutarum, tenuis κ, mediæ γ, aspiratæ χ. Sequitur αρ, ειρ, ηρ, ορ, υρ, ωρ, deinde ασ, αις, υς, ες, εις, εως, ης, ις, ος, υς, υς, ως. Subduntur quæ in duas desinunt consonantes, λς, νς, ρς, vltimo, quæ in duplicem ψ desinunt: vbi similiter vt in ξ, non vocaliū habita est ratio, sed genitiui ποσ, βοσ, φος, pro

pro tribus aliis mutis tenui π, media β, aspirata φ, Hunc ordinem quisquis obseruauit, statim noverit, vbi quærendum erit, quicquid occurret, de nominibus quintæ decli nationis.

Est autem hoc nomen φησ ex encliticis, quæ proprio destituuntur accentu, pag. 121. ver. 5. ὄρμῶ τινᾶ, pro ὄρμην τινᾶ.

Enclitica enim quandoque non remittunt suum accentum, sed tantum perdunt: vt notatum supra, pagin. 9. versu 19. in voce ἐπέγειν σου. Sic & enclitica dissyllaba quandoque remittunt, ἀνθρωπὸν τινᾶ: quandoque tantum perdunt, nempe si præcedat φεισόμενον, id est, dictio cuius vltima circumflectitur, ποιῶ τινᾶ, aut δέξεται τινᾶ, id est, dictio, cuius vltima est acuta καλέν τινᾶ. sic hoc loco ὄρμῶ τινᾶ: in cuiusmodi ablatu est accentus à voce τινᾶ: nec tamen dictio præcedens vllum habet accentum, præter natium & proprium. Et in istis non obinet canon ille de accentu acuto qui ob consequentiam migrat in grauem, vt notatū supra pag. 11. v. 17. in ἄριστον. Nam si encliticum seruaret accentum, scriberemus ὄρμην τινᾶ: (acutus enim ob consequentiā mutatur in grauem) at vbi encliticum accentū perdit, acuta dictio præcedens manebit acuta: ὄρμῶ τινᾶ non autem per grauem ὄρμην τινᾶ.

Ψυχῆ σου) animo tuo, ἢ ψυχῆ, τῆς ψυχῆς, τῇ ψυχῇ, secundæ declinationis, vt ἡ τιμῆ, τῆς τιμῆς, τῇ τιμῇ. Σου) genitiuus à σου pronomine, de hoc supra.

pag. 9. ver. 9. in σου πλω' ἄριστον, & in ἐπέγραυον σου, ibidem, versu 16.

εἰς ἢ μεθ' ἡμῶν βίον) præpositio εἰς cum accusatiuo, εἰς βίον, ad vitam. Budæus, ὀρμῶν εἰς ἢ βίον, hoc est (verbum è verbo) Impetum ad vitam vertit desiderium vitæ. Non enim interpretis officium est, anxia quadam religione numerare voculas, & syllabis assidere: sed Latinis auribus satisfacere, & Græcicas figuras quàm maximè fugere. Ad quod nihil æque conducit, atque ratio copiarum: in qua quisquis erit bene versatus, is facillimè præstabit rectum interpretem.

Τὸν μεθ' ἡμῶν βίον) Infirmioribus obsequuti, reddidimus ineptissimè (vt cernerent quid cui responderet) hoc pacto, εἰς ἢ μεθ' ἡμῶν βίον, ad cum nobis vitam. Articulum enim ἢ, qui varijs modis explicari potest, tãquam negleximus, & scholijs ipsum declarandum reliquimus. Itaque articulis qui afficit præpositione cum casu, redderetur commo do aliquo adiectiuo, ἢ μεθ' ἡμῶν, βίον, agendam nobiscum vitam, pag. 126. ver. 12.

Μεθ' ἡμῶν) apostrophos est pro μετὰ ἡμῶν, pag. 5. versu 17. Græci autem hinc à Latinis dissentiunt, naturali præpositionis ordine seruato, dicentes μεθ' ἡμῶν, cum nobis: pro quo Latini nobiscum. Ceterum μετὰ, cum, genit. habet: at μετὰ post, accusatiuum.

Ἡμῶν) genitiuus pluralis à pronomine ἐγώ, pag. 76. ver. 12.

βίον)

βίον) ὁ βίος, vita, tertiæ declinationis. Πρὶν ἂν μάθοις priusquam didiceris, ἀπὸ, antequam, priusquam.

Ἄν μάθοις) hæc coniunctio ἂν, nunc, est potentialis, ἢ ἂν φαίης, nequaquam dicas, haud possis dicere: nunc planè vacat. Vide Budæum in Commentarijs linguæ Græcæ, vbi usum explicat, & quibus modis iungatur. Tu interim quoties obuia fuerit hæc particula, securus negligere tanquam otiosam, donec in istis literis plus roboris collegeris. Multa dissimulanda sunt, vt loco, & tempore discantur commodiore.

Περὶ ἢ πρόπου) de modo præpositio περὶ cum genitiuo.

Πρόπου) nominatiuus ὁ πρόπος, vt ὁ λόγος. Masculinum est, quod inspecto disces Lexico. Siquidem genitiuus ἢ πρόπου conuenit vtrique generi, siue dicatur ὁ πρόπος, siue in neutro τὸ πρόπον, vt τὸ ξύλον, vtriusque enim genitiuus esset ἢ πρόπου.

A verbis quorum penultima est ε, deducuntur nomina, cõuerso ε in ιλέγω, dico, λόγος, sermo. ἡρώπω, verto: ἡρώπος, mos, modus. Item aliud, ἡρώπη mutatio, vt ab ἐπίστελλω, id est, mando, mitto epistolam, fit nomen fœmininum ἐπιστολή, id est, epistola. Nam latinitate donarum est.

τί) aliquid, neutrum est à communi τίς, τίνας, hoc est, aliquis, quispiam, vel quidam: quæ tria Græci vnica voce dicunt.

τί μάθοις) aliquid didiceris, noris. Budæus, ad-

Bbb 4 iutus

iutus præfidio copix, versionē fecit speciosiorē,
dum pro didiceris vertit, compertum habeas.

Μάθοις) μάθαινω, disco, secund. aor. capit. à μάθειαι
inufitato. vnde fut. μάθισα aor. prim. ἐμάθησα: fe-
cūdus, ἐμάθον, abiiciendo ex aor. primo penul-
timam vocalem cum consonante sequente, nē-
pe ns. de hoc pag. 58. v. 12. Ab ἔμαθον opt. est μά-
θοιμι, μάθοις, vt ἀβέτυπον, fit τυύποιμι, τυύποις.

Καί) &: coniunctio copulatiua. Quomodo di-
scēdæ sunt partes orationis indeclinabiles, scri-
ptum supra pag. 11. v. 23. in ὡσπερ.

Τῆς διαγωγῆς) διαγω, dego, vitam traduco, à δια,
& ἄγω, reiecta vltima præpositionis vocali pro-
pter vocalem sequentem, pag. 23. v. 16. Ab ἄγω
& compositis verbalia fiunt adiectione syllabæ
γῆ, ἄγω, ἀγωγή: συναγω, συναγωγή: εἰσαγω, εἰσαγωγή: sic
à διαγω fit διαγωγή, id est, institutum vitæ, & vi-
uendi ratio.

Σὸν ἰδῶ ὄντως) σός, σῆ, σὸν, tuus, tua, tuū, pronomen
possessiuū. pag. 76. v. 24. Scribitur hīc σὸν, graui
accentu propter sequentem dictionem, supra
p. 11. v. 10. in ἔπιστολῳ, quod si poneretur in fine
iustæ sententiæ, iam acueretur, διανόημα τὸ σόν.

Ἦν ὄντως) est reuera. ἰδῶ imperfectum ab εἶμι
pag. 98. v. 28. sed crebrò ponitur pro præsentī
ἔστī. Sic ἔδει pro εἶ. ἐρχῶ pro ἔρχῃ.

ὄντως) profectò, reuera, aduerbiū à genitiuo
plurali participij verbi substantiui ὄν, ὄντος. πῶς ὄν-
των, ὄντων, in σ, ὄντως, pag. 80. v. 8.

Διανόημα) sensus à διανόω. Simplex νοέω, fut. νοή-
σω, præteritū act. νενόηκα, passiuum, νενόημαι: vnde
verbale τὸ νόημα, pag. 84. v. 27. ablato incremen-
to, & verso μου in μα, compositum διανόημα. Vt
verò facilior sit thematis inquisitio & utilior,
memores esse cōuenit vnde tēpora formentur:
vt sensim tanquam per gradus sursum ascenda-
mus ad originē, donec inuentum sit præsens in-
dicatiui modi. Est enim thema, hoc pacto quæ-
rendū διανόημα, reijce præpositionem erit νόημα,
verbale in μα, quod fit sēper à præteriti pass. pri-
ma persona, sublato augmēto. Erit igitur, νόημα
à νενόημαι. Porro præteritū pass. formatur ab acti-
uo, vertendo φα in μαι, χα in γμαι, vel κα in μαι. Fue-
rit ergo νενόημαι ab act. νενόηκα. Vbi autem κα in
præt. definit, futur. in σω, nisi sit quintæ coniuga-
tionis. Proinde futurum erit νοήσω. Nā in quin-
ta coniugatione dicere volῶ. contra canonem
est, qui præscribit penultimā futuri quintę con-
iugationis esse breuiādam: & alioqui si futurum
esse volῶ, præsens esset volῶω, quod nusquam ap-
parebit in Lexico. Relinquit igitur futur. νοήσω,
id quod proficiscitur, à præsentī tertię coniuga-
tionis νοήδω, νοήθω, νοήτω: aut quartæ νοήζω, νοήσω, siue
νοήσῃ: aut sextæ νοήω: aut primæ circumflexorum,
νοέω, νοῶ: aut secundæ νοάω, νοῶ. Siquidē cūm isto-
rū futurū esset in σω, verū nullū eorum osten-
det Lexicon præter νοέω. Hanc thematis rimandi
viā diligenter obserua. Parat. nimirā facilitatē,

vt statim occurrat origo, vnde tempora manare queant. De hoc vide pag. 117. v. 23.

Καὶ τῆς σῆς ψυχῆς) & tui animi. Hic vtitur possessiuo pronomine σός, σή, σόν, tuus, tua, tuum. Fœmininum ἡ σῆ, genitiuus τῆς σῆς. poterat vti primitiuo genitiuo σοῦ τῆς ψυχῆς, hoc est (vt vetusto more loquamur) Tis animi, pro tui animi: siquidem Græci genitiuos primitiuæ speciei, μου, σου, οὗ, ἡμῶν, ἡμῶν, σφῶν, etiam actiuè, & passiuè capiunt: apud nos autem, mei, tui, sui, nostri, vestri, tantum passiuè. Actiuè autem, & passiuè vsurpant veteres, mis, tis, sis, nostrum, & vestrum. tria mis, tis, sis, exoleuerunt: nostrum, & vestrum tantum partitiuè capiuntur: vterque nostrum, quilibet vestrum.

Ψυχῆς) ἢ ψυχῆ, τῆς ψυχῆς, secundæ declinationis.

Τῆς πάντα τὰ τῆδε μηδὲν τιθεμένου) ordina sic τῆς μηδὲν τιθεμένου, nihili facientis omnia hic subaudi posita. Interpres non malè hunc locum extulit per secundam personam hoc modo, Qui huius mundi bona prorsus nihil esse ducas: tamen genitiuus τῆς τιθεμένου referendus est ad substantiuum quod præcedit, nempe τῆς, σῆς, ψυχῆς. Tuus, inquit, hic est profectò animique tui sensus, ψυχῆς, inquam hoc est, animi, vel animæ, τῆς μηδὲν τιθεμένου, hoc est, nihil esse ducentis, aut quæ nihil esse ducat. Participium enim variè redditur, nunc aduersum quiddam indicans, nunc causam explicans, vt hoc loco, τῆς μηδὲν τιθε-

μένου

μένου, nihil ducentis, quæ nihil esse ducat. Proinde quæ per participia Græcis effertur, non Latinitate donabimus, per eiusmodi cõiunctionem, quæ commodissimè facit ad sensum.

Πάντα) omnia. ὁ πᾶς, τῶ πάντες, ἡ πᾶσα, τῆς πάσης, τὰ πᾶν, τῶ πάντες. accusatiuus pluralis neutri generis, τὰ πάντα, accentu in priore. licet genit. sit πάντος, non πάντες. vide pag. 119. v. 31.

Τὰ τῆδε) articulus aduerbio iunctus mutat ipsum in adiectiuum: χθές, heri, ὄχθες hesternus, ἢ χθές hesternus, & ita & per omnes numeros, & genera: pag. 125. ver. 12. aut in isto articulo participium intelligitur verbi substantiuum ὄν, ὄσα, ὄν: aut aliud quippiam quod loco, & sententiæ congruit, seruata generis, numeri & casus ratione. ἐκεῖ, illíc, ὅ ἐκεῖ, qui illíc est, habitat ambulat, &c. οἱκοί, domi, aduerbialiter: τοὺς οἱκοί, intellige ὄντας, existentes, hoc est domesticos, sic τὰ τῆδε, intellige ὄντα, aut aliud quod quadrat. id est, quæ hic fiunt, vel geruntur: quæ in hoc mundo sita sunt, &c. Est autem τῆδε, aduerbium sub forma datiu fœminini. cuiusmodi plurima sunt profectà ex secunda declinatione, habentque ἢ vel ἡ diphthongum impropiam δημοσίᾳ publicè: ιδίᾳ priuatim: βίᾳ, violenter: παρρησίᾳ, confidenter, liberè, sic ἄλλη, πάντη, πῆ, ὅσῃ, κρυφῇ, σπουδῇ εἰμῇ, ἡσυρῇ, νομιδῇ, πολλαχῇ, πανταχῇ, διπλῇ, τριπλῇ, τετραπλῇ, πένταπλῇ, ταύτῃ, ad eundem modum, τῆδε, quod fit ab articulo præpositiuo, ὅ, ἡ, τὸ, qui aduentu

uentu particulæ ὃ capitur pro demonstratiuo, pag. 79. versu 3. ὃδε, pro ὃτος, hic: ἢδε hæc: vnde datiuus τῷδε huic, & aduerbialiter, hic.

Μηδέν) nihil ὁ μηδείς, ἢ μηδεὶς τὸ μηδέν, p. 13. v. 1.

τίθεμαι) τίθημι, pag. 60. v. 22. Pass. τίθεμαι, participium, ὁ τίθόμενος, ἢ τίθόμενη, genitiuus τῆς τίθόμενης, id est, ponentis, facientis, ducentis. Apud Atticos enim passiuua capiūtur actiuè, & alioqui deponetalia. & media verba idē habēt præsens & imperfectum cum passiuuis. Porro τίθεσθαι hoc loco significat idem quod λογίζεσθαι, id est, ducere, atque existimare, μηδέν τίθεσθαι, nihili facere: μικρὰ τίθεσθαι, parui habere: ὑσπερὶν τίθεσθαι, post habere: πᾶρ ἕδ' ἐν τίθεσθαι, pro nihilo ducere, nihili facere. Verum ista persequi non præsentis instituti: tantum illud studiosos adolefcētes admonitos velim, si linguæ Græcæ proprietatē & elegantem vocabulorum vsum tenere desiderent, vt Comētarios Budæi sūma cura prælegāt. Reperient enim incredibilem quendam thesaurum, vnde ad copiosè scribendū reddentur instructissimi.

Πρὸς τὴν μακαριότητα) ad beatitudinem. Nihili ducētis, inquit, ad beatitudine, hoc est, præut est beatitudo. Capitur πρὸς, vt apud comicū prepositio ad, Nihil ad nostrā hanc, id est, prout nostra hæc est formosa, ἕδ' ἐν πρὸς τὴν ἡγετέραν ταύτης.

Ἐν ἑπαγγελίαις) in pollicitationibus. Adiectiuū diuinus interpres explicandi causa posuit.

Ἐπαγγελίαις) à nominibus in os tam substantiuuis quàm

quàm adiectiuuis deducuntur substantiuua in ἰα: κακός, malus: κακία, malitia. ἄγγελος, nuntius: ἀγγελία, res quæ nuntiat: ab ἀγγέλλω, nuntio: cuius compositum ἐπαγγέλλω, ex prepositione ἐπι, & in voce deponentali ἐπαγγέλλομαι, promitto. Hinc ἐπάγγελος, vnde ἐπαγγελία secundæ declinationis. Datiuus pluralis ταῖς ἐπαγγελίαις.

Ἀποκειμένω) verbum κείμαι, pagin. 101. ver. 27. compositū ἀποκείμαι, refideo, repositus vel depositus sum: particip. ἀποκειμένος, repositus, femininum ἢ ἀποκειμένη secund. declin. accusat. τὴν ἀποκειμένην. Nec miretur quis quod verbum præsentis temporis ἀποκείμαι vertitur, repositus sum, & itē participium ἀποκειμένος præf. tēporis per præteritum, repositū. vide supra pag. 13. ver. 16. in voce ἐπιφαινόμενος. Neque præterea hic laborandū est, vt quia verbum κείμαι nobis occurrit, totam illius ediscas coniugationē. Sed vbi excusso accusatiuo ἀποκειμένω, ad ipsum thema perueneris, nempe κείμαι, hic sistendū erit, nec ultra præsens tempus progrediendum. Id quod in omnibus obseruabis, ne longius curam extēdas quàm præsens locus postulauerit. Si quis occurreret, obliquus, nō quiescēdū, nisi reperto nominatiuo: si ipse inciderit nominatiuus, aut thema verbi, nō scrutabimur anxie quæ inde tēpora deducātur. Ceterum quia ad consummatum grāmaticum pertinet, etiā illa tenere quæ posteriore parte nostrarum Institutionum carptim scripsimus, quæ inci-

incipiuntur, pag. 81. v. 5. consultum videtur, non quidem ea solùm ediscere, vt sparsim in excutiendo libello quopiam obuia erunt, sed huic quoque rei postea tempus suum tribuere, & à capite ad calcem vsque perlegere serio studio, haud aliter atque feceris in præceptione primorum rudimentorum.

Ἡ μὲν) nobis. datiuus pluralis ab ἐγώ,

Μακαριότησα) ὁ μακάριος. inde ἡ μακαριότης, ἡ μακαριότης. (vide in voce ἑμοιότητος, supra pag. 14. v. 22.) accusat. τῷ μακαριότησα.

Ἐγὼ δὲ μὲν ποιῶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς ἐξατίας ἢ αὐτῆς, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, γράφειν ἀσχυνώμα. κατέλιπον μὲν γὰρ τὰς ἐν ἀσθενείᾳ περιζῆας, ὡς μυρίων κακῶν ἀφορμὰς, ἐμαυτὸν δὲ ἔγωγε ἀπολιπέην ἠδὲ ἠδῶν.

CLEN. Ego verò quæ quidem facio ipse in solitudine hac, nocte & die, scribere erubescō. dereliqui quidem enim in vrbe occupationes, tanquam sexcentorum malorum causas, me ipsum autem nondum derelinquere potui.

BVD. Equidem ad te scribere non sustinco præ pudore quæ in hoc extremorum finium recessu inter diu noctisq; ægito. Tamen si enim vrbicas occupationes pro derelicto habui, & sexcentorum malorum causas, me tamen nondum ipsum etiam habere pro derelicto quivi.

Ἐγὼ δὲ) coniunctio δ̄ variè redditur autem, verò, cæterum, porrò, sed, tamen, imò, rursus, contra, quin potius, vt sententiâ postulat.

Ἄ μὲν ποιῶ) à articulus subiunctiuus, neutri pluralis, pag. 78. v. 26. μὲν est coniunctio, ποιῶ à ποιέω, circumflexum primæ coniugationis.

Αὐτὸς) ipse pronomen aptum tribus personis, pag. 77. v. 18.

Ἐπὶ

Ἐπὶ τῆς ἐξατίας) in solitudine. ἐπὶ cum genit. Ἐξατίας) ἡ ἐξατία) secundæ declinationis, genitiuus τῆς ἐξατίας per vocalem α, quod desinat in α purum. Cur autem scribatur genit. ἐξατίας, per α circumflexum, notatum pag. 119. v. 13. interpres ἐξατίας vertit. Extremorum finium recessu. significantur enim hac voce prædia ab vrbibus femora recessu, & solitudo ab hominū strepitu remota: ab ἐξαιτος, extremus.

Ταύτης) demonstr. ἑτας, hic: αὐτῆ, hæc, genitiuus ταύτης, pag. 77. v. 4.

Νυκτὸς καὶ ἡμέρας) nocte, & die. tempus collocatur in genitiuo. pag. 123. v. 8.

Νυκτὸς ἢ νύξ, nox, τῆς νυκτὸς, noctis. pag. 11. ver. 26. Quanquam in huiusmodi fat fuerit indicat, se nominatiuum. Quo conspecto, facilè cognouerit, lector quomodo genit. & reliquos casus querere debeat, non ignoras quem ordinem in recensendis terminationibus obseruauerimus, De quo supra, pag. 18. v. 25.

Ἡμέρας) ἡ ἡμέρα, secundæ declinationis. Genit. τῆς ἡμέρας, quia exit in ρα.

Γράφει) infinit. præsentis temporis, vt τὴ μῆτι, ab indicatiuo γράφω. Quod quum sit thema. sistendum est, nec extra propositum inquirenda sunt reliqua tempora. Supra pag. 13. v. 19.

Ἀσχυνώμα) ἀσχυνώ, dedecoro, pudefacio, suffundor pudore: ἀσχυνώμα, pudescio, erubescō, suffundor pudore. Habes thema: ne longiùs angaris,

ris,

ris, vt reliqua rimeris tempora, sed hic sistas.

Cæterùm quæ verba passiuæ vocis, vt est *αἰσχύνομαι*, sint reuera verba passiuæ, quæ autem deponentia, & actiuo carentia, lectione authorum vt pleraquæ alia discendum est. Interpres *γράφει* *αἰσχύνομαι*, vertit sic, Scribere ad te non sustineo, præ pudore: quod speciosus est & numerosus, quæm si verbum verbo reddisset. Scribere erubescō, pro vno verbo *αἰσχύνομαι*, id est: erubescō, substituit multa per periphrasim. Non sustineo præ pudore. Quemadmodum autem rationes copiarum plurimum valent ad parandam versionis elegantiam: ita & in omnibus locis magno sunt vsui, & ijs potissimum medentur incōmodis, quæ affert linguarum illa proprietates, & phrasim. Proinde si quis expeditum & elegantem interpretem præstare studeat, sermonis vbertatem sibi comparat, & tanquam in numerato positumque ante oculos habeat quicquid Erasmus de hoc genere præcepit, vir propter alia dotes innumeras, hac ad miraculum vsque suspiciendus, quod ita Græca in Latinum vertat, vt nullum Græcitatibus vestigium appareat: idque ea fide, vt nec sententiæ addat nec detrahat. Quumque nihil minus spectet, quam vt rotidem verbis reddat, tamen incredibili quadam dexteritate plerumque acquiritur, vt citra sensus iacturam, dictionum tamen numero respondere videatur: hoc (credo) maxime fretus: quod scribendi vsu iam meditatam

habet

habet quomodo in quauis faciem formanda sit ratio. Quò factum est vt illius interpretationes, præterquam quòd Græcicas figuras nusquam redoleant, hoc etiam eximium præ multis alijs sibi possint assumere quòd tanquam fontes Latini esse credantur, nõ autem è Græcis fontibus hauriri. Sic verò interpretem agere, & numeris omnibus interpretis fidem præstare, neque tamen alium quam ipsum videri argumeti auctorem id demum absoluti artificis est. Equidem pro mea tenuitate nõ possum doctissimos viros in hoc negotio versatos inter sese committere, & de vnoquoque censuram ferre: sed tamè omnibus candidatis linguæ Græcæ, nõ dubito consilium dare, vt huius viri versiones diligentissimè perlegant, excutiant, & imitari conentur. Alia in alijs eminet, neque omnia sunt in omnibus illustria: interpretem fidelem, Latinum & elegantem, facile & comòdum, in varijs periclitatum, nisi nobis exhibuit Erasmus, nemo vnquam est exhibiturus.

(γράφει *αἰσχύνομαι*) valde vsitatus est Græcis infinitiuus, vbi nos gerundijs vtimur, & supinis, vt diximus sup. p. 17. v. 29. in voce *πρὸς τὸ ἐμποιῆσαι*. Verùm & alioqui quemadmodum apud Latinos certa quædam verba gaudent infinitiuus: ita & apud Græcos *βῆλομαι λέγειν*, volo dicere, ἢ *τολμῶ ποιεῖν*, non audeo facere, &c. Horum est hoc loco *αἰσχύνομαι γράφειν*, erubescō scribere.

(κατέλιπον) *λείπω*, linquo, secundus Aorist. ἔλιπον,

C c c

pag.

pag. 16. v. 25. Sic à καταλείπω composito, id est derelinquo, 2. aor. κατέλιπον, non καταλείπον: quia ἔλιπον incipitur à vocali, pag. 23. v. 16. ab imo.

(M^o) Nusquam, non obuiæ sunt hæ duæ coniunctiones, ἄ quidē, ἢ verò. utimurque ipsis diuidendi gratia. ut sententiam à sententia, membrum à membro discernamus, ac priorem loci vendicat sibi ἄ, posteriorem ἢ. Quamuis autem creberrimum ἢ, nullo præcedente ἄ: rarissimum tamen est ἄ, quin postea subdatur vel ἢ, vel alia quæpiam coniunctio, quæ alterâ sententiâ contineat priori respondētē, ut cui sit vel affinis, vel diuersa. Itaque hoc loco prior sententia est, κατέλιπον ἄ γὰρ τὰς ἐν ἄσει διατριβάς, &c. subiungitur altera ἐμαυτὸν ἢ ἔποα σπουδασεῖν ἠδωκίην. Cæterum Budæus pro ἄ & ἢ posuit tamen, tamen: quæ duo minus græcitatem sapiunt, quàm illa priora.

(T^{er}) enim. De hac coniunctione diximus supra, pag. 16. v. 22. & quæ præterea nobis denuò ac sæpius occurrent, ea sat erit semel declarasse. Vocis verò significatū altera versio facillè monstrauerit, aut adhiberitum Lexicon.

Τὰς ἐν ἄσει διατριβάς) articulus τὰς, afficit præpositionem cum casu. de quo supra, pag. 20. ver. 24. in voce ἢ μετ' ἡμῶν βίον. Verti poterat, in vrbe oblatas: aut datas: aut per relatiuū, quæ in vrbe offererebantur, quæ in vrbe mihi dabantur: quibus, quum in vrbe agerem inuolui, & implicari solebam. Nam hic sensus est: sed breuitatis studio-

sus

sus compendio dixit vrbicas occupationes.

Ἄσει) τὸ ἄσει, ἢ ἄσειος, sine crasi pag. 87. v. 11. datius verò ἄσει crasin admittit, ἄσει, si nō à nominatiuo ἄσει, certè ab inusitato nomine primæ declinationis contractorum τὸ ἄσειος, ἢ ἄσειος, τῷ ἄσει, ἄσει, ut τείχος: quemadmodum non solùm dicitur δόρυ, sed & τὸ δύρος, ἢ δόρειος δόρους, τῷ δόρει δόρει, πείγξει πείγξει.

Διατριβάς) τριβῶ, secund. Aor. ἔτριβον, compositum διατριβῶ, secund. Aor. διέτριβον: vnde verbale ἢ διατριβή, secundæ declinationis, accusatiuus pluralis τὰς διατριβάς. Multa sunt verbalia, quæ seruant caracteristicon secundi Aoristi, διέτριβον, ἢ διατριβή.

Ἄς) tāquam, ut, veluti: alia significata suo seruetur loco. Cauent verò studiosi, ne vocabulorum significationes inquirāt, quo tēpore sunt in Grāmaticis occupati præceptionibus: qua in re plurimum sæpenumero peccatur. Deinde iactis fundamentis vbi ad authorū lectionē sese contulerint, si non aderit interpres, cōfugiendum ad Lexicō. Sed significatū illud modò tractent, & quātum dabitur, in memoria reponant, quòd loco præsentis satisfaciatur. reliqua, si fieri poterit, ne legant quidē. Quod si scriptorē propè se videāt intelligere, vel viua præceptoris voce freti, vel fida alioqui adiuti interpretatione: stultū est à Lexicis petere consiliū: in quibus ut omnia tradantur planissimè, etiam quæ vocis vsum

Ccc 2 pro-

prolatis exemplis ostendant: tamen ieiuniora minusq; viuida sunt: neque tam penitus hærent, vt quæ ipse tibi legendis autoribus paraueris.

Μυρίων) τὰ μυρία, multa & innumera: pro quo Latini sexcenta: numerus finitus pro infinito. Genitiuus pluralis ἤδ' μυρίων.

Κακῶν) ὁ κακός, ἡ κακή, τὸ κακόν, malus, mala, malum: genitiuus pluralis neutri generis, ἤδ' κακῶν, malorum.

Ἀφορμᾶς) ἡ ἀφορμή, secundæ declinationis: τῆς ἀφορμᾶς, accusatiuus pluralis.

Ἐμωπτόν) meipsum, pronomen compositum, pag. 77. ver. 27.

Οὐπω) nondum ὡς est tanquam adiectio syllabica: sic μίπω, ita apud nos syllaba dum, in nondum, necdum, quiddum, hæud dum.

Ἀπολιπέιν) λείπω, secundus Aorist. ἔλιπον, infinit. λιπέιν: sic à composito ἀπολείπω, secundus Aoristus ἀπέλιπον, infinit. ἀπολιπέιν.

Ἡ δυνήθην) δυνάμει, possum, verbum deponens: secundæ coniugationis in μι, à primitiuo δυνάω, fut. δυνήσω, præterit. act. δέδωκα, pass. δέδωμαι, δέδωμαι, δέδωμαι, Aoristus primus, ἐδυνήθην, & Atticè, ἡ δυνήθην. mutant enim augmentum syllabicum in temporale, pagina 92. ver. 6. Nemo verò miretur nos in rimando themate, aut formando tempore multa proferre, quæ non sint recepta. Neque enim quæ recepta sunt recensemus, sed quomodo vnum quodque formetur.

Ἄλλ'

Ἄλλ' ὁμοίος εἶμι τοῖς ἐν θαλάσῃ ὑπὸ τῆς ἤφ' ἢ πλεῖν ἀπειρίας ἀπολλυμένοις καὶ ναυτιώσιγ.

Sed similis sum in mari, præ circa navigationem inexperientia pereuntibus, & nauseantibus.

Similitèrque illis affectus sum, qui nauigandi insolentes nausea perditè afficiantur.

CLERN.

BVD.

Ἄλλ' ὁμοίος) ἄλλὰ ὁμοίος, Apostrophos, p. 5. v. 17. Vfus te docebit quæ vocales defint, vbi assidua lectione didiceris ἄλλὰ νό ἄλλο: & ita in reliquis. Budæus, ἄλλὰ vertit, que, nam hæc coniunctio varia significat, nec tantum est aduersatiua.

Ὁμοίος εἶμι) similis sum, rectè vertit. Similiter affectus sum. Tentabis ipse memor copiam numeraliter quoq; reddi queat, Ita nobiscum agitur, Perinde res nostræ seise habent: & breuiter quecunque voces similitudinem æqualitatemque significant, tibi in mentem veniant: & quod optimum duxeris, id ponere licebit.

εἶμι) accentum hoc loco remittit in præcedentem dictionem. est enim encliticum. pag. 121. ver. 1. Cæterum coniugatione huius verbi substantiuu εἶμι, pag. 98. ver. 18. sed quia hîc præsens tempus occurrit, id est, thema, nõ est necesse ad reliqua descendere, vt antè monuimus.

Τοῖς ἀπολλυμένοις) inter articulum τοῖς, & participium ἀπολλυμένοις, interfuerunt aliquot particule; de quo satis iam scriptum est in præcedentibus, supra pag. 12. ver. 8.

Ἐν θαλάσῃ) in mari. præpositio ἐν cū dat. θαλάσῃ cuius est nomin. ἡ θάλασσα, secundæ declinationis.

Ccc 3

τ' πθ'

Ἰπὸ τῆς χρῆστος πλεῖν ἀπειρίας) sic ordina, ἰπὸ τῆς ἀπειρίας, præ inexperientia, χρῆστος πλεῖν, circa navigationem, aut in navigatione aut sic ἰπὸ ἀπειρίας, præinexperientia, ἀπειρίας, inquam, τῆς χρῆστος πλουῖ, quæ est circa navigationem, quæ inter nauigandum contingit. explicâdo articulum τῆς, vt maximè quadrat. nec est aliud ἀπειρία χρῆστος πλουῖ, in experientia circa navigationem, quàm in experientia nauigandi: proinde interpretatus est totam hanc particulam duabus vocibus, nauigandi insolentes: capta voce, vt apud comicū. Quid tu Athenis insolens?

Ἰπὸ) præ, cum genitiuo ἰπὸ φόβου, præ metu.

Κατὰ τὸ πλουῖ) in navigatione circa navigationē. id est, inter nauigandū, præpositio cū accus.

Πλουῖ) πλέω, nauigo hinc ὁ πλόος, nauigatio, vt à τρέπω fit τρέπος, suprâ pag. 21. ver. 21. in voce τρέπος. Contrahitur autem hoc nomen ὁ πλόος, πλοῖς accusatiuus: πλοῖον, πλεῖν, pag. 87. v. 22.

Ἀπειρίας) πείρα, experientia, inde ἀπειρος, inexpertus. nā est σερητικὸν μόριον. id est, primitiua particula, faciens è substātio adiectiuum quod rei priuationem significet: μοῖρα, pars. ἀμοιρος, expers φόβος, metus, ἀφόβος, intrepidus. Sic à πείρα fit ἀπειρος: vnde substantiuum ἡ ἀπειρία, τῆς ἀπειρίας, secundæ declin. Siquidem ab adiectiuis in os fiunt substātiua in ία, κακός, malitia, κακία, malitia: vt notatum suprâ, p. 26. v. 21. in ἐπαγγελίαις. Nec tamen analogia freti conabimur quæuis a quouis deducere,

cere, sed spectandus est autorum vsus magnus, magnitudo, non magnitas: contrâ, pius, pietas, non item pietudo: iustus, iustitia, non iustitas, nec iustitudo. sic apud Græcos φίλος, φιλία, amicus amicitia, nō itē καλός, καλία, pulcher, pulchritudo.

Ἀπολλυμένοις καὶ ναυτιώσιν) pereuntibus, & nauiseantibus: pro quibus Budeus. Qui nauſea perditè afflictantur participium alterum mutauit in verbum eiusdem temporis, & relatiuum, deinde vocem vnam duabus reddidit per periphraſin, pro nauſeare, afflictari nauſea: pro altero participio Ἀπολλυμένοις, substituit aduerbium perditè: aut contrâ, pro Ἀπολλυμένοις, perditè afflictantur, pro ναυτιώσιν ablatiuū nauſea. Faciamus periculum num alio quoque pacto vertere liceat: Qui nauſea pereunt, quos miserè cruciat nauſea, qui perditè nauſea torquētur, quos perditè grauat nauſea, quos ad interitum vsque nauſea premit, qui perditè vexantur nauſea, quos infestat, & perdit nauſea, quibus nauſeæ molestia perniciem affert. Quanquā ista partim liberiora sunt quam pro officio interpretis: tantum ostendendam hoc modo viam putauī, qua ratione eruenda sunt, quæ studiosis huius rei conducant, vt vbi dictionem latissimè pluribusque verbis explicauerint, ea demum feligant quæ compendio ad sententiam proximè videantur accedere.

Ἀπολλυμένοις) ἀλλύω, compositum Ἀπολλύω, vnde actiuum in μι, Ἀπολλύμι, passiuum Ἀπολλύμαι, per-

dor, & pereo, participium ἀπυλλόμενος, tertiæ declinationis. Dativus pluralis τοῖς ἀπυλλομένοις, qui regitur à nomine ὁμοίος. Nam vt Latini, sic & Græci similitudinis adiectiuo tribuunt dativum. Et quod ad illa communia syntaxeos capita spectat, fermè idem obtinet apud utrosque. Quapropter in institutionib. nostris ista per quam paucis, & carptim attigimus: & quod discipulus iam in ludo Latino percepisset, id ne commemorare quidem voluimus, rati nos operam perdituros, si doctum & memorem admoneremus.

Ναυτιῶσιν) ναυτιάω, crasis ναυτιῶ, participium ναυτιῶν, ἢ ναυτιῶντος, τῷ ναυτιῶντι, crasi ναυτιῶντι. dativus pluralis τοῖς ναυτιῶσι, reiectis literis ν, τ, in datiuo singulari, pagina 15. versu 12. Scribitur autem ναυτιῶσιν per ν in fine. de quo pagina 22. ver. 18. & 90. ver. 21.

Οἱ τῷ μεγέθει ἢ πολλοῖς δυσχεραίνουσιν, ὡς πολλῶν ἢ σάλου παρεχομένοι κατέβην ὅτι ἢ λέμβου ἢ τὸ ἀκάτιον μεταβαίνοντες, πάντα γὰρ ναυτιῶσι καὶ ἀπορῶνται συμμετέρχεται γὰρ αὐτοῖς ἢ ἀνδία καὶ ἢ χολία.

CLEN. Qui magnitudine nauigij offenduntur, tanquam 'multam iactationem præbente, & illinc in lembum aut acatium transeuntes: vbique nauseant, & herent transgreditur enim cum ipsis molestia, & bilis.

BVD. Nanque illi magnitudine nauigij offensi, tanquam vehementius succutentis, in lembum aut nauiculam, quum transierint, sic quoque non secius à nausea laborant: nimirum molestia ipsos ac bile quo transferint eunque comitantibus.

οἱ) qui, articulus subiunctiuus, pro quo interpres, Nanque illi. Siquidem relatiua sæpenumero causam indicant.

Μεγέθει) τὸ μέγεθος: magnitudo, ἢ μεγέθους, τῷ μεγέθει, & per crasin μεγέθει, vt τείχει, τείχει, primæ declinationis contractorum.

Πολύς) τὸ πολὺον, τοῦ πολλοῦ, tertiæ declinationis.

Δυσχεραίνουσιν) δυσχεραίνω, indignor, indignanter, fero, offendos: datiuo iūgitur, & est 3. plur. δυσχεραίνουσι, cui additur litera ν. de hoc pag. 22. v. 18.

Ὡς πολλῶν ἢ σάλου παρεχομένῳ) tanquam multam iactationem præbenti, qui dativus refertur ad casum μεγέθει indignatur nauis magnitudini tanquam præbenti multam iactationē, id est, vt quæ siue quippe quæ præbeat multam iactationem.

Πολύς) accusatiuus nominatiui πολλός: de quo pagina 90. v. 1.

Τὸ ν σάλου) ὁ σάλος, tertiæ declinationis iactatio in mari, vndarum & fluctuum agitatio, quæ dum in nauim irruit, solent vectores huc, atque illuc quassari, & in vtraque nauis latera protrudi.

Παρεχομένῳ) præbenti, efficienti. In eadē significatione plurima, vel actiuè proferuntur, vel passiuè: horū est παρέχω, & παρέχομαι, præbeo: participium ὁ παρεχόμενος. Scitè interpres pro παρέχειν σάλου, id est, præbere & efficere iactationem, & agitationē, vsus est verbo succutere. Nā propriè succutere (aut quod receptius est) succuffare, dicitur equus qui sic graditur vt sessore concutiat: & equus ipse succuffator appellatus est, & succuffarius, à succuffatione, hoc est eiusmodi agitatione. Itaq; id verbi ad turbulētā nauigationem

nem accommodauit, quoties in vasto nauigio vector, haud aliud concutitur atq; fessor à succussatore. Accusatiuum autem πολῶν expressit aduerbio vehementius: παρεχομένῳ πολῶν ἢ σάλον, præbenti multam iactationem, mutauit in vehementius succutientis. quanquam si anxie superstitiosi esse volumus, vertendum est non succutientis, sed succutienti. particip. enim παρεχομένῳ tribuitur datiuo μεγέθει, non genitiuo πολίῃ, nisi fortè Budæus genitiuum legit. παρεχομένῳ πολίῃ succutientis nauigij, non autem μεγέθει παρεχομένῳ, magnitudini succutienti. Boni consulat lector curiositatem, quæ quum tam pulchrè constet sensus, dubio ꝑcul iniqua foret, nisi nobis propositum esset etiam in minutissimis adiuuare discipulorum studia, eorumq; hæsitantiæ sic mederi, vt quasuis amoliremur remoras.

Καλέθειν) crasis pro καλέθειν, & illinc, pag. 103. ver. 21. ἐπι τὸ λέμενον) ὅτι præpositio: ὁ λέμενος tertiæ declinationis.

Ἡ τὸ ἀκάτιον) ἢ, aut, Hæc litera varia significat, vt variant illius spiritus, & accentus.

Τὸ ἀκάτιον) genus est nauiculæ piscatoriæ.

Μεταβαίνοντες) participium plurale à μεταβαίνα, transeo.

Πανταχῶς ναυτιῶσι) πανταχῶς, vbique. ναυτιῶσα, nauleo: tertia pluralis ναυτιῶσι, per crasim ex ναυτιῶσασι, hîc autem verbum est ναυτιῶσι: supra verò participium datiu pluralis, qui voce consentit cum

ter-

tertia plurali, pagina 72. versu 11.

Ἄπορου ται) ἀπορούμαι, hæreo, perplexus sum, tertia pluralis ἀπορούνται, crasis ἀπορύνται, vt ποῦνται.

Συμμετέρχεται γὰρ αὐτοῖς) simplex, ἔρχομαι, compositum ex μετά μετέρχομαι, deinde altera præfigitur præpositio σῶν: nec tamen dicitur συμμετέρχομαι, sed συμμετέρχεται, migranteν in μ, vt supra, p. 18. ver. 6. in ἐμποιῆσαι. tertia persona singularis συμμετέρχεται, vt τῦπεται. Composita verò ex σῶν gaudent datiuo, pagina 123. v. 21. hoc loco συμμετέρχεται αὐτοῖς, cum eis transit nisi ineptire velis, & dicere cōtransit eis, pro eo quod est, vnà aut pariter cum eis transit. Bud. vertit, quò transferint cunque, comitantibus per tmesin, pro quocunq; transferint, comitantibus. Mutauit quoq; interpret orationis faciens, dum in locum verbi cum coniunctione causali substituit ablatiuum: pronā comitantur, dicens, Comitantibus propterea quòd ablatiuu absolutè positi, crebrò causam reddunt: vnde & particulam adiecit, nimirum.

Ἀνηθία) ἀνηθῆς, molestus, iniucundus: ἀνηθία, molestia: Suidas interpretatur ἀνορέξια, id est (si ita loqui liceret) inappetentia, quum stomachus destituitur appetitu. Quod iis contingit qui nauigationis impatientes nauseant.

χολῆ) bilis, & pro ira capitur: vnde præcessit δυσχεραίνεσι, indignatur, stomachatur, offensi sunt.

Obseruabis hoc loco, non pertinere ad interpretè, vt periodi, μέβρι, ac ἰεῖσι, rationē habeat,

sed

sed utcumq; visum erit, aut structuræ Græci sermonis omni ex parte respōdeat, aut periodum in membrum, membrū in incisum redigat, aut contrā geminā periodū transferat in vnā. Verbi gratia, Budeus si exactè singula tātū spectasset, ac non potius vniuersam sententiam animo cōcepisset, tres absoluisset (vt habet Græcus) periodos, hoc modo, Nā illi magnitudine nauigij offenduntur, tanquā vehementiūs succutientis. Deinde in lembum aut nauiculam quum trāsilierint, sic quoque non seciūs à nausea laborāt. Nam molestia ipsos ac bilis quò transferint cūque, comitantur. Vides hīc tria esse pronūciata quæ tribus absoluta sunt verbis, offenduntur, laborant, & comitātur: perinde atq; in Græcis tres periodi totidē constant verbis, *δυσχεραίνεσι, ναυτιόσι, συμμειτέρχεται*: quæ tria ad vnicam translata sunt periodum, vultu sermonis non nihil immutato, quò duo verba *δυσχεραίνεσι, & συμμειτέρχεται* reddit per participia, offensi & comitantibus.

Atque hac variandi figura iacenti alioqui & frigenti orationi mederi solet. Quādoq; enim Græca rectè habent multis distincta periodis, vbi Latin⁹ scriptor minus acris erit, nisi mēbrorum & incisorū potius feratur multitudo, quā clausularū: est rursus vbi cōtrā fieri præstiterit vt plausibiliores sint multæ sententiæ, paucis grauata mēbris, quā periodus iusto prolixior & obscurior: quæ omnia is demum nosse poterit quif-

quisquis & optimos quosque interpretes prescius excusserit, & ipse quoque sese in vertendis Græcis exercuerit: idq; non oscitāter, ac citrà iudicium, sed tanquam in promptu positis rationibus, quot tandē modis singula verti queāt, quòve pacto verbum nunc participio, nunc adiectiuo reddatur: participium interdum verbo, interdum nomine: oratio actiua in passiuam cōuertatur, aut contrā: & ita in cæteris omnibus ad manum fit variandi forma.

Ταῦτ' ἂν ἐντιχῆι τὸ ἡμέτερον, τὰ γὰρ ἔνοικα παρὰθι συμμειτέρχοντες, πανταχῶς, μετὰ ὅψ' ὁμοίων διαύσεων ἑσμέν. ὥστε οὐδ' ἐν μέγιστῃς ἐρημίαις ἀπανάμεθα ταύτης.

Tale igitur quiddam & nostrum. Nam domesticas perturbaciones simul circumferentes, vbique cum similibus tumultibus sumus. Itaque nihil magnum solitudine lucrati sumus hac. CLEN.

Huiusmodi igitur quiddā est nobis contigit, qui domesticas perturbaciones quoquo circumferenter gentium, vbique locorum perinde versamur in tumultu. Quare non magnopere adiuti sumus ab hac solitudine. BVD.

ταύτων) tale neutrū in *ov.* de quo vide p. 81. v. 2.

*οω*⁹) igitur, ergo. coniunctio nunc illatiua, nunc continua tiua.

T) quiddā, neutrum ab infinitiuo nomine *τις*, *τινός*, de quo p. 13. v. 21. destituitur autē proprio accētū, quòd sit encliticū. De quo pag. 121. v. 1. nec tamē ipsum remittit in præcedētem dictionē *ἐν*. Nulla enim syllaba geminum sortitur accētū. Igitur *ἐν τι* scribēdum vnicō accētū. At in *εἰ τι*, duplex est syllaba. nanq; *μα* propriū nullum

lum habet, ideoq; locū tribuit accētui particule
τι. Quòd si dictionē encliticā præcesserit syllaba
propriū accentum possidens acutum, isq; ob
cōsequētiam migret in grauē vt θεόν τινα φιλέει: rur-
sum reponetur acutus, si encliticum proprio de-
stitueris θεόν τινα φιλεῖ, non autem θεόν τινα φιλεῖ.

καί) & etiam, quoque. verti posset, huiusmodi
igitur nobis quoque contigit: nisi quòd καί mul-
tis locis abundat: de quo vide Commentarios
Budæi, in quibus plenissimè docet vsum partiū
orationis indeclinabilium.

τὸ ἡμέτερον) nostrum pronomē possessiuū: hu-
iusmodi, inquit, quiddam etiam nostrū, subaudi
est. crebrò enim verbum substant. intelligitur,
quū alioqui apertus est sensus. Capitur autē no-
strum substantiuè, id est, res nostra, siue negotiū
nostrum: pro quo interpretes dixit nobis cōtigit.
Liceat tibi quoq; sic vertere. Ad hūc igitur mo-
dum nostræ quoq; res sese habent. Neque verò
aliter nobiscum agitur. In eiusmodi igitur statu
res nostræ quoque sunt sitæ. Ad eundem rerum
statum nos quoq; redacti sumus. Eodem nimirū
fermè loco res quoq; nostræ consistunt, &c.

ἔγχεα παῖθι) domesticas perturbaciones, οἶκος,
domus ἔγχεος domesticus, quasi dicas, In domo
existens,

Plurima verò præpositionū adminiculo for-
mantur adiectiua, aut quæ tanquā adiectiuè ca-
piūtur: cuiusmodi sunt ea quæ officium aliquod
signi-

significant aut functionem, & muneris alicuius
administrationem. Quorum quidem nominum
tanta est copia, vt nulla sint Lexica numerandis
omnibus absoluta. Quum sint enim Græci in
omni compositionis genere felicissimi, nec tam
arctis conclusi spacijs vt Latini, nullus vnquam
futurus est modus qui nouis concinnandis vo-
cibus statuat: sed pro re nata & licuit, sem-
pérque licebit, scita compositione recens & nu-
per exorta signare.

πάθῃ) τὸ πάθος primæ declinationis contracto-
rum ἡ πάθος, plurale τὰ πάθη, & per crasin παῖθῃ.

συμπεφύροτες) si Latinis æqualis permittere-
tur audacia verterent concircumferentes: sed
aures nō ferunt. Itaque quoties istiusmodi con-
currunt, quæ ad verbum commodè & venustè
reddi non possunt, vt fermè contingit in Græ-
corum compositionibus, spectare cōuenit sen-
tentiam, & eam verbis assequi vel diuersissimis.
Vim præpositionis συῖ sic exprime, Vnā nobis-
cum circumferentes. nam quòd addit interpretes,
Quoquò gentium non ad significatum præpo-
sitionis facit, sed toti sententiæ seruit & ornatui.

συμπεφύροτες) φέρω, fero. adde præpositionem
πεῖ, πεφύρω: præfige alteram præpositionem συῖ
sed migret ἢ in μ, συμπεφύρω: vnde participium
συμπεφύρον, ἢ συμπεφύροτος, plurale οἱ συμπεφύροντες.

μετὰ ἢ ὁμοίων δορυῶν ἔσμεν) cum similibus (hoc
est) eiusdē tumultibus sumus. Pulchrè interpretes,
per-

perinde versamur in tumultu. Genitium $\delta\muοίων$ expressit adverbio perinde: $μετὰ θουρύτων$ dixit in tumultu, pro verbo $ἐσμέν$ posuit versamur.

$\deltaμοίων θουρύτων$) nominatiuus singularis $\deltaμοιος$ $\thetaούρυτος$, tertiæ declinationis.

$ἔσμεν$) sumus, ab $εἰμι$ sum, pag. 98. v. 18.

$ὧς$) itaque, quapropter, quare.

$οὐδέν$) nullum, nihil. ab $οὐδείς$, p. 13. v. 1.

$Μέγα$) neutrum à $μέγας$, pag. 90. v. 5.

$Ἐρημίας$) ἡ ἐρημία, τῆς ἐρημίας, secundæ declin.

$Ταύτης$) nominatiuus $αὐτή$, genitiuus $ταύτης$, pag. 77. v. 21.

$Ἀπανάμειθα$) tolle præpositionem $ἀπ'$, manebit simplex $ἀνάμειθα$ pro $ἀνσάμειθα$, per syncopen, vt scripsimus p. 114. v. 4. & sequentib. Igitur $ἀνάμειθα$ est Aoristus 1. medius pro $ἀνσάμειθα$, cuius singulare $ἀνσάμειω$, ab Aor. actiuo $ἄνισα$, futurum, $ἄνισω$, præfens $ἀνάω$, per $ο$, quod ratione augmenti vertebatur in $ω$. Cæterum dū istiusmodi ratione verborū themata quærimus, nihil nos offendat quod per quæ decurrimus tempora, crebrò sint inusitata. Nec enim hoc hic agitur, vt sciamus receptrū themane sit $ἀνάω$, an potius verbum in $μει$. $ἄνημι$: tātūm paratur via, quæ temporum formationes demonstrat.

$Οὐδέν μέγα τῆς ἐρημίας ἀπανάμειθα ταύτης$) gaudet hoc verbum accusatiuo cum genitio. Accusatiuus significat fructum, & emolumentum, quod percipimus: genitiuus autē id vnde fructus proficiscitur

ficiscitur. idē fit in verbo $ἀπολάω$. Lucianus quodam loco vtrumque vsurpauit, $τί μὲ γὰρ$, inquit $σὺ ἀπλάσειας ἤδ' ὄρων$; $τί δ' ἂν ἀπὸναιτο τ' σοῦ κέλλους αἰβίς$; quemnam fructum percipies è montibus. quid verò boues consequentur emolumentum è tua pulchritudine? Interpres pro accusatiuo $ἔδεν μέγα$, posuit non magnopere adverbialiter, non magnopere adiuti sumus ab hac solitudine.

$Ἄ μέντοι ποιεῖν ἔδει$, καὶ ἔθεν ὑπὴρξεν ἡ μὴν ἤδ' ἰχθῶν ἔχουσα τ' πρὸς σοτηρίαν καθηγησαμένη (εἴ τις γὰρ ῥήσι, δέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρησαδῶ ἑαυτὸν καὶ ἀγῶτω τ' σαιροῦν αὐτοῦ καὶ ἀνολοβείτω μοι) ταύτ' ἔδεν ἐν ἡσυχίᾳ τ' νολῶ ἔχειν περιῶδ' ἀποσκήσει.

Quæ verò facere oportebat, & vnde licuit nobis vestigiis hære ad salutē præeuntis, (Si quis enim, inquit, vult post me venire, abneget seipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me) hæc sunt. in quiete mentem habere conari conuenit.

At verò facta à nobis oportuit vndeque aspiciendum fuit, eis qui vestigiis hære voluit eius qui nobis salutis viam præiuit (Si quis, inquit, pone me venire vult, abiuret seipsum, & tollat suam in se crucem, & sequatur me) hæc fere sunt. Iam primūm mentem pacatam habere conueniebat.

$Μέντοι$) at verò, verūm: aduersatiua coniunctio hoc loco responder coniunctioni $μὲ$, quæ multum antè præcessit, $αἰ μὲ ποιω ἑυτός$, &c. nam post $μὲ$ (vt scripsimus supra pagina 31. versu 6. in voce $μὲ$) ferme sequitur $δ$, aut alia quæuis coniunctio posteriori sententiæ aut membro feruens. Hic prior oratio: vbi ponitur $μὲ$ statum rerum Basilij continet: altera quæ efferatur per $μέντοι$, declarat quid ipsum agere conueniebat.

Ddd

Ποιῆν) infinit. à verbo ποιέω, ποιῶ, pag. 46. v. 4.
 ἔδει) oportebat. impersonale δέ, oportet. pag.
 107. ver. 28. finge vocem personalem, & cape
 tertiam personam δέω, δέεις, δέει, & per crasin δέ,
 imperf. ἔδειον, ἔδειες, ἔδειε, drasis ἔδει. est enim imper-
 sonale act. vacis.

ὄθεν) vnde, è quibus, aduerbium.

ὑπῆρξεν) simplex ἄρχω, fut. ἄρξω, Aorist. pri. ἤρξα,
 compositum ὑπαρχώ, fut. ὑπάρξω. Aor. prim. ὑπῆρξα,
 ὑπῆρξας, ὑπῆρξε: quod verbum infinitiuo iunctum,
 tanquam impersonaliter accipitur pro conti-
 git, licuit, euenit: ὑπῆρξεν ἔχεδς, licuit hærere.
 Fortè Basilius scriptum reliquit ὑπῆρξεν ἄν, id est,
 licuisset. In exemplari Aldino deest hæc vox
 ὑπῆρξεν: sed tantum excusum est, ὅθεν ἡμῖν ἤρξεν ἰχθῶν
 ἔχεδς, vnde nobis vestigijs hærere. quod nescio
 an sequutus sit Budæus, interpretatus in hunc
 modum, Vndeque auspicandum fuit ei, qui ve-
 stigijs hærere voluit, &c. quasi quippiam subau-
 diendum putauerit. ὅθεν vnde, & è qua re, sub-
 audi proficiscitur, ἔχεδς ἤρξεν ἰχθῶν, hærere vestigijs
 quanquam alioqui ab ijs auspicari conuenit,
 vnde licet rem assequi.

ἡμῖν) nobis. datiuus pluralis ab ἐγώ, p. 76. v. 19.

τῶν ἰχθῶν) genitiuum pluralem indicat arti-
 culus, ἤρξεν sed quum quiuis genitiuus pluralis, de-
 sinat in ων, & articulus ἤρξεν sit omnis generis aut
 præceptore opus est aut Lexico, vt discas no-
 minarium esse τὸ ἰχθῶς, vestigium, primæ decli-
 natio-

nationis contractorū, ἤρξεν, ἤρξεν ἰχθῶν, crasis ἰχθῶν.
 ἔχεδς) infinitiuus ab ἔχομαι, hæreo, postulat
 genitiuum.

Πρὸς σωτηρίαν) ad salutem. σωτήρ, seruator, ἤ σω-
 τήρος: vnde ἡ σωτηρία, salus. Nam quemadmodum
 a nominatiuis in os fiunt substantiua in ἰα, κακός, ἡ
 κακία, supra, pag. 29. v. 21. in voce ἐπαγγελίας: ita &
 à genetiuo desinente in os, quandoque huiusmo-
 di fiunt nomina in ἰα, vt ἤ σωτήρος, ἡ σωτηρία, secundæ
 declinationis.

καθηνησαμένε) genitiuus est. Ordo est, ἔχεδς ἤρξεν
 ἰχθῶν ἤρξεν καθηνησαμένε πρὸς σωτηρίαν, hærere vestigijs
 eius, qui præiuit ad salutem. Nominatiuus ὁ κα-
 θηνησαμένος, participium à primo Aor. medio κα-
 θηνησάμενος primus Aor. actiuus esset καθήνησα, fut.
 καθήνησα, præsens, καθήνω, verum solum est rece-
 ptum in voce passiuæ siue mediæ, καθηγέομαι, cra-
 sis καθηγέμαι, primæ coniugationis circumflexo-
 rum. Tamen quoties hæc verba deponentia si-
 ue communia sunt excutienda, formabimus om-
 nia tempora more actiuorum & passiuorum,
 quamuis non sint recepta: ideòque à καθηνησάμενος
 sursum ascendemus ad præsens vsque καθηγέω:
 sed Lexicon docibit tantum receptum esse κα-
 θηγέομαι, quod est compositum ab ἠγέομαι. Nam
 ἠγέω perdit vltimum α, quia verbum incipitur à
 vocali, quæ quod sit aspirata, mutatur τ in δ:
 καθηγέομαι, non, καθηγέομαι.

Cæterum deponentium verborum tempora

quædam fiunt, vt in passiuis, quædam vt in mediis: quod vsu magis discas quam præceptis.

Est autem καθηγόμεναι, idem quod præceo, præceptor sum: hinc καθηγόμεναι, autor, præceptor, qui rem instituit.

εἴ τις) si quis. τις, aliquis, encliticum est, & accentum remittit in præcedentem syllabam ει, quæ ex se accentum nullum habet: cuiusmodi & alia scripsimus pag. 121. v. 1.

Γάρ φησι) φημι, dico. Tertia persona φησι, p. 102. ver. 14. Estq; ex encliticis, & accentu distituitur, p. 121. ver. 6. Est autem locus quem citat Basiliius, Lucæ cap. 9. nisi quod ibi additur hæc particula καθ' ἡμέραν, id est, quotidie.

Θέλει) vult. Prima persona verbi θέλω, volo.

ὀπίσω με) post me. Aduerbium est cum genitiuo. Græcorum enim quædam aduerbia per præpositionem reddimus.

Με) genitiuus ab ἐγώ. destituitur accentu tanquam encliticum.

ἔλθειν) ελεῖθαι. secundus Aorist. ἦλθον, syncope ἦλθον, infinitiuus ἐλθεῖν, pag. 49. ver. 15.

Ἀπαρνησάδω) tolle præpositionem ἀπὸ, manet ἀρνησάδω. Aor. primus mediis imperatiuus, vt τυφλάδω: secunda persona ἀρνήσασθαι, vt τυφλάσθαι, indicatiuus ἀρνησάμενος. Aorist. Primus act. esset ἀρνήσα, fut. ἀρνήσω, præsens ἀρνώ. Sed receptum est deponēs ἀρνέομαι, inde ἀπαρνεομαι abnego.

Ἐαυτάν) semetipsū pronome cōpositū, p. 77. v. 24.

Ἄρατω

Ἄρατω) ἄρω, tollo, Futurum ἄρω, Aorist. primus ἄρα, imperatiuus ἄρον, ἀράτω, vt τύφλον, τυφλάτω.

Σταυρόν) ὁ σταυρός, crux, tertiæ declinat. simp.

ἑαυτῷ) ipse, crebro reperies αὐτῷ, pro ἑαυτῷ, quod per Apheresin dicitur pag. 78. ver. 12.

Ἀκολουθεῖτω) ἀκολουθεῖω, sequor Dativum regit, pag. 123. ver. 17. imperatiuus ἀκολούθει, ἀκολουθεῖτω, & per crasin ἀκολουθεῖτω, vt ποιεῖτῶ, ποιεῖτω, p. 46. v. 22.

Μοι) datiuus ab ἐγώ, ex incliticis est accentu carens.

Ταῦτά ἐστιν) ταῦτα, hæc neutrum plurale pronominis ἐστis, pag. 77. versu 4. iungitur verbo singulari, pag. 112. ver. 22.

ἔστι) est, tertia singularis ab ἐμι, sum, p. 98. v. 14. estq; ex encliticis. Scribitur autem ἐστιν per more Attico, qui personis in iota finitis addunt, siue sequatur vocalis, siue consonans, siue absoluta sit sententia, siue non. idque receptissimum in Ecclesiasticis scriptoribus.

ἔν ἡσυχίᾳ ἔχειν) ἔχω, habeo, infinit. ἔχειν habere. ἐν ἡσυχίᾳ in quiete: pro quo Budæus pacatam habere ἡσυχίᾳ; quies, secundæ declinationis: datiuus ἡσυχίᾳ per α diphthongum impropriam. ἐν, in præpositio iuncta datiuo ἡσυχίᾳ.

Τὸν νοῦν) accusatiuus; nominatiuus ὁ νοός, crasis νῆς, p. 86. v. 22.

Πειράσθαι) πειράομαι, nitor, conor, tento, secundæ coniugationis circumflexorum, infinitiuus πειράεσθαι, crasis πειράεσθαι.

Ddd 3

Προσήκει) conuenit, Impersonaliter Præsētis temporis, à *πρός* & *ήκω*, Copositū *προσήκω*, conuenio. Budæus imperfecto reddit, iam primū in-
 quietis, mentē pacatam habere conueniebat: pro quo Græcus dixit, *ἐν ἡσυχίᾳ ἢ νοῦν ἔχειν περιμέδως προσήκει*, hoc est verbū è verbo. In quiete mētē habere, conari est, verbū à verbo. In quiete mētē habere, conari conuenit. ordo est, conuenit conari habere, id est vt habeas, aut vt habeat quis mentē, &c. Magnus est enim vsus Infinitiuī Greci, & sæpenumero cōmodè redditur per Optatiuum præcedente particula vt, aut alia simili. Cæterum nos docendi gratia rudiùs vertimus, quo per omnia discipulo satisfacere mus. Neque verò miretur si inter Græca nihil respondeat illi iamprimū; nec interpretem damnet quasi infinitiuum *παρά* & neglexerit. Latinis auribus ille inferuiuit, & sensum bona fide reddit. Verūm, iam deinceps in istiusmodi versionis siue libertate, siue autoritate, nō multum immorabimur: sed Budæi doctissimam interpretationem tantūm adscribemus. Vbi enim singulorum verborum themata commostrata fuerint, & Grammaticas minutias exactè peruestigauerimus, facile quiuis iudicio ipse suo consequetur quid interpretes aut prudens adiecerit, aut securus transmiserit: quorum vtrunque quantum permissum sit, fidorum Interpretum scripta docebunt. Nunc quo cœpimus proposito, has Medi-

Meditationes absolua mus de interpretandi ratione alias fortè & copiosius dicemus.

Ὡς γὰρ ὀφθαλμὸν ἀπειρομένον συνηγῶς, καὶ νῦν μὲν ὄπῃ τὰ πλάγια ἀπειρομένον, νῦν δὲ πρὸς τὰ ἀνω καὶ κάτω πῦννα μεταστροφόμενον, ἰδεῖν ἐναργῶς ἐχέοντε ἀλλὰ χεῖρ ἀποσπειροδύναμι τῶν ἐπιπυδ' ὄραμένων εἰ μέλλοι ἐναργῆ αὐτῶν ποιείσθαι τῶν δέαν. οὕτω καὶ νοῦν ἀνθρώπου ἐπὶ μυσίων ἄβ' ἡτ' ἢ κέσμον ὄροντες ἴδαν ἀπειρομένον, ἀμήχανον ἐναργῶς ἐνατενίσαι τῆ ἀληθείᾳ.

Vt enim oculum circumactum assidue, & nunc quidem in obliqua circumlatum, nunc verò ad superna & inferna identidem reuersum, cernere euidenter non possibile: sed oportet affixum esse obtutum viso, si futurus sit, euidentem ipsius facere conspectum: sic & mentem hominis ab innumeris in mundo curis distractam, difficile euidenter intendere veritati.

Vt enim oculus continuo circumactus versatus, & nunc horsum illorsumque deflexus, nunc sursum deorsumque erectus vicissim ac depressus, exactè cernere nequit, sed obtutus incumbere in rem visam eum oportet, si quidem conspectum rei perspicuum facturus est hunc in modum mentem humanam sexcentis mundi curis distractam, euidenter cernere veritatem vix est ut euenire possit.

Ὡς γὰρ) vt enim, respondet ei quod sequitur ἔτω sic.

Ὄφθαλμὸν) oculum. ὁ ὀφθαλμὸς tertiæ declinationis.

Περιστρεφόμενον) accusatiuus participij Præs. temporis nominatiuus ὁ ἀπειρομένος, a passiuo ἀπειρομαι. Actiuum ἀπειρώ, circumago, circūduco, verso, à *περ* & *άγω*: nec abiicit *περ* vocalem, licet verbum incipiatur à vocali, p. 23. v. 24.

Συνηγῶς) συνήγω, contineo. inde *συνήγως*, continuus, primæ declin. contractorum, *συνήγως*, ὄπ' *συνήγως*, crasi *συνήγως*. & *ν* in *σ* cōuerfo fit aduerbiū *συνήγως*, quasi dicas continenter: qua voce Cæsa-

vitur pro assidue & citra intermissionem continenter bellum gerere. De huiusmodi adverbiorum formatione, p. 80. v. 3. Pro ἀειλεκόμενον σιωχῶς Budæus habet continuo circumactu ver fatus.

καὶ νῦν ᾤ) & nunc quidem .νῦν adverbium temporis.

Ἐπὶ τὰ πλάγια) in obliqua. neutrum plurale accusatiui casus. Nominatiuus singularis ὁ πλάγιος, obliquus, transuersus tertiæ declinat. Pro ἐπὶ τὰ πλάγια, Budæus, horsum illorsumque.

Περιφερόμενον) φέρω, compositum περιφέρω, pass. περιφερόμαι, circumferor. partic. ὁ περιφερόμενος, tertiæ declin. accusatiuus. † περιφερόμενον.

Πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω) sursum ac deorsum, ἄνω adverbium, sursum, supra κάτω, deorsum, infra. Adverbiis articuli adduntur in quouis genere & numero: sensusque redditur Latine per conueniens aliquod participium aut aliam quampiam vocem quæ maximè quadrat: ὁ ἄνω, qui sursum versatur τὰ ἄνω, sursum sita: τὰ κάτω, deorsum posita: πρὸς τὰ ἄνω, ad ea quæ sursum consistunt.

Πρὸς) præpositio iuncta est accusatiuo τὰ ἄνω.

Πυκνὰ) neutrum plurale ab adiectiuo πυκνός, densus, frequēs. Neutra verò adiectiua in utroque numero tāquam aduerbia sunt. πολλὰ, multum, sic πυκνὰ frequenter: pro quo Budæus, vicissim, id est identidem, crebrò, per interualla.

Μετασφερόμενον) accusatiuus est nominatiuus ὁ μετασφερόμενος, participium præsentis temporis, à pass.

pass. μετασρέφομαι, Act. μετασρέφω, conuerto, reuertor: à μετά & σρέφω. pro πυκνὰ μετασφερόμενον, id est frequenter conuersum, vertit Bud. erectus vicissim ac depressus. nam πρὸς τὰ ἄνω μετασρέφεις, id est, sursum conuerti, non est aliud quam erigi: contra, πρὸς τὰ κάτω μετασρέφεις, deorsum conuerti, tanquam est deprimi. id verò per vices contingit sibi mutuo succedentes. ideo πυκνὰ μετασρέφεις dixit vicissim erigi ac deprimi.

Ἰδεῖν) videre. infinitiuus secundi Aoristi, pag. 109. v. 14. in εἶδαι.

Ἐναργῶς) manifestè, euidenter adverbium factum à genitiuo plurali ἐναργῶν. Nominatiuus ὁ καὶ ἡ ἐναργής, primæ declinationis contractiuum.

οὐχ) non è, ante consonantem, è ποιήσω: èν ante vocalem tenuem, èν ἐποίησα: èχ, ante aspiratam, èχ ἄπας.

οἶοντε) οἶος, potens possibilis, quod nomen Ionico more capit parclon τε, οἶοσε, neutri οἶοντε.

χρῆ) oportet impersonale, pag. 117. v. 16.

Προσπειδῶμαι) Simplex ἐρείδωμαι, vt τυρβῶμαι: Aoristus primus passiuus infinitiui modi indicatiuus ἡ ρείδω, à tertia persona præteriti passiuus ἤρεσα: prima persona ἤρεισμαι: præteritum actiuum ἤρεικα, futurum ἐρείσω: præsens ἐρείδω, id est firmo, figo: προσπειδῶμαι, applico, affigo προσπειδῶμαι τὴν ὄψιν, affigi oculum, siue aspectum applicari.

Ὡρῶ) ὁρῶμαι, video, præter. ὤμμαι secunda persona ὤφαι: hinc ablato incremento verbale fit

fit ἡ ὄψις, τῆς ὄψεως, τῷ ὄψιν, secundæ declinationis contractorum.

ὄραμένω) ei quod videtur, ὄραω, video, ὄραομαι, videor, crasis ὄραμαι, secundæ coniugationis circum flexorum. Participium ὄραμενος, dativus τῷ ὄραμένῳ, pro quo Budæus dicit rem visam. Nā huiusmodi participiis præteriti temporis sæpius abutimur, & ad significationem præsentis accommodamus, quod Latini non habeant participium præsens à verbo passivo. Quanquam & Græci & participia crebrò solent usurpare, non habita ratione temporis sed significati: ut rem visam dicamus non eam solùm quam tempore præterito vidimus, sed omne id in quod oculus officio suo fungi potest. Sic Græci τὸ ὄραμενον participio præsentis temporis appellant quicquid cerni potest, siue nunc in præsentia cernatur, siue antea conspicuum fuerit: licet iam lateat. neque appareat, id est, τὸ ὄραμενον, & visum pro obiecto visus, ut physici loquuntur, accipimus.

εἰ) coniunctio hinc posita cum optat. μέλλοι.

Μέλλοι) opt. ut τύπῃσι: indicat. μέλλω: quod verbum peculiariter gaudet infinitivo: solentque Latini hanc phrasim reddere his verbis, futurum est ut: μέλλω ποιῆν, futurum est ut faciam: μέλλω γράψαι, futurum est ut scribam, μέλλω τύψαι, futurum est ut verberem: cuiusmodi planè eadem sunt cū futuris faciam, scribā verberabo: vocum autem vsus est obseruandus. Nos rudium du-

centes

centes rationem, pro μέλλοι diximus futurus sit.

ἐναργῆ) ὁ καὶ ἡ ἐναργής, primæ declinationis contractorum: καὶ τῆς ἐναργέως, τὸν καὶ τῷ ἐναργέα, crasis ἐναργῆ. id est euidens, manifestum, aut, ut Budæus dicit, conspicuum. Hic capitur in genere foeminiuo: eius substantivum θεάω.

Αὐτοῦ) αὐτός, ipse, pag. 77. v. 21. neutrum αὐτοῦ genitivus αὐτοῦ refertur ad ὄραμένῳ, dativum neutrum. Budæus habet pro αὐτοῦ genitivum rei, quia ὄραμένῳ vertit rem visam.

Ποιῆσθ) infin. à ποιῆομαι, pag. 48. versu 28. & in voce pass. capitur actiuè, ideòque regit accus. à tergo τῷ θεάω. vide supra, pag. 38. versu 3. in παρεχομένῳ.

Θεάω) ἡ θεάω, aspectus visus. At ἡ θεά, dea, utrunque secundæ declinationis, accusatiuus à θεά est τῷ θεάω.

οὕτω) sic. ante consonantem ἔτω: ante vocalem ἔτως.

Ἀνθρώπῃ) nominatiuus ὁ καὶ ἡ ἀνθρώπος, tertiarum declinationis.

ὑπὸ) hæc præpositio cum genit. solet additionibus passiuè significantibus, ut apud Latinos à vel ab: τύπῃσι με ἔσο' σὺ, verberor ab te, sic hoc loco. ἔσο' μυρίαν φροντίδων ἀπεικ. κόμενον.

Μυρίων) hoc explicatum est sup. pag. 32. ver. 25. Τῶν καὶ τῷ κόσμον φροντίδων) Budæi vertit, mundi curis. Quomodo autem explicari possit articulus ille καὶ iunctus præpositioni cum casu καὶ τὸν

κόσμον,

κόσμον, ostensum est supra pag. 33. ver. 21. à fine, in verbis ἡσὸ τῆς κτὶ ἢ παλαιῶ ἀπειρίας.

Κατὰ τὸ κόσμον) κτὶ, in præpositio cum accusatiuo κόσμον: nominatiuus ὁ κόσμος, tertiæ declinationis.

Φροντίδων) ἡ φροντίς, τῆς φροντίδος, κτὶ φροντίδων.

Περιελλόμενον) ἐλλκω, traho: περιέλλω, distraho: πασφιουμ περιέλλομαι, participium περιελλόμενος, ἢ περιελλόμενον distractum. Est tamen præsentis temporis. vide de hoc in voce ἀρομένω, supra, p. 53. v. 14.

Ἀμύχανον) μηχανή, conatus machina. vnde per α priuatiuam particulam fit ἀμύχανον, difficile, quod nulla ratione vel arte fieri possit.

Ἐνατείνσαι) ἀτενίζω, fixis oculis intueor, Futurum ἀτενίσω, Aor. primus ἠτένισα, infinitiuis ἀτενίσαι, vt ἔβλεψαι. compositum ἐνατενίσαι, ab indicatiuo præsentis ἀνατενίζω, quod datiuus regit τῆ ἀληθεία, ratione perpositionis ἐν. vide supra pag. 13. v. 19. in ὁπραιομαένης αὐτοῖς.

Nec mireris interpretem ἐνατενίσαι vertisse per infinitiuum præsentis temporis, cernere, vt & prius προσερεθύνωι incumbere, & ἰδέιν cernere: quando quidem aoristi variis tribuuntur temporibus: & latissimè patet eorum significatio & vsus.

Ἀληθεία) veritati. A diectiua ἰσπε primæ declinationis contractorum faciunt substantiua fœminina, in εια: ἐναργής, euidentis: ἠἐναργεια, euidentia: ἀληθής, verus ἢ ἀλήθεια, veritas, τῆς ἀληθείας, τῆ ἀληθεία per α diphtongum impropriam, & hoc differt à nominatiuo ἀληθεία.

Ἀλλὰ

Ἀλλὰ τὸ μὴ οὐπω τοῖς δεσμοῖς ἢ γάμου σιωξευγμένον λυσιώδεις ἐπιθυμίας, καὶ ὕρμαι δὺσκάθειτοι, καὶ κρατές τινες δυσέρωτες ἐκταράσασσι.

Sed quidem nondum vinculis nuptiarum constrictum. rabi- CL E.
dix cupidines & inpetus irretenti, & amores quidam perdituri turbant.

Atque ei quidem qui nondum coniugalibus vinculis astrictus est, rabi- E V D.
de cupidines & impetus effrenes, amoresque inceperunt perditurissimi.

Δεσμοῖς) Datiuus pluralis, nominatiuus ὁ δεσμός tertiæ Declinationis. est verbale à δέω, ligo, pag. 98. ver. 10. in fine.

Γάμου) ὁ γάμος, nuptiæ, tertiæ declinationis est singulare, quum nos vtamur plurali nuptiæ. vide sup. pag. 13. ver. 19. in ὁπραιομαένης.

Σιωξευγμένον) ζεύγνυμι, tempora sumit à ζεύγω, vt scriptum est pag. 114. v. 12. in verbo ἄγγυμι. fut. igitur ζεύξω, præt. act. ἔζευγα, pass. ἔζευγμαι, participium ἐζευγμένος, & compositum σιωξευγμένος, accus. ἢ σιωξευγμένον. verbum tamen scribitur συζεύγνυμι, non autem σιωξεύγνυμι. vt συζαω non σιωξάω, pag. 115. v. 22. Est autem σιωξευγμένος, coniugatus, pro quo Budæus constrictus.

Λυσώδεις) multa sunt adiect. in ἀδης communia primæ declinationis contractorum: ἀνὴρ, ἀνδρός, vir, viri: ἀνδρῶδης, virilis, ἰξός, viscum, ἰξώδης, viscosus. Sic λύσσα, rabies: λυσώδης, rabidus ἢ καὶ τῆς λυσώδους: plur. αὶ καὶ αὶ λυσώδεις, crasis λυσώδεις.

Ἐπιθυμίας) nominatiuus pluralis: singularis ἡ ἐπιθυμία, concupiscentia, secundæ declinationis, Ὀρμῶν) ἡ ὄρμη, secundæ declinationis, imperus, subitus

subitus animi affectus & motus, quo temerè huc vel illuc impellitur: cuiusmodi est in animantibus dolentibus, aut alio affectu subito raptis.

Δυσκάλυκτοι) retentu, difficiles ἔχω, fut. ἔξω, per aspirationem quæ manet in præf. παύμαι, εἴξαι, εἴκται. vnde ablato incremèto fit verbale ἐκτός sic à composito κατέχω, id est, retineo, verbale καθέκτος, idest cohibitus & retentus: & licet scribatur καθέχω, tamen per ὁ scribitur καθέκτος. Nam κατέχω fit à κατ' & ἔχω, at καθέκτος ab ἐκτός, quod habet aspirationem. A καθέκτος fit δυσκάλυκτος. retentu difficilis, & qui cohiberi non potest: id est, effrenis. Particula verò δύς in cōpositione significat difficultatē, impossibilitatem, malū & perniciosum, cuius contrarium est εὖ. Quum sit autem ὄρμαι foemininum, tamen non dixit δυσκάλυκται, sed δυσκάλυκτοι. Attici namque adiectiua in os communi genere solent usurpare, p. 81. v. 10.

Ἐρωτές τινες) ἔρωτος, amor, Ἐρωτός: plural. ἔρωτες, quintæ declinationis. τινες encliticum à nominatiuo τις remittit accentum.

Δυσέρωτες) ab ἔρωτος fit adiectiuum δυσέρωτος, id est, perditè amans aut minimè amandus. explica particulam δύς, vt loco quadrabit, ἔρωτες, δυσέρωτες, amores perditissimi, aut amores infelices & perniciosi.

Ἐκταράσσω) σιταράσσω, turbo ἐκταράσσω, conturbo, molestus sum. Præpositio ἐκ in compositis sæpe facit ad auxesin ἐκκάμην, supra modum defatigari,

gari, ἐκταρᾶσθαι: valde debilitari, ἐκταρᾶσθαι, tertiã persona pluralis.

Τὸν δὲ ἦδη κατελημμένον ὁμοζύγω ἕτερος δ' ὄρυκος φροντίδων ἐπέχεται ἐν αἰ παιδίᾳ παίδων ἐπιθυμία, γυναικὸς φυλακῆ, οἴκου ἐπιμέλεια, οἰκετῶν προσασίαι, αἱ καὶ τὰ συμβολαῖα βλάβαι, οἱ πρὸς τοὺς γείτονας διαπλητισμοί, αἱ ἐν τοῖς δικαστηρίοις συμπλοκαὶ τῆς ἐμπορίας οἱ κίνδυνοι, αἱ τῆς γεωργίας διαπονήσεις, πᾶσα ἢ μέρα ἰδίαν ἢ κειφέρασα τῆς ψυχῆς ἐπισκότησιν, καὶ αἱ νύκτες τὰς μεθήμερινας φροντίδας παραλαβοῦσαι, ἐν ταῖς αὐταῖς φαντασίαις ἐξαιπαῶσι τ' τοῦ.

At iam occupatum coniuge alter tumultus curarum excipit, in orbitate, prolium desiderium, vxoris custodia, domus procuratio, ministrorum præfecturæ, in contractibus damna cum vicinis digladiationes, in foro consertationes, negotiationis pericula, agriculturæ labores. Vnaquæque dies propriã venit ferens animi caliginem: & noctes diurnas curas excipientes, in eisdem phantasiis fallunt mentem.

Coniugo autem mancipatum curarum augmen excipit: in orbitate desiderium prolis. vxoris custodia domestica procuratio ceruulium, officiorum constitutio, damna ciuilibus in contractibus accepta, digladiationes cum vicinis, forenses concertationes, negotiationis alea, agricultura labores. Vnaquæque dies suam affert animo caliginem: iam verò noctes diurnas curas excipientes, per easdem rerum species imposturam menti faciunt.

ἦδη) iam. Quamquam huiusmodi particulæ quas faciliè commostrauerit Lexicon, non est necesse curiosius recensere, vt neque quoties sese offeret casus nominatiuus, aut præsens indicatiui primæ personæ, quandoquidem has meditationes in hoc tantum conscripsimus, vt verborum themata & casum nominatim, grammaticis innixi præceptis reperiamus.

Κατελημμένον) λαμβάνω, tempora sumit à λήω, futurum λήσω, præteritum actiuum λέληθα, & Atticè ἔληθα, pag. 63. ver. 31. passiuum ἔλημαι, participium

ticipium εἰλημμένος, sic à καταλαμβάνω, κατελημμένος, accus. ἢ κατελημμένον.

Ὁμόζυγος (ὁμόζυγος. coniunx. Multa deriuantur ab ὁμός, similis ἁμόλημος, eiusdem sententiæ, & suffragij: ὁμόχρονος, coetaneus, ὁμόζυγος coniunx dicitur, quod eiusdem sit iugi, & pari cum marito iungatur copula à ζυγός, id est, iungum, datiuus τῆ ὁμόζυγος tertiæ declinationis.

Ἐτέρος θόρυβος φροντίδων) alter, vel alius tumultus curarum, ἔτερος θόρυβος, tertiæ declinationis, φροντίδων, à φρόντις.

Ἐδέχεται) ἐκδέχομαι, excipio, à δέχομαι. tertia persona singularis ἐνδέχεται, vt τύπεται.

Ἄπαιδία) παῖς, παιδός, puer, proles, ἄπαις, ἄπαιδος, orbis, siue liberis, vnde ἡ ἀπαιδία, orbitas, secundæ declinationis, vt ante diximus à σωτήρ, σωτήρος, fieri ἡ σωτηρία, salus: supra, pagina 47. versu 9.

Παιδῶν) liberorum, prolium. à nominatiuo παῖς, παιδός.

Ἐπιθυμία) θυμός, animus; ἐπιθυμῶ, concupisco, à præpositione ἐπι, in, quasi in animo gero. ἐπιθυμία, desiderium, audit, concupiscentia.

Γυναικός ἢ γυνή, vxor: genitiuus ἢ γυναικός, ab inusitato nomine γυναιξ, vide heteroclita, pag. 88. versu 8.

Φυλακή) verbalia plurima seruant figuratiuam literam secundi aoristi, quæ in verbis quartæ coniugationis est γ, si futurū desinat in ξω, pag. 7. v. 1. Itaq; à verbo σφάλλω, iugulo, fut. σφάλλω, aoristus

stus secund. ἔσφαλλον, verbale nomen ἡ σφαγή, cædes. ἐπιτάγη, impero: ἐπιταγή, imperium. sic à φυλάγω, custodio, foret nomen ἡ φυλαγή, custodia: per γ: dicitur tamen φυλακή. siquidem huiusmodi mutarum, tenuis, aspiratæ & mediæ, magna est inter sese affinitas, traduntque operas mutuas, vt crebrò aliam pro alia reperiatis. aut sit ἡ φυλακή à nomine φύλαξ, custos ἢ φύλακος vnde ἡ φυλακή.

Ὀίεσσι δὲ ἐπιμέλεια) domus procuratio, cura & diligentia. οἶκος, domus, tertiæ declin. ἐπιμελής, accuratus, diligens: vnde ἡ ἐπιμέλεια. diligentia, vt ἀληθεία ab ἀλήθης, de hoc supra, p. 55. v. 28. in ἀληθεία.

Οἰκεῖσσι) οἰκέτορ, famulus primæ declin. οἰκεῖσσι, accentu circumflexo in vltima, p. 116. v. 19.

Προσάσσει) πρόβημι, præfideo & præsum. à πρό & ἔστημι. πρόβημαι, præficio, præfecturam confero. simplex verbum ἔστημι, futurum ἔσσω, præter. ἀστῆσα, pass. ἔσταμαι, ἔστασαι. Sic à composito προέσταμαι, præteritum προέσταμαι, προέστασαι, vnde ablato incremento fit duplex nomen verbale ἡ προέστασις, & ἡ προσάστια, id est, præfectura, præfidentia: plurale αἱ προσαστίαι.

Δι' ἧς τὰ συμβόλαια βλάβη) vim articuli efficientis præpos. cum casu, pulchrè expressit particip. damna ciuilibus in contractibus accepta.

Συμβόλαια) à βάλω, compositum συμβάλλω, quòd præter alia significat pacisci & contractus couentaque inire: vnde verbale συμβολή, & inde συμβόλαιον, hoc est pactum & contractus. Fermè autem

huiusmodi verbalia à βάλλω & compositis effe-
runt per ο, non α, vt βολή προσβολή, καταβολή. sic συμ-
βολή, & inde συμβόλαιον, vt ὑποβόλαιον, &c.

Βλάβαι) βλάπτω, noceo: secundus Aorist. ἐβλαβον,
tanquam à themate βλάβω, pag. 97. ver. 15. Hinc
verbale βλάβη, damnum, per idem effertur cha-
racteristicum nempe β.

Γείτονας) ὁ γείτων, vicinus, ὁ γείτονος, habito géni-
tuo facile: ad reliquos casus perueneris, τοῦ
γείτονας.

Διαπληκτισμοί) πλήγω, percutio, fut. πλήξω. pret.
actiuum πέπληχα, ἀπέπληγμα, πέπληξα, ἀπέπληκται: vnde
verbale πλήκτης percussor, & per mataphoram
obiurgator & conuitiator: vnde verbum πληκτί-
ζω, aut πληκτίζομαι. Illa enim in ἴζω, & ἴζομαι passim
à quouis deducuntur vt doctis autoribus visum
est compositum διαπληκτίζομαι, verbum doperēs,
id est, decreto, pugno, contendo, Fut. à πληκτίζω,
est πληκτίσω, pre. actiuū απεπληκτικά, pass. απεπληκτι-
μαι. Vnde verbale ablato incremento ὁ πληκτι-
σμός, p. 84. v. 23. sic à διαπληκτίζομαι verbale διαπλη-
κτισμός. Vtrum verò recepta sint πληκτίζω, πληκτι-
ζομαι an tantum διαπληκτίζομαι, docebit assidua
lectio: tantum ostendimus quo pacto verba
fiant, quæ quidem, nunc actiua, nunc contra pas-
siua, nunc simplicia, nunc composita solum in
vsu versantur, quemadmodum apud Latinos re-
periuntur composita aspicio, conspicio, despi-
cio & inde aspectus, conspectus, despectus:
non

non autem simplex specio licet vsurpetur no-
men species.

Δικασηρίαι) δικάζω, fut. δικάσω, præteritum acti-
uum δέδικακα, pass. δέδικασμαι, δέδικασαι, δέδικασαι:
vnde verbale τὸ δικασηριον forum iudiciale, tribu-
nal. datiuus plural. τοῖς δικασηρίοις tertiæ decli-
nationis, nam δικάζομαι, idest, lites ago, cõtendo.

Συμπλοκαί) πλέκω, συμπλέκω, συμπλέκομαι, configo,
negotiū habeo cum aliquo. Verbale ἡ συμπλοκή,
congressio, conflictus secundæ declin. migrat e
in ο, vt supra dictum, pag. 21. versu 21. in πρόπεο.

Ἐμπορίας) πόρος, quæstus, prouentus, ἔμπορος, mer-
cator, ἡ ἐμπορία, τῆς ἐμπορίας, secundæ declin. à præ-
positione ἐν & nomine πόρος. vide supra, pag. 43.
v. 3. in ἔνοικα πώθη.

Κίνδυνος) nominatiuus pluralis, à singulari ὁ
κίνδυνος, periculum: pro quo Bud. posuit aleam.

Γεωργίας) γέα, & per crasin γῆ terra, ἔργον, opus,
inde γεωργός, agricola, ἡ γεωργία, agricultura τῆς
γεωργίας.

Διαπονήσεις) πονέω, laboro, fut. πονήσω, præteritum
actiuum πεπόνηκα, passiuum πεπόνημαι, πεπόνησαι, ver-
bale ἡ πονήσις, p. 84. v. 27. secundæ declinationis
cõtactorum, τῆς πονήσεως, αἱ πονήσεις, & crasi πονήσεις,
compositum διαπονήσεις, à nominatiuo διαπόνησις,
à verbo διαπονέομαι, excolo, elaboro.

Πᾶσα ἡμέρα) ἡμέρα, dies, secundæ decli. ὁ πᾶς, om-
nis: foemininum ἡ πᾶσα, neutrum τὸ πᾶν.

Ἰδίαν) ἴδιος, proprius, foemininū ἡ ἴδια, τὴν ἴδιαν.

Quomodo verò se habeant fœminina adiecti-
uorum scriptum. p. 81. v. 2.

ἦκει ἦκω, ἦκει, ἦκει, venio, venis, venit.

φέρω (φα) φέρω, fero. participium ὀφείρων, ἡ φέρουσα,

ψυχῆς ἡ ψυχῆ, secundæ declinationis, τῆς ψυχῆς,

ἐπισκότησιν) σκότος, tenebræ verbum σκοτέω, fut.

σκοτήσω, præteritum actiuum ἐσκότηκα, passiuum

ἐσκότημαι, ἐσκότησαι : vnde verbale ἡ σκότησις, p. 84.

V. 27. τῆς σκοτησεως, τῶν σκότησιν, compositum ἐπισκο-

τησιν. nominatiuus ἡ ἐπισκοτήσις, secundæ declina-

tionis cōractorū, à verbo ἐπισκοτέω, obtenebro.

Νύκτες ἡ νύξ, τῆς νυκτός, nox, noctis, plur. ἀνύκτες,

Μεθήμερινας ἡμέρα, dies. μεθ' ἡμέραν, per apostro-

phon pro μετὰ ἡμέραν, propriè significat post

diem, quia κτ' iuncta accusatiuo significat post:

verùm Atticè capitur pro ἐν ἡμέρα, in die, per diè,

interdiu. Cæterum quia ratione àpostrophi le-

gitur μεθ' ἡμέραν, tanquam vnica dictio μεθήμεραν,

fit inde adiect. ὁ μεθήμερινός, diurnus, ἡ μεθήμερις ἡ ac-

cus. pluralis τὰς μεθήμερας.

Φροντίδας ἡ φροντίς, τῆς φροντίδος, τὰς φροντίδας.

Παραλαβῆσαι) λαμβάνω secundus Aor. act. ἔλαβω,

participium ὀλαβὼν ἡ λαβῶσα. compositum παραλα-

βῆσαι, à παραλαμβάνω: plurale, αἱ παραλαβῶσαι,

Αὐταῖς) dat. plur. ab αὐτῇ pronomine relatiuo:

quod non solum significat ipsum, sed etiã capi-

tur pro eodem : αὐταῖς φαντασίαις, eisdè phantasijs.

Φαντασίαις) φαίνω, futur. φανῶ præt. πῆφανκα pass.

πῆφανμαι πῆφασαι, πῆφανται; verbale φαντός, vnde

verbum

verbum φαντάζομαι, finge vocem actiuam φαντάζω,

fut. φαντάσω, præt. actiuum πῆφαντακα, pass. πῆφανα-

τασμαι, secunda persona, πῆφαντασαι. vnde nomen

verbale, ἡ φαντασία. p. 84. v. 27. secundæ declin.

datiuus pluralis, ταῖς φαντασίαις.

Ἐξαπατᾶσι) ἀπατάω, fallo tertia pluralis, ἀπατᾶ-

σι, crasis ἀπατᾶσι, compos. ἔξαπατάω, ἔξαπατᾶσι.

Τέτων δέουνη μία, ὁ χρῆσιμος ἀπο τῆς νόσμου πάντος. Κόσμος δὲ
ἐν ἀχώρησις, ἐπὶ τὸ ἔξω αὐτῆς ἡμετέρις σωματικῶς ἀλλὰ τῆς πρὸς τὸ
εἶμα συμπαιδείας τῶν ψυχῶν ἀπορήξει καὶ ἡμετέρις ἀπολιῶν ἀνοί-
κον ἀνιδίον, ἀοικετᾶρον, ἀκτῆμονα, ἀβιον, ἀπράγμονα, ἀσυνάλο-
λακτον ἀμαθῆ ἢ ἀνθρωπίνων διδασκαλιῶν, ἐτοιμον ὑποδ' ἔξαπῶς
τῆ κἀρδία τὰς ἐν τῆς δεῖας διδασκαλίας, ἐγγινομένης διατυ-
πῶσις.

Horum autem fuga vna separatio à mundo vniuerso Mun-

di verò secessus non extra ipsum fieri corporaliter, sed cum

corpore consensu animum abrumdere, fieri extorret, sine do-

mo carentem proprio, nescium sodalitatatis, in opem, sine a-

culatibus, vacantem negotiis, alienum à contractibus, ru-

dem humanarum disciplinarum, paratum admittere corde

ex diuina doctrina in genitas formationes.

Quarum rerum vna demum cautio est, si ab omni se mundo abdicave-

rit, qui hanc vitare molestiam instituerit. Est verò successus à mundo, non

exita mundum esse corpore, cæterum à consensu corporis mutuaque affe-

ctione animum abrumperè: non ciuem esse, non domum possidere, non fa-

miliam, nihil proprium habere, non sodalitatatis officia non amicitia colere,

predia nulla, nullas facultates habere, negotijs vacare, iuris gentium

contractus, humanasque disciplinas non esse: ita se comparare, cor ut hu-

manum aptum sit admittere disciplinam ex diuinis monumentis infor-

matam.

Τῶτων) genitiuus pluralis demonstratiui neu-

tri generis τούτο: masculinum ἔτος, fœmininum

αὐτῇ, pag. 77. v. 4.

Φυγῆ) οὐύγω, fugio, secundus Aor. ἔφυγον, verbale

nomé ἡ φυγή, fuga. vide supra, p. 59. v. 28. Ἰφθαλή.

CLEN.

BVD.

Μία)ές, vnus, p. 12. ver. 30. foemininū μία, vna, χωρισμός) χωρίζω separo, futur. χωρίσω, præteritum actiuum κεχώρικα, passiuum κεχώρισμαι, verbale ὁ χωρισμός, p. 84. v. 30.

Κόσμος) ὁ κόσμος, mundus genitiuus, ἡ κόσμου.

Παντός) ὁ πᾶς τοῦ παντός, quinquę declinationis.

Αἰναχάρσις) χαρίζω, fut. χαρήσω præter. actiuum κεχάρηκα pass. κεχώρημαι κεχώρησαι. Verbale χάρσις pag. 84. v. 27. compositum ἀναχάρσις secessus ab ἀναχάρειν, fecedo.

Τὸ ἔξω αὐτῆ) ἄνευ) articulus τὸ afficit rationem, quæ cōstat ex infin. id nempe extra mundū esse.

Ἐξω αὐτῆ) aduerbium cum genitiuo, quibusdā Latinorum præpositionibus respondent Græcorum aduerbia u.

Γενέσθ) γίγνομαι, secundus aoristus med. ἐγένεθαι, pagin. 107. ver. 10. infinitiuus, γένεθαι, vt τυπέθαι, ab ἐπιπέθαι.

Σωματικῶς) τὸ σῶμα, corpus. ἡ σώματος, inde adiectiuum σωματικῶς, corporalis genitiuus pluralis ἡ σωματικῶν à quo aduerbium σωματικῶς, migrante in s, pag. 80. ver. 5.

Πρὸς τὸ σῶμα συμπαθείας) scripsimus suprā pagina 14. v. 22. in voce ὁ μοιότητος, cuiusmodi dictionibus addatur præpositio πρὸς. Budæus vertit συμπάθειαν πρὸς τὸ σῶμα corporis consensum & mutuam affectionem.

Συμπαθείας) πάσχω patior. secundus aorist. ἐπάθην à πῆθω, vnde nomina ἀπαθείς, ἐπαθείς, &c. per α & ῥ.

lic

sic à composito συμπάσχω, id est, cōdolesco, & alie nis incommodis afficio, siue tangor, sit συμπαθείς, qui eiusdem est affectus, vnde substantiuum ἡ συμπάθεια, quasi dicas condolentia naturalis seu ille consensus animi cum corpore.

Ἀπορήξαι) ῥήγνυμι, frango, rumpo. futurum ῥήξω, p. 114. v. 30. aorist. primus ἐρήξα, infinitiuus ῥήξαι, compositum ἀπορήξαι, abrumpere, ab ἀπορήγνυμι, per geminum ρ, p. 114. v. 21.

Ἀπολίην) πόλις, ciuitas. vnde ἀπολις, extorris, qui ciuitate destituitur aut caret: qui non est ciuis.

Magnus hoc loco catalogus eorum quę sunt per a particulam priuatiuam: quæ quidem Budæus non eadem semper voce reddidit, licet compositionis ratio sit vna in omnibus: ideoque vt in ceteris, ita & in istis iuuabimur copia, vt nobis obuia sint quæcunque scire & cōmodè priuarionē significant: deinde comminiscemur apta verba, quibus negationem tribuamus, ἀπολίην γένεθαι vertit non esse ciuem: ἀοικον, non possidere domū, non familiam: quæ quidem multis alijs verbis & rectè verti possunt: ἀπλιν γένεθαι, ciuitatem ignorare, ciuitate carere, ciuitate destitutum esse, & item alio & alio pacto, vtcunque commodum erit negationem explicare.

Ἀοικον) quoties a præfigitur vocalibus, solet interferi υ, ἀξιος, dignus ἀξίος, indignus, verum id non est perpetuū. vt ἀεργος, ἀυπνος, ἀορματος, ἀοικνος ἀορος, ἀωτος. sic ab εἶ.ος, domus, adiectiuum for-

matur *οἶκος*, qui domo caret.

Ἀνίδιον) *ἴδιος* proprius, priuatus: *ἀνίδιος*, qui nihil habet proprium quod sibi peculiariter vendicet.

Ἀφιλέταιρον) *ἐταῖρος*, sodalis, amicus: *φιλέταιρος* sodalium studiosus & amicitiam colens: *ἀφιλέταιρος* qui sodalitatibus & amicitiarum officia non colit.

Ἀκτήμονα) *κτάομαι*, acquirere possideo. *ἀκτῆμων*, inops, qui prædia non habet. Multa in *μων* deducuntur à futuro vocis actiuae, *μνάομαι* reminiscor: futurum actiuum esset *μνήσω*: inde *μνήμων*, memor, sic à *κτάομαι*, futurum actiuum *κτήσω*: vnde si receptum esset, diceretur *κτῆμων*, opulentus qui multa possidet hinc *ἀκτῆμων*, qui possessionibus destitutus est: genetiuis *ἀκτῆμονος*, accusatiuis *ἄκτῆμονα*.

Ἄβιος) *βίος* vita, victus, & facultates, quibus vita sustinetur, quæq; ad usum vitæ pertinent. hinc *ἄβιος* is dicitur, qui iis rebus caret.

Ἀπαράγμονα) *παράγμα* res: capitur pro negotio & molestia: vt *παρέχειν παράγματα*, facere negotium: hinc fit *ἀπαράγμων*, qui nec aliis exhibet negotium, nec ipse libenter negotiis inuoluitur, *ἄπαράγμονος*.

Ἀσυνάλλακτον, *ἀλλάττω* inde *συναλλάττω* contraho, pacifcor, in eo contractus & conuenta: tertia persona præter. passiuui *συνήλλακται*, verbala *συνάλλακτος*. p. 84. v. 30. vnde *ἀσυνάλλακτος*, vt *δυσκάθεκτος* à *κατέχω* supra p. 57. v. 2.

Ἀμαθῆ

Ἀμαθῆ) *μαίθων*, disco, secunda Aorist: *ἔμαθον*, ab inusitato *μαθέω*. hinc *ἀμαθῆς*, genit. *ἀμαθέος*, primæ declin. contract. *ἄμαθεα*, crasis *ἀμαθῆ*, id est, rudem, nescium, indoctum. Crebro verò genit. habent ista adiectiua quæ fiunt ex particulis *αυ*, *ευ*, *δυσ*, quorum exempla sunt passim obuia.

Ἀνθρωπίνων) *ἄνθρωπος*, homo: *ἀνθρωπίνος*, humanus. *Διδασκαλῶν*) *διδάσκω*, à *διδάχω*, facit præter. pass. *δεδίδαγμα*, verbale τὸ *δίδαγμα*, p. 84. v. 26. *διδάγματος*, ἢ *διδασμάτων*.

Ἰσθῆξαι) *δέχομαι*, futurum *δέξομαι*, Aoristus primus *ἔδεξαμην*, infinitiuus *δέξασθαι*, compositum *ἰσθῆξαι*.

Καρδία) datiuus a nominatiuo ἡ *καρδία*, secundæ declinationis.

Θείας, ὁ *θεός*. Deus: inde ὁ *θεός*, diuinus.

Διδασκαλίας) genetiuis à nominatiuo ἡ *διδασκαλία*, à *διδάσκω*.

Ἐγγινομένης) *γίνομαι*, participium *γινόμενος*, ἢ *γινόμενῃ*, τὰς *γινόμενας*. Compositum *ἐγγινομένης*, ab *ἐγγίνομαι* intus generor, innaſcor, quasi intus fio.

Διατυπώσεως) a nomine *τύπος* fit verbum *τυπώω*, futurum *τυπώσω*, præteritum actiuum *τετύπωκα* passiuum *τετύπωμαι*, *τετύπωσαι*: vnde verbale ἡ *τυπώσεως*, pag. 84. v. 27. τῆς *τυπώσεως*, accusatiuis pluralis, τὰς *τυπώσεως*, crasis *τυπώσεις*: compositum *διατυπώσεως*, à verbo *διατυπώω*.

Ἐτοιμασία ἢ *καρδίας*, ἢ *ἐπομεθεσίς* ἢ *ἐκπαινεσίς* *συνήθειας* *προκαταρτήτων* *αὐτῶν* *διδασμάτων*.

Præ-

CLEN. Præparatio verò cordis, obliuio ex praua consuetudine ante occupantium ipsum doctrinarum.

BVD. Est autem huiuscemodi cordis comparatio, quum ea doctrina dediscuntur, quæ praua consuetudine sedem in ipso occupauerint.

Ἐτοιμάζω) ἔτοιμάσω, futurum ἔτοιμάσω, præteritum actiuum ἠτοίμακα, passiuum ἠτοίμασμαι, ἠτοίμασαι, vnde ἡ ἔτοιμάσις verbale.

Ἀπομάθῃσις) μαθήνω, tempora fumit à μαθέω, futurum μαθήσω, præteritum actiuum μεμάθηκα, passiuū μεμάθημαι, μεμάθησαι: vnde ἡ μάθησις, inde ἄπομαθήσις, ab ἄπομαθήνω.

Σωθῆσις) σωθῆναι consuetus: ἡ σωθῆσις, consuetudo, τῆς σωθῆσις, supra pag. 55. versu 28. in ἀνθήσις.

Προκαταχώντων) ἔχω, secundus Aoristus ἔχων à verbo χέω, pag. 110. versu 6. participium χών, χόντος, ἔχόντων. Compositum autem καταχών, à κατέχω: inde προκαταχών, à προκατέχω, id est prius occupo. Præpositio προ in compositis quandoque præcedens tempus indicat, vt apud Latinos præ, in verbo præuerto, & consimilibus.

CLEN. Οὔτε γὰρ ἐν κηρῷ γράφει δωατόν μὴ καταλειψάντα τοὺς ἐναποκειμένους χαρακτῆρας οὔτε ψυχῇ δόγματα θεία παραθέει μὴ γὰρ εἰς ἐκ τῶν ἀπολλίψεις αὐτῆς ἐξελόντα.

BVD. Neque enim in cera scribere possibile, non delentem infitos caracteres: neque animæ placita diuina accommodare, non ex consuetudine anticipatas opiniones ex ea eximétem.

Nam neque in tabulis cereis scribere possis, nisi prius literas induxeris quæ antè scriptæ fuerunt: neque anima prius diuina placita accommodatis, quam anticipatas opiniones ab ea exieris.

Κηρῷ) datiuus à nominatiuo ὁ κηρός, cera, tertiæ declinationis

Γράφει

Γράφω) γράφω, scribo. Aor. primus ἔγραψα, infinitiuus γράψαι.

Δωατόν) δυνάμει, possum v erbum deponens, secundæ coniugationis in μι, vt ἴσαμαι. finge vocem actiuam δυνήμι, futurum δυνήσω, præteritum actiuum δεδυνήκα. passiuum δεδυνάμαι per α quia semper penultima præteriti passiuī verborum in μο est breuis, pag. 47. ver. 32. tertia persona δεδυνάτω: verbale ἔδωατος, ἡ δωατή, τὸ δωατόν. possibile, possibile.

Καταλειψάντα) λείπω, & inde καταλείπω, deleo. futurum λείπω, Aor. primus ἐλείπα, participium λείπων, λείπωντος, ἔλειποντα, καταλειψάντα. Posuit Budæus hoc loco verbum Inducere, cuius vsus est propriè quum de opere rectorio sermo, & proabolere capiuntur. Sueton. Amplissimis verbis collaudatum in integrū restituit, inducto priori decreto. Et alio loco. Multa & deleta & inducta & superscripta inerant. Siquidem illito chartis atramento tanquam delentur, quæ prius scripta fuerant. Vide Comment. Budæi. in verbo ἐμπλήσω. Cæterum μὴ καταλειψάντα τοὺς χαρακτῆρας, vertit, Nisi prius literas induxeris. Nam participia significationis præteritæ quum nõ sint Latinis à verbo actiuo, necesse est vtamur verbo præteriti temporis, nisi prius induxeris, vel, Vbi non induxeris: aut capiamus participiū præt. passiuī, & orationem actiuam commutemus in passiuam, καταλειψάντα τοὺς χαρακτῆρας, inductis literis, siue

ue deletis characteribus.

ἔγραπτοιμένοις) κείμαι, iaceo, pagin. 101. ver. 27. compositum ἔποκειμαι hoc ἔγραπτοιμένοις, participium ὀγραπτοιμένοις.

Χαρακτῆρας) χαράττω, sculpo, imprimo. tertia persona preteriti pass. κεχάραιται: unde ὁ χαρακτῆρ, verbale. pag. 84. v. 30.

Δόγματα) τὸ δόγμα, verbale à δοκέω, aut potius in-usitato themate δέω. præter. passivum δέδογμαi: hinc δόγμα, p. 84. v. 26.

Παραθέσ) θέσ, secundus Aoristus medius infinitiui α τίθεμαι, pag. 64. v. 7. παρατίθεμαι, παραθέσ.

ἔθεσ) τὸ ἔθος τῶν ἔθους, crasis ἔθους, vt τείχεσ.

Προλήψε) λαμβάνω futurum κήψω, à λήβω, præteritum act. λέληθα, passivum λέλημαι, λέληται: verbale ἡ λήψις, pag. 84. versu 27. τῆς λήψεως, accusatiuus pluralis τὰς λήψεας λήψις, per crasin: sic πολλήψις, τὰς πολλήψεας, crasis πολλήψις, a composito πολλαμβάνω.

Ἐξελόντα) ἐξαιρέω, eximo. simplex αἰρέω, secundus Aor. capitur ab ἔλω, & est εἶλον, participium ἔλων, ἐλόντος: compositum ἐξελὼν, ἐξελόντος, accusf. * ἐξελόντα.

Πρὸς δὴ τοῦτο, μέγιστον ἕρελος ἡμῖν ἢ ἐρημία παρῆχεται. κατευναζέσθαι ἡμῶν τὰ πάθη καὶ ἁολῶν διδύσθαι τῶν λόγων παντελῶς αὐτὰ τῆς ψυχῆς ἐκτεμεῖν.

CLEN. Ad verò hoc maximam utilitatem nobis solitudo præbet, consopiens nostras perturbationes, & otium dans rationi omnino ipsas ex anima elidendi.

EVD. Ad id autem assequendum solitudo grande operapretium effert, utpote qua perturbationes animi consopire solita sit, spaciūque deinde indulgete vi ratiocinationis ipsas stirpitus ex anima elidendi.

Πρὸς

Πρὸς δὴ τοῦτο) ad id autem dictionem assequendum explicandi gratia posuit, quomodo solet Cicero vsurpare præpositionem Ad, vt com-modum subaudiatur gerundium.

Μέγιστον) superlativus a μέγας, pag. 84. ver. 3. ὄφελος) utilitas nomen neutrum, vt τείχεσ.

Κατευναζέσθαι) εὐνή, cubile. εὐναζέω, sopio. compositum κατευναζέω, participium κατευναζέων, ἢ κατευναζέσθαι, vt pote quæ consopire solita sit. Sæpius imperfectum reddunt per solet aut consopit.

Διδύσθαι) participium præsens fœmininum à δίδωμι, p. 68. v. 26.

Ἐκτεμεῖν) τέμνω, secundus Aoristus ἔτεμον, pagina 115. versu 29. infinitivus τεμεῖν: sic ἐκτέμνω, ἐκτεμεῖν.

Ὡς γὰρ τὰ θηρία εὐκαταγόνιστα ἔστι καταψιγθέντα, ἔτος ἐπιθυμία, καὶ ὄργαι, καὶ φόβοι, καὶ λύπαι, τὰ ἰσόβλα τῆς ψυχῆς κακὰ, κατανυθέντα διὰ τῆς ἡσυχίας, καὶ μὴ ἐξαγριασθέντα τῶν σσεχεῖ ἐρεθισμῶν, εὐκαταγόνιστέρα τῆ δυνάμει τοῦ πάθου γνέται.

Vt enim feræ faciles superatū sunt permulset, sic concupiscentiæ, iræ, pauores, & mœrores, venefica animæ mala consopita per quietem & non exasperata assiduo irritamento, superabilia vi rationis sunt. CLEN.

Vt autem fera bestia blanda manu, permulset, leui certamine superatur, ita libidines, pauores, mœrores, anima venefica mala consuetudine consopita, nec perpetuo irritamento efferata eluctabiliore deinde vi ratione sunt. EVD.

Εὐκαταγόνιστα) ἀγωνίζομαι. tertia persona præteriti ἡ γόνισται: verbale ἀγωνισέσθαι, pag. 84. versu 29. com-

com-

compositum καταγώνισος, superabilis, à καταγωνίζομαι, vinco, supero, εύκαταγώνισος, qui facilè vincitur. Nam εύ in compositis significat facilè, procliuè, pronum ac bonum. vide suprà, p. 57. v. 5. δυσκάθεκτοι.

εἶσι) verbū singulare iungitur nomin. plurali neutr. generis θηρία, more Attico. p. 121. v. 21.

Καταψυχθέντα) ψύχω, fut. ψήξω, præteritum ἔψηχα; passivum ἔψηχμαι, ἔψηξαι, ἔψηκται. Aorist. primus, ἔψηχθην. participium ὁ ψυχθείς, τὸ ψυχθέν, ἢ ψυχθέντος plurale τὰ ψυχθέντα. compositum καταψυχθέντα à καταψύχω.

οἶργαι) iræ. non hoc est in Budæi versione, nec eodem ordine recēset, vt habent Græca: verum scribarum tipographorum incuria, multa in huiusmodi & omittere solet & confundere.

Ἰόβολαι) ἴος, venenum: ἰοβόλος, venenosus quasi venena iaculans: à βάλλω, iacio. & monuimus in voce συμβόλαια supra pag. 60. v. 23. verbalia verbi βάλλω efferri per ο: ἰοβόλος, vt ἐκηβόλος, procul iaculans, Apollinis epitheton.

Κατευναθέντα) εύνάζω, fut. εύνάσω, præt. actiuium εύνακα, pass. εύνασμαι, εύνασαι, εύνασαι. Aor. primus εύνάειν, p. 35. v. 1. participium ὁ εύναθείς, τὸ εύναθέν, ἢ εύνάθειος, plurale τὰ εύναθέντα. compositum κατευναθέντα à κατευναζώ, sopio.

Εἰξαγριανόμενα) ἀγριος, ferox agrestis, inde ἀγριαίη, ἀγριάνομαι, particip. ἀγριανόμενος, compositum εἰξαγριάνομαι εἰξαγριανόμενος: neutrum plurale εἰξαγριανόμενα,

ήμενα, efferata: est tamen præf. temporis vide de hoc supra pag. 53. v. 14.

Συνεχέει) ὁ συνεχής, primæ declin. contractorum ἢ συνεχέος, τὸ συνεχέει, crasis συνεχεῖ.

Ἐρεθισμῶ) ὁ ἐρεθισμός, verbale ab ἐρεθίζω, factum à prima persona præt. passivi, p. 84. v. 25.

Εὐκαταγωνισότερα) comparatiuus ab εύκαταγώνισος. Δυνάμει) ἢ δύναμις, primæ declin. contractorum τῆς δυνάμεως, τῆ δυνάμει, crasi δυνάμει.

Γίνεται) tertia persona à γίνομαι, fio. Est rursum verbum singulare cum nominatiuo plurali ἰοβόλαια καὶ, pag. 121. ver. 22.

Ἐῶ τοίνω τὸ χωρίον τοῦτον οἷον πέρ ἐστὶ καὶ τὸ ἡμέτερον ὀπιμίξας ἀθρόαρον ἀππλάγμενον ὡς μὴ ἕσσο μηδένος ἢ εἰς ἄλλαν τὸ συνεχές τῆς ἀσκήσεως διακόπτης ἀσκησις δὲ εὐσεβείας τῶ ψυχῶν τρέφει τοῖς θεοῖς διανοήμασι.

Sic igitur locus talis qualis est & noster, congressu hominum liber, vt ne a nullo externorum assidiuitas meditationis interpelletur. Meditatio autem pietatis animam nutrit diuinis cogitationibus. CLEN.

Est igitur locus aliquis huiusmodi qualis hic noster, ita ab hominum congressu liber, vt à nullo extraneorum irrupente, assidua interpelletur meditatio. Pietatis enim meditatio animam diuinis cogitationibus alit. B V D.

Ἐῶ) imperatiuus ab εἶμι, sum, p. 98. v. 18.

Οἷον πέρ ἐστὶ) ὡς adiectio est syllabica: ὡς pro ὡς sic οἷον pro οἷον, ἐστὶ accentum remittit vt encliticum.

Καὶ τὸ ἡμέτερον) καὶ multis locis tanquā abundat. Ἐπιμίξιας) μίγνυμι, misceo fut. μίξω, à μίγω, præteritum act. μέμιχα, pass. μέμιγμα, μέμιξαι. sic ab ἐπιμί-

ἐπιβίβωμι, id est, commercium habeo, fit ἐπιβίβωμι
ξαι: unde nomen verbale ἐπιβίβω commercium
pag. 84. ver. 26.

Ἀππλάγμενον) ἀλλάξω, futurum ἀλλάξω, præter. acti-
uum ἠλλάξα, passivum ἠλλαγμαι, participium ἠλλα-
μένος, compositum ἀππλάγμενός, ab ἀππλλάγωμαι, di-
scedo: liber sum. regit hoc verbū genit. ἐπιβίβωμι.
ἄς) infinitiuo iungitur: id quod imitatur Ho-
ratiū, ut melius quicquid erit pati, pro, ut pa-
tiarīs.

Μη ἕσο μηδενός) Artici geminata gaudent ne-
gatione. vide Comment. Budęi. μηδενός genitiuus
à μηδεις, pag. 13. v. I.

τῶν ἕξωθεν) ὁ ἕξωθεν, externus, aduerbium aduen-
tu articulum tanquam adiectiuum est, p. 125.
versu. 12.

Τὸ σιωχέες τῆς ἀσκήσεως) assiduum meditationis, id
est assiduitate. Nusquam non obuia sunt adie-
ctiua neutra substantiuè capta, ὁ καὶ ἡ σιωχῆς, ἡ
σιωχῆς.

Ἀσκήσεως) genitiuus à nominatiuo ἡ ἀσκησις, se-
cundæ declinationis contractorum. Est verba-
le ab ἀσκῶ, futurum ἀσκήσω, præteritum actiuum
ἠσκηκα, passiuum ἠσκημαι, ἠσκησάμην. hinc ἡ ἀσκησις, pag.
84. ver. 17.

Διακόπησας) ἡ κόπη, δὲ κόπησας διακόπησαι, intertur-
bor, interpellor infinitiuus διακόπησας.

Εὐσεβείας) genitiuus à nominatiuo ἡ εὐσεβεία, ab
adiectiuo εὐσεβής.

Τρίθει

Τρίθει) τρίθω, τρίθεις, τρίθει, nutrio, alo.

Διανοήμασ:) datiuus pluralis à διανόημα, suprâ
pag. 23. ver. 2.

Τί οὐ μακαριώτερον ἢ τῶν ἀγγέλων χορείαν ἐν γῆ μιμείδης;
εὐθὺ μὲ ἀρχομένης ἡμέρας εἰς εὐχὰς ὀρμῶντα, καὶ ὕμνοις καὶ
ὠδαῖς, γεραιρεν ἢ κτίσανθα; εἶτα ἡλίω καθαρώς διαλάμψαντος,
ἐπ' ἔργα τραπεζομένων πάντα χεῖ ἀιτῶ τῆς εὐχῆς συμπαρέσης, καὶ
τοῖς ὕμνοις ὡσπερ ἄλατι παραρτυέν τὰς ἐργασίας; τὸ γὰρ ἰλα-
ρὸν καὶ ἄλυπον τῆς ψυχῆς κατὰ σῆμα αἰ ἢ ὕμνων παρηγορία
χρηρίζονται.

Quid igitur beatius quàm angelorum cōcentū in terra imi-
tari? statim quidē incipiente die in preces exurgente & hym-
nis & canticis venerari creantem? deinde sole purè replem-
dēte, ad opera cōuersum, vbique ipsi precatione præsentē, &
hymnis, tanquam sale, condire actiones? Nam hilarem & ala-
crem animæ statum hymnorum cohortationes largiuntur.

Esquid igitur beatius quàm hominem in terra concentum angelorum
imitari? ineunte statim die in orationes ire, in hymnis & canticis crea-
torem venerari? exinde sole iam dilucente conuerti ad opera, nusquam
sine oratione denique canticis tanquam sale, condire actionem? Siqui-
dem hilare alacritate; anime æquabilitatē hymnica cohortamēta cōferunt.

Μακαριώτερον) comparatiuus à μακάριος.

Ἀγγέλων χορείαν) ἀγγελοι, tertiæ declin. ἡ χορεία,
secundæ.

Μιμείδης) μιμῆομαι, primæ coniugat. circumfle-
xorum. Infinit. μιμείδης, crasis μιμείδης. Est autem
hoc loco infinitiuus cū casu, sumptus loco no-
minis genitiui casus qui pendeat à cōparatiuo:
ideoque adest articulus afficiens hanc orationē
μιμείδης τῶ ἀγγέλων χορείαν, hoc modo. τί μακαριώτε-
ρον τῆ μιμείδης τῶ ἀγγέλων χορείαν; quid beatius ipso,
imitari angelorum concentum? quid beatius
hac re, nempe imitari, &c. aut, quid beatius
quàm imitari angelorum concentum?

Fff.

Ἀρχομένης ἡμέρας) tempus ponitur in genit. ἀρχομαι, incipio, participium ἀρχομένος, ἡ ἀρχομένη, τῆς ἀρχομένης.

Εἰς εὐχάς) in preces, ἡ εὐχή, secundæ declin. τὰς εὐχάς.

Ὀρμῶντα) ὀρμῶ, particip. ὀρμῶν, crasis ὀρμῶν, τὸ ὀρμῶντος, ἢ ὀρμῶντα. cuius verbi significatum vide in ὀρμύτινα, supra p. 18. v. 28. interpret infinitiuo reddidit ire. quum potuisset relinquere participium, & dicere euntem.

Ἵμνοις καὶ ᾧ δαΐς γεραίρειν) ὁ ὕμνος, tertix declin. datiuus pluralis τοῖς ὕμνοις. ἡ ᾧ δῆ, secundæ declinat. datiuus pluralis ταῖς ᾧ δαΐς.

Γεραίρειν) infinitiuus à γεραίρω.

Κτίσαντα) κτίζω, creō, fut. κτίσω. Aor. primus. κτίσαισιν participium ὁ κτίσας, τοῦ κτίσαντος, ἢ κτίσαντα, eum qui creauit. hoc vide supra, pag. 14. in fine, τοὺς τεκόντας.

Καθαρῶς) ὁ καθαρὸς, purus, ἢ καθαρῶν, & conuersio in σ, fit aduerbium καθαρῶς, purè, p. ca. v. 5.

Διαλάμφαντος) λάμπω, futurum λάμψω. Aoristus primus ἔλαμψα, participium ὁ λάμψας, λάμψαντος. compositum διαλάμφαντος, à διαλάμπω. Cæterum genitiui Græcis absolutè ponuntur, pag. 121. ver. 25.

Εἰς ἔργα) apostrophos est, ἐπὶ ἔργα, p. 5. v. 17.

Τραπόμενον) τραπέω, Aoristus secundus ἔτραπον, mediis ἔτραπόμην, participium τραπόμενος.

Συμπαρούσης) εἶμι, sum: participium ᾧ ἔσα, ὄν,

com-

εὐποσῖτον παρὰ, ἢ παρῶσα, τῆς παρούσης deinde additur & altera præpositio, σὺν, συμπαρούσα, συμπαρούσης. Verba vero ipsa sunt πάρεμι, & συμπάρεμι.

Ἀλατι) τὸ ἄλας, sal, ἢ ἄλατος, τῷ ἄλατι.

Παραρτύειν) ἀρτύω, παραρτύω, condio. Sæpe quidem præpositio nihil addit significationi simplicis. tamen παρὰ sic multis locis accipitur, vt significet obiter quid fieri, & dum aliud agimus. παραρτύειν τὰς ἐργασίας τοῖς ὕμνοις, quasi dicat, dum opus facimus, obiter hymnos decantare.

Ἐργασίας) ἐγάζομαι, præteritum ἔργασμαι, ἔργασσαι: vnde verbale ἡ ἐργασία, p. 84. v. 27. secundæ declinationis, accusatiuus pluralis, ἐργασίας.

Ἀλυκν) λύπη, dolor: inde adiectiuum ἄλυπος, dolore carens, sine tristitia, iucundus.

Κατάστημα) statum, habitum, verbale à καθίστημι, id est, constituo, pag. 64. ver. 23. quod etiam significat componere, pacatum & tranquillum reddere: vnde interpret κατάστημα vertit æquabilitatem. Simplex est ἴστημι futurum σήσω præteritum actiuum ἴστακα, pro ἴστηκα, pass. ἴσταμαι. verbale σῆμα. sic à composito καθίστημι, fit κατάστημα, per η, quasi deduceretur non à præterito passiuo verbi in μι, sed verbi circumflexi, σᾶω, futurum σήσω, præteritum actiuum ἴστηκα, pass. ἴστημαι: vnde τὸ σῆμα si à κατασᾶω, fit κατάστημα. De istiusmodi vide notata in Institutionib. p. 100. in verbo, ἔχω, v. 14.

Παρηγορία) ἀγορά, cōcio, locus ipse, & ipsa oratio. Quæ hinc deducuntur, mutant α in η, κατηγο-

ρία, ἀλληγορία, προσηγορία: sic περιγοσία, plurale εἰ παρηγορία.

καρίζοντας) tertia pluralis à verbo χαρίζομαι.

Ἡ ψυχία οὐκ ἀρχὴ καθάρσεως τῆ ψυχῆ, μήτε γλώττης λαλόσης τὰ ἤνθρωπων, μήτε ὀφθαλμῶν εὐχρίας σωματίων καὶ συμμετρίας ἀπειλοκοπιῶτων μήτε ἀκοῆς ἢ τόνου τῆς ψυχῆς ἐκλουούσης ἐν ἀκροάσει μελῶν ἢ δονῆν πεποιημένων μήτε ῥήμασιν εὐστραπέλων καὶ χελουαίων ἀνθρώπων, ὃ ἀδελφίαι λύειν τῆς ψυχῆς ἢ τὸνον ἀέφρκε.

GLEN. Quies ergo principium expiationis animæ, neque lingua loquente res hominum, neque oculis nitidos colores corporum & proportiones circumspicientibus, neque auditu vigorem animi dissolvente in auscultatione carminum ad voluptatem factorum, neque verbis scurrilum, & ridiculorum hominum: quod maximè frangere animi intentionem natum est.

BVD. Quietus igitur status animæ expiationis auspiciatus est, quum nec lingua loquitur, quæ ad homines pertinent, nec oculi colorum nitores circumspiciunt in corporibus, nec concinne accommodatas membrorum proportionibus: quum nec aures anime intentionem elanguescere faciunt, auscultandi ipsa modulamentis dissonantia ad voluptatem faciendam accommodatis, nec facetorum hominum ridiculis, aut scurrilibus dictis, quæ res maxime contrariæ est frangenda animæ intentioni.

ἀρχὴ principium & origo, nam verbum ἀρχὴ etiam significat originem esse, & autorem.

καθάρσεως) ἢ καθάρσις, verbale à secunda persona præteriti passivi καθάρσαι, p. 87. v. 27. à καθάρω, purgo.

λαλούσης) λαλέω, loquor. participium λαλῶν, ἢ λαλούσα.

τὰ ἤνθρωπων) res hominum, aut ea quæ ad homines pertinet. In articulo enim neutro dum iungitur genitio, subaudiendum est id quod maximè conuenit τὰ ἤνθρωπων κοινὰ, res amicorum sunt communes, aut bona amicorum, siue facultates

cultates eorū, & quæcunque ad ipsos pertinent. εὐχρία) χρῶμα color, εὐχρία, bonus color secundæ declinationis.

Σωμάτων) τὸ σῶμα, ἢ σώματος, ἢ σωματίων.

Συμμετρίας) μέτρον, mensura, modus, mediocritas. inde ἢ συμμετρία, secundæ declinationis, sýmmetria, proportio.

Περισκοπιῶτων) σκοπέω, participium σκοπέων, ἢ σκοπέοντος, crasis σκοποῦτος, ἢ σκοποῦτων, inde ἀπειλοκοπιῶτων, à ἀπειλοκοπέω.

ἀκοῆς) ἀκούω, secundus Aor. esset ἤκουον inde nomen verbale ἢ ἀκοῆς, τῆς ἀκοῆς. per σ penultimam. τόνου) τείνω, tendo. inde ὁ τόνος, tonus, contentio, vigor.

ἐκλούσης) λύω, ἐκλύω, participium ἐκλύων, ἢ ἐκλύουσα, τῆς ἐκλούσης, est autem ἐκλύω, dissoluo, & viribus destituo, pro quo interpretes, facio elanguescere.

ἀκροάσει) ἀκροάομαι, audio. verbale ἢ ἀκροάσις, factum à secunda persona præter. passivi. p. 84. v. 27. τῆς ἀκροάσεως, secundæ declin. contractorum, datus τῆ ἀκροάσει, crasis ἀκροάσει.

Μελῶν) τὸ μέλος, carmen canticum: ἢ μέλεος, ἢ μελέων, crasis μελῶν, primæ declinationis contractorum.

Πεποιημένον) à ποιέω, facio, passivum ποιέομαι, præter. ποιήθηκα, participium ποιημένος.

Ῥήμασιν) ῥάω, inusitatum verbum, id est dico fut. ῥήσω, præteritum ἀστ. ἔρηκα, passivum ἔρημαι verbale τὸ ῥήμα, ἢ ῥήματος, τῶ ῥήματι, dativus pluralis

τοῖς ῥήμασι. additur ὃ ob vocalem sequentem ῥή-
μασιν, εὐτραπέλων, p. 22. v. 20.

Εὐτραπέλων) ἄπειρα, verito, inde τραπέλος, mutabi-
lis, per α, pag. 26. ver. 21. siquidem secundus
Aorist. effertur per illam vocalem, ἔτραπον, hinc
εὐτραπέλος, comis, facetus: quam vocem Basilus
in malam partem accipit, sequutus Apostolum
Paulum in epistola ad Ephesios, cap. 5. vbi su-
mit εὐτραπέλιον pro scurrilitate, quæ Christianos
non doceat.

Γελοιασῶν) γελοιάζω, risum moueo. tertia persona
præteriti pass. γελοιάσασαι, verbale γελοιασῆς pag. 84.
v. 30. ᾤ γελοιασῶ, primæ declin. genitiuus pluralis,
ᾤ γελοιασῶν.

ο) quod, siue quæ res, nempe scurrilia dicta.
est articulus subiunctiuus neutri generis.

Μάλιστα) maximè. superlatiuus adverbialis.

Λύειν) λύω, soluo. infinitiuus λύειν, soluere.

Πέφυκε) φύω, fut. φύσω, præteritum πέφυκα, πέφυ-
κας, πέφυκε, id est, natura comparatum est, siue na-
tum est, quemadmodum dixit Ouid. At rubus &
sentes tantummodo lædere nata: id est quæ ex
naturæ pronitate & aptitudine solent lædere.

Νῆς ᾧ γὰρ μὴ σκεδαννύμενος ἐπὶ τὰ ἔξω, μηδὲ ὑπὸ τῆς ἀδι-
τηρίων ἐπὶ τὸ κόσμον διαχέμενος ἐπάνειμι ᾧ πρὸς ἑαυτὸν. δι' ἑαυ-
τῶ καὶ πρὸς τὸ θεὸν ἔννοιαν ἀναβαίνει.

CLEN. Mens quidem enim non dispersa ad externa, neque à senso-
rijs in mundum diffusa, redit quidem ad seipsam, per seipsam
verò ad Dei notionem ascendit.

B V D. Quippe mens nec extrorsus dispersa, nec in mundum per sensoria dis-
fusa ad se ipsa redit, moxque suapte nititur ad Dei notionem euadit.

Mèn

Μὲν γὰρ) verbes aptissimè, siquidem. nos rudi-
tati consulentes diximus, quidem enim.

Σκεδαννύμενος) participium à σκεδάννυμι.

ἐπὶ τὰ ἔξω) ad ea quæ foris sunt, est articulus
iunctus aduerbio: vt τὰ ἄνω, τὰ κάτω, suprà, pag. 51.
in fine.

Ἀδιτηρίων) ἀδιάνομαι, sentio. tempora capit ab
ἀδιέομαι, pagina 104. versu 18. finge vocem acti-
uam ἀδιέω, futur. ἀδιήσω, præterit. actiuum ἠδιηκα,
pass. ἠδιημαι, ἠδιησαι, ἠδιηται. vnde ablato incre-
mento, hoc est, redeunte η, in αι, & vltimam ver-
tendo in τήριον, fit nomen verbale, pag. 84. v. 30.
τὸ ἀδιτηρίον. sensorium, & sedes sensuum.

Διαχέμενος) participium à διαχέομαι, à διαχέω,
quod fit à primario χέω.

ἐπάνειμι) εἶμι, εἶς, εἶσι, eo, is, it. p. 99. v. 17. ἀνεμι
compositum: deinde ἐπάνειμι, ἐπάνεις, ἐπάνεσι. duæ
sunt præpositiones ἐπι & ἀνά.

δι' ἑαυτῶ) διὰ ἑαυτῶ, apostrophos est.

ἔννοιαν) νοέω, intelligo, νόος, mens. Hinc multa
sunt substantiua præsidio præpositionum, quo-
rum omnium penultima est diphthongus, ἢ ἐπι-
νοια, ἀρόνοια, ὑπόνοια: sic ἔννοια, notio, ab ἔννοέω, con-
sidero, intelligo.

ἀναβαίνει) βαίνω, eo, vado. ἀναβαίνω, ascendo,
euado.

Καί κείνω πρὸς ἄλλαις περιλαμβόμενος τεταρτὴν ἐλλαμπόμενος, καὶ
αὐτῆς φύσεως λήθην λαμβάνει, μήτε πρὸς προφῆς φροντίδα, μήτε
πρὸς πελοπολαίων μέριμναν τιλ' ψυχῆς καθελκέμενος.

Fff 4

CLEN. Et illo decore circumlustrataque & illustrata, etiam ipsius naturæ obliuionem capit, neque ad cibi curam, neque ad vestimentorum sollicitudinem animum detrahens.

BVD. Quo fit, ut illo decore illustratus undique intellectus, atque supernè illuminatus, natura quoque ipsius obliuione capiat, nec ad cibi iam curam demittat animam, nec ad amicis anxietatem.

Κα' κείνω) crasis pro καὶ ἐκείνω, p. 98. v. 3.

Κα' ἄλλαι) crasis è datiuo κάλλει: nominatus τὸ κάλλος, ἢ κάλλεος, primæ dæclin. contractorum.

Περιλαμπόμενος τε καὶ ἐλλαμπόμενος) Harum particularum est ordo, vt τε præcedat, καὶ sequatur: apud Latinos autem in prosa coniunctio, Que, secundum obtinet locum: at in carmine Græcorum more, Que, præcedere potest: -- molemque & montes insuper altos imposuit, regemque dedit. est autem particula τε ex encliticis, & accentum remittit. p. 121. v. 1.

Περιλαμπόμενος) participium à περιλάμπω, id est, undique illustro splendore, & lumine circumfundo & collustro. Simplex est λάμπω.

ἐλλαμπόμενος) participium ab ἐλλάμπωμαι, id est, diuinitus doceor & illuminor, à præpos. ἐν & λάμπωμαι. sed migrat ἦ in λ propter λ, sequens: p. 115. ver. 21. in συρρήγησθαι.

Φύσεως) φύω, secunda persona præter. pass. φύουσαι: unde verbale ἢ φύτις, p. 84. v. 27. τῆς φύσεως, secundæ dæclin. contractorum.

Ληθῶ) ἢ λήθη, secundæ dæclin. obliuio, lethe, à ληθῶ, lateo pro quo tamen usurpatum est λανθάνω.

Δαμ-

Δαμ(αίβει) accipit à λαμβάνω.
Τροφῆς) τροφή, nutritio ἢ τροφή, esca, cibus, secundæ dæclin. obliuionis.

Περὶ βολαίων) βολαίω: inde ὑποβόλλω, induo, ὑποβόλλω, vestis, τὸ περιβόλαιον, idem, tertiæ dæclin. obliuionis. de hoc vide supra, pagina 60. versu 26. in συμβόλαια.

Μερίμναν) accusatiuus est ἢ μέριμνα, secundæ dæclin. obliuionis.

Καθελκόμενος, ἔλκω, traho, καθέλκω, deorsum traho, à καὶ præpositione: pass. καθέλλομαι, particip. καθελκόμενος. estque passiuorum more dictum, καθελκόμενος τὴν ψυχήν, detractus animam per synecdochen: id est, habens animam detractam, vt fractus membra. pag. 124. v. 8. aut verbum passiuum capitur actiuè, καθελκόμενος detrahens & demittens: id quod Atticis creberrimum est.

Ἄλλα πολλὰ ἐπὶ τῶν γυναικῶν φροντίδων ἔργων, τὴν πᾶσαν αὐτῶν σπουδὴν ὅτι τὴν κτήσιν ἢ αἰωνίαν εὐχαιρῶν, μετατίθησι, πῶς ἂν κατορθωθῆ ἑαυτῶν ἢ σωφροσύνη καὶ ἀνδρεία, πῶς δὲ ἢ δικαιοσύνη, καὶ ἢ φρόνησις, καὶ αἰλοπία ἀρετῶν ἔσται ταῖς ἡμετέρας ταῦτα ὑποδιαίρεται. καθηκόντος ἕκαστα ὀφτελεῖν ἢ καὶ τὸ βίον ὑποβλάσσει τὴν σπουδῆν.

Sed otium à terrenis curis agens, omne suum studium ad acquisitionem æternorum bonorum traducit, quomodo quidem rectè præteritur ipsi temperantia & fortitudo quomodo verò iustitia & prudentia, & reliquæ virtutes quotquot sub generales has distributæ, decenter singula exequi in vita admovent studiosum. **CLEN.**

Quippe qui a terrenarum rerum cura immunis & feruatus, omne suum studium ad ea bona traducat, quæ magno certamine quaeruntur, id enim assequi conatur, quo numeros omnes fortitudinis temperantiaque impieas, quæ iustitiam, prudentiam, ceterasque virtutes absolute excolat, aliisque

aliâsq̄ue in super, quæ sub hac generâ distributæ, virum studiosum comm-
pescunt, ut cuncta officiosè exequatur, ad vitam rectè atque ordine in-
stituendam.

Γῆνων) γῆ, terra: ὁ γῆνός: terrenus.

Ἀγων) participium ab ἄγω: ἀγων, nomen id
est, certamen.

Πᾶσαν) ὁπᾶς ἢ πᾶσα, accusat. πλὴ πᾶσαν.

Κτήσιν) κτᾶμαι, acquirō, futurum κτήσομαι, præ-
teritum κέκτημαι, κέκτησαι: verbale ἢ κτήσις, pag. 84.
versu 27. secundæ declinat. contractorum.

Αἰώνιον ἀγαθόν) hanc lectionem sequuti, verti-
mus æternorum bonorum. Budæus Aldino vsus
exemplari ἀγωνίον ἀγαθόν interpretatus est, bona
quæ magno certamine queruntur, ab ἀγων, id est
certamen, fit ἀγωνίος, quasi dicas in certamine
positus, & de quo certatur.

Μετατίθησι) τίθημι, τίθης, τίθησι, pagina 60. ver-
su 22. compositum μετατίθημι, muto, transfero,
traduco.

Κατορθωῆ) ὀρθός, rectus: ὀρθώω, dirigo, erigo.
Sunt verò plurima verba tertiæ coniugationis
circumflexorum: quæ formantur à nominibus in
ος: δίκμος, δικαίω: κακός, κακώω: ἄργυρος, ἀργυρόω, &c.
sic ὀρθός, ὀρθώω (vnde κατορθώω) futurum ὀρθώσω, præ-
terit. actiuum ὤρθωκα, pass. ὤρθωμαι, ὤρθωσαι, ἄρθωται:
aoristus primus ὤρθωθῶ, subiunctiuus εἰν ὀρθωθῶ,
ὀρθωθῆς, ὀρθωθῆ: compositum κατορθωθῆ, à verbo κα-
τορθώω, id est, rectè & cum virtute aliquid gero.
à quo verbale κατόρθωμα, officium, res bene gesta
& cum virtute.

Κατὰ-

Κατορθωῆ) αὐτῷ) rectè geratur ipsi, id est, ab ipso.
Græci passiuus tribuunt datiuum, qui exponitur
per genitiuum, intercedente præpositione ὑπὸ,
ut πετοίηται μοι τῆτο, pro ὑπὲρ ἐμοῦ. Sic Cicero, Et si
mihi nullo modo probantur, id est, à me. & ita
in reliquis quæ apud Latinos Græcorum imita-
tione dicta sunt. Interpres vim huius verbi κα-
τορθωῆ reddidit, versa oratione passiuâ in acti-
uam, numeros omnes impleat, pro numeris om-
nibus impleatur, & absolurè præstetur.

Σωφροσύνῃ) Ab adiectiui nominis casu in ος, siue
nominatiuo siue genitiuo, proficiscuntur sub-
stantiua in ω: ἡ δίκμος, iustus δικμοσύνῃ, iustitia. sed
quoties deducuntur à communibus in ων, quo-
rum genitiuus in ονος, duæ tolluntur literæ ο & ν,
per syncopen: ὁ καὶ ἡ ἐλεήμων, misericors, καὶ τῆς
ἐλεήμονος: vnde ἡ ἐλεημοσύνῃ, misericordia eleemo-
syna. pro ἐλεημοσύνῃ. sic σώφρων, tēperans, σωφρο-
νος, σωφροσύνῃ, pro σωφρονσύνη, &c.

Ἀνδρία) ἀνὴρ, vir, genitiuus, ἀνδρός, pag. 12. ver-
su 3. hinc ἀνδρία, vt ab ἀπειρος, ἀπειρία, supra, pagina
35. versu 5. & supra pagina 47. ver. 9. in voce
σωτηρία.

Φρόνησι) φρονέω, φρονήσω, φρονήηκα, φρονήημαι, φε-
ρόνησαι: vnde ἡ φρόνησις, verbale, pag. 84. ver. 27.

Λοιπαί) λείπω: lino: ε in ο, λοιπός, reliquus.

Γενικός) γένος, genus: ὁ γένος generalis.

Υποδιαιρέμεναι) αἰρέω, διαιρέω, diuido, separo, δια-
ρέμαι, participium διαιρέμενος, crasis διαρέμενος,
à præ-

à præpositione δια: deinde præfigitur ὑπο altera præpositio ὑποδιαρέω, partic. pass. præsentis temporis ὑποδιαρέμενος, quod hîc ponitur cum datiuo ταῖς ψυχαῖς ταύταις, propter præpositionem ὑπο. Exemplaria non participium habeant ὑποδιαρέμεναι, sed verbum ὑποδιαροῦνται, id quod nõ perinde quadrat. ideoq; reposuimus participium, maxime freti Budæi versione, qui participio vsus est distributæ, non autem verbo distribuuntur.

Καθηκόντος) ἦκω, inde καθήκω, & καθήκει, decet, conuenit, & καθήκον, participium neutri generis, id est officium, quod conuenit, καθήκοντος, καθήκοντων, in σ conuerso. p. 80. v. 5. aduerbium καθήκοντως, officiosè, vt decet.

Ἐπιτελέω) τελέω, ἐπιτελέω, exequor, perago, infinitiuus ἐπιτελέειν crasis ἐπιτελεῖν.

τῶν κτ' ἢ βίον) eorum, quæ ad vitam pertinent, quæ in vita gerenda sunt. Verùm antea satis dictum est de articulo, qui afficit præpositionem cum casus, supra, p. 20. v. 25.

Ἐπιβάλλω) βάλλω, ἐπιβάλλω, suggero, admoneo.

Μέγιστη δὲ ἐδοξέως πρὸς τὴν καθήκοντος εὔρεσιν, καὶ ἢ μελέτην ἑστ' θεοπνεύτων γραφῶν.

CLEN. Maxima porro via ad officij inuentionem, & meditatio diuinitus inspiratarum scripturarum.

EVD. Maxima porro uia ad veri inuestigationem ferentiuo, meditatio est scripturarum diuinitus inspiratarum.

Μέγιστη) μέγας, magnus: μέγιστος maximus: pag. 84. versu 3.

Καθη-

Καθηκόντος) τὸ καθήκον, officium, paulo antè diximus.

εὔρεσιν) εὔρησκω, inuenio, tempora capit ab εὔρω, futurum εὔρησω, præteritum actiuum εὔρηκα, passiuū εὔρημαι, εὔρησαι: vnde esset verbale ἢ εὔρησις, per η, vt ποιέω, ποιήσασαι, ποιήσις: scribitur tamen εὔρεσις per ε, tanquam à præterito passiuo verborum in μι, cuius penultima semper est breuis, pagin. 74. ver. 29. finge verbum in μι εὔρημι, præteritum passiuū εὔρημαι, εὔρησαι. vnde ἢ εὔρησις. vide de hoc pag. 110. v. 15. in verbo ἔχω. Quamquam & alioqui in verbalibus istis non perpetuò penultima vocalis est eadem quæ in verbis à ἀπέρω præteritū pass. est ἔπαρμαι per α, tamen verbale scribitur per ε, τὸ ἀπέρωμα, non autem ἀπέρωμα.

Θεοπνεύτων) πνεύω, futurum πνεύσω, præter. actiuum πνέψα, pass. πνέψαμαι, vnde τὸ πνεῦμα: tertia persona πνέψαται: hinc πνευστός, à quo θεόπνευστος, à Deo inspiratus. qua voce Paulus utitur epistola posteriore ad Timoth. cap. 3. πᾶσα, inquit γραφὴ θεόπνευστος, omnis scriptura diuinitus inspirata. Licet autè verbalia illa in τος, facta ex tertia persona, syllabā ultimā acuāt, tamen quoties aduenit cōpositio ex nomine aut particulis, α, εν, ους, & consimilibus, solet accentus retrahi in antepenultimam: λιπτός, θεόληπτος: διαμαστός, ἀδάμαστος: γλωστός, εὐγλωστός, κληγὸ σδισκλήπητος, sic diceretur, πνευστός, non πνεῦστος: tamen θεόπνευστος, non θεοπνευστός. Quòd autem scribimus πνεῦμα sine α, & θεόπνευ-

στος,

σοί, per σ, id pender ex autorū vsū. Nam quemadmodum in sexta coniugatione præteritū pass. partim asciscit σ ante μαι, partim non asciscit, p. 34. v. 12 ita obseruandum est quid apud autores obtineat, qui eiusdem quoque verbi vnam personam efferunt per σ, & similiter illuc deducta verbalia: quum contrā cæterarum personarum verbalia sine σ formentur, de quibus in vniuersum non est præcipiendum, nisi vt scriptorum vestigiis insistamus, vnde vt Grammaticorum canones profecti sunt, ita & quicquid à legitima ratione videtur deflectere, illorum autoritate & vsū nititur.

Γραφῶν) ἢ γραφῆ, scriptura, à verbo γράφω, scribo.

Ἐν ταύταις γὰρ κει αἱ τῶν πράξεων ὑποθήκαι εὐρίσκονται, καὶ οἱ βίοι τῶν μακαρίων ἀδελφῶν ἀγάγραφοι παραδεδωμένοι, οἷον εἰκόνας τινὲς ἑμφυχτοὶ τῆς κτλ. & δεῶν πολιτείας, τῶν μιμηματι τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἀρόκονται.

CLEN. In his enim & actionum præcepta reperiuntur & vitæ beatorum virorum perscriptæ traditæ, tanquam imagines quædam animatæ secundum Deum conuersationis, imitationi bonorum operum proponuntur.

BVD. Quandoquidem in his cum rerum agendarum præcepta reperiuntur, tum beatorum hominum vitæ memoria præditæ ac perscriptæ, tanquam simulacra quedam animatæ a proposito sunt vitæ ad normam diuinam instituta, iis quidam qui bonorum operum exemplaria imitari cupiunt.

Ταύταις) datiuus plur. fœminini demonstratio ἀὐτῆ, p. 77. v. 6.

Πράξεων) πράξις, πράξις, πῆραραχα, πῆραραγμα, πῆραραξις, verbale ἢ πράξις, p. 84. v. 27. τῆς πράξεως, τῶν πράξεων.

Ἐπιθήκει) ὑποτίθεμαι, admoneo, do consilium: ὑποθήκει, consilium, præceptum. Et quemadmodum

dum

dum à simplici τίθημι vel τίθεμαι dicitur θηκῆ, & sic à compositis eiusdem formæ nomina, ὑποθήκει, ἐπιθήκει, ὑποθήκει, &c.

Ἀνδρῶν) genitiuus pluralis ab ἀνὴρ, ἄνδρῶς.

Ἀναγράφοι) γράφω, scribo: ἀναγράφω, in acta refero, perscribo, literis prodo, publico perscribaturam, futurum γράψω, præteritū actiuum γέγραφα, passiuum γέγραμμαι, γέγραψαι, γέγραπται, verbale γραφῆς, pagina 84. ver. 30. compositum ἀναγραφῆς, accentu in antepenultima retracto. vide quæ notauimus de hoc supra, pagina 87. versu 5. in voce θεοπνεύσαν.

Παραδεδωμένοι) δίδωμι, præter. pass. δέδομαι, p. 67. versu 16. participium δεδομένος, compositum παραδεδωμένος, à παραδίδωμι, cuius actiuum παραδίδωμι οἷον οἶος, qualis, neutrum οἶον aduerbia scit, id est, qualiter, velut, tanquam: supra, pagina 52. ver. 9. in συννά.

Εἰκόνας τινὲς ἑμφυχτοὶ) ἢ εἰκῶν, τῆς εἰκόνας, αἱ εἰκόνας, adiectiuum ἑμφυχτοὶ, communis generis, pagina 81. versu 10.

Ἐμφυχτοὶ) ψυχή, animus, anima: ἑμφυχτος, animatus ex præpositione ἐν: supra, pagina 43. versu 3. in ἔνοικα πάθη.

Τῆς χτλ δεῶν πολιτείας) vitæ ad normam diuinam institutæ. sic interpretes habet, expressa vi articuli per participium. de hoc supra, pag. 20. v. 13. in τῷ μεθ' ἡμῶν βίον.

Πολιτείας) πόλις, ciuitas πολιτής, ciuis: πολιτεύομαι,

in

in republica viuo : πολιτεία, respublica, & vitæ ratio, siue viuendi institutum, genus traducendæ vitæ.

Μιμήματι) μιμέομαι, imitor, præt. μεμίμημαι : verbale nomen τὸ μίμημα, imitatio: (pag. 84. ver. 25.) Ἔ μιμήματος, τὸ μίμηματι, id est imitationi, quasi dicat, ad imitationem & ad imitandum proponuntur. ita quidem habent exemplaria, non tamen videtur alienum si legas τὸ μιμητή, id est imitatori ad quam lectionē valde accedit versio Budæi, is quidem inquit, qui bonorum operum exemplaria imitari cupiunt, nisi quod numerum mutauit, est autem μιμητή à nominatiuo ὁ μιμητής, primæ declinationis verbale factum à tertia persona præteriti passiuī μεμίμηται, pag. 84. ver. 30.

Πρόκεινται) κείμαι, pag. 101. v. 27. tertia persona plural, κέονται, compositum πρόκεινται à πρόκειμαι.

Καὶ τόνω πῶς ὁσπερ ἀνέκαστος ἐνδεῶς ἔχοντος ἑαυτὸ ἀιδάνηται, ἐκείνω προσδιατρέγων, ὅσον ἔστ' ἵνα κινῆ ἰατρειῆς τὸ πρόσφορον εὐρίσκει τὰ ἀρρώσθηματι φάρμακον.

ΕΛΕΝ. Et igitur in quocunque vnusquisque indigenter habentem seipsum senserit, illi immorans, tanquam ab aliqua communi officina medicinæ aptum inuenit infirmitati pharmacum.

Β V D. Perinde in qua re quisque nostrum senserit, se eo quod oportet defici, in illo assidue incumbens tanquam ab officina quadam medicina appositum sive infirmitati medicamentum inuenire poterit.

Ἐνδεῶς) δέωμαι, indigeo: ἐνδεής, indigens ἢ ἐνδεός, ἢ ἐνδεών, & per crasin ἐδεών: à quo aduerbium migrante v in σ, p. 80. v. 5. ἐνδεῶς: indigenter, si ita loqui liceat.

Ἐνδεῶς ἔχωντος) plurimus vsus est verbi ἔχω cum aduerbiis: καλῶς ἔχω bene habeo: κακῶς ἔχω, malè valeo, sic hoc loco ἐνδεῶς ἔχω, indigenter habeo, id est indigeo. est autem ἔχωντος, genitiuus participij præsentis ἔχων.

Αἰδάνηται) subiunct. vt τύπηται, ab αἰδάνομαι, sentio. ponuntur autem verba sentiendi cum genitiuo: pag. 122. ver. 12. αἰδάνηται ἑαυτὸ ἢ ἐνδεῶς ἔχοντος, sentiat seipsum indigenter habentem, hoc est, sentiat se indigere, & defici.

Προσδιατρέγων) τρέβω, διατρέβω, προσδιατρέβω, immoror, versor cum aliquo: regit datiuum propter præpositionem πρὸς, p. 123. v. 17. inde participium προσδιατρέγων.

Ἰατρειῆς ἰάομαι, medeor, fut. ἰάσωμαι, præt. ἴαμαι, ἴαται, ἴαται. vnde ἴατρον: p. 84. v. 29. præmium medici: & τὸ ἰατρεῖον, officina mediocrū, gen. ἴατρειῆς.

Πρόσφορον) φένω, προσφέρω, affero, πρὸς φορος, qui aptè & commodè affertur, adhibetur. id est, aptus, appositus.

Ἀρρώσθηματι) ῥώνυμι, p. 115. v. 3. valeo, & sanus sum. tempora sumuntur à ῥάω, futurum ῥάσω, præteritum actiuum ἔρρωκα, passiuum ἔρρωμαι, ἔρρωσαι, ἔρρωται: verbale ῥωτός. & adiectiuum literæ σ, est ῥωσός: deinde per α priuatiuam particulam ἀρρώσος, infirmus, per geminum ρ. nam vt ratione augmēti geminatur, ρ, ῥίπλω: ἔρριπλον, pag. 90. v. 24. & ratione præpositionis, ῥέσω, ὄπριρρέω, pag. 114. v. 22. sic etiā aduentu particulæ priuatiuæ, ῥητός: ἀρρητος,

& hoc loco ῥωσός, ἄρρωσός. Ab ἄρρωσός, fit verbum ἀρρωσέω, sum infirmus. futurum ἀρρωσήτω, praeteritum actiuum ἠρρώσθηκα, passiuum ἠρρώσθημαι: vnde ablato incremento fit verbale, τοῦ ἀρρώσθημα, pag. 84. v. 30. ἄρρωσθήματος, τοῦ ἀρρώσθηματι, id est, infirmitati.

Καὶ ὁ μὲν ἐρασὴς τῆς σωφροσύνης, τὴν περὶ Γωσθὸν ἱστορίαν συνεχῶς ἀνέλκει καὶ παρ' αὐτῆ τὰς σωφρονικὰς ἐκδιδασκεται πράξεις, εὐρίσκων αὐτὸν εἰ μόνον ἐγκρατῶς πρὸς ἡδονὰς ἔχοντα, ἀλλὰ καὶ ἐκτικῶς πρὸς ἀρετῶν διακείμενον.

CLEN. Et quidem amator temperantiae de Ioseph historiam assidue euoluit, & ab eo temperantiae plenas perdocetur actiones, reperiens ipsum non solum temperanter erga voluptates affectum esse, verum etiam habitualiter ad virtutem dispositum.

BVD. Ac temperantia quidem homo cupidus, historiam Iosephi assidue lectione euoluit, ab ea enim edidicerit actiones temperantiae plenas, quum compererit eum ad habitum virtutis prouectum esse, nedum voluptarijs in rebus continentia praeditum:

Ἐρασὴς) ἐράω, ἀμο, ἐράσω, ἤρακα, ἤρασμαι, ἤρασαι, ἤρασαι, vnde nomen verbale ὁ ἐρασὴς, ablato augmento, pagina 84. versu 30.

Ἀνέλκει) ἐλίωω, ἀνέλκω. Suspicio Basilium scripsisse subiunctiuum ἀνέλκω, idque sequutum esse Budaeum, quippe qui veritat euoluit, non autem euoluit.

Παρ' αὐτῶ) παρὰ αὐτῶ, apostrophos est.

Σωφρονικὰς) σώφρον, genitiuus σώφρονος: inde ὁ σωφρονικός, ad temperantiam pertinens, ἢ σωφρονική, τὰς σωφρονικὰς.

Ἐκδιδασκεται) διδάσκω, ἐκδιδάσκω, passiuum ἐκδιδασκομαι, vnum regit accusatiuum tanquam passiuum

suam eorum verborum, quae grammatici vocant vehementissimae transitionis.

Πράξεις) ἢ πράξις, τῆς πράξεως, accusatiuus pluralis τὰς πράξεις, πράξις. Verbale est ἀπράττω, πράξω, πείπραχα, πείπραγμα, πείπραξα. vnde ἢ πρῶξις, secundae declin. contractorum.

Ἐγκρατῶς) κρατέω, teneo, compositum ex ἐν praepositione ἐγκρατέω, quia v ante κ vertitur in γρ. 5. versu 24. inde nomen adiectiuū ἐγκρατῆς, primae declinationis contractorum, id est, continens: genitiuus ἐγκρατέος, τῶν ἐγκρατέων, crasis ἐγκρατῆ, aduerbium ἐγκρατῶς, continenter conuerso v in σ, pag. 80. v. 5. quod aduerbium ponitur cum ἔχω, ἐγκρατῶς ἔχω πρὸς ἡδονὰς, continenter habeo in voluptate, hoc est, continens sum, aut, vt vertit interpretes continentia praeditus sum in rebus voluptarijs. Vide de hoc supra pagin. 96. ver. 26. in ἐνδεῶς ἔχοντος.

Ἐκτικῶς) ἔχω, habeo, futurum ἔξω, per aspirationem. pag. 110. ver. 9. praeteritū actiuū εἶχα, passiuum εἶγμαι, εἶξαι. vnde verbale ἔξις, pagina 84. versu 26. habitus & assuefactio, tertia persona ἐκται: vnde verbale foret ἐκτός, à quo deriuatiuum ἐκτικός, id est (si dicere licet) habitualis τῶν ἐκτικῶν, & v in σ conuerso, aduerbium ἐκτικῶς, habitualiter.

Ἐκτικῶς πρὸς ἀρετῶν διακείμενον) κείμαι, pag. 101. ver. 27. compositum διακίμαι, disponor, affectus sum. quod verbum eleganter aduerbijs iungitur,

ἔκτικῶς διακείμεται . habitualiter affectus sum , pro quo interpres ad habitum virtutis proiectum esse à διακείμεται participium διακείμενος , accusatiuus ἢ διακείμενος .

Ἀνδρίαν δὲ παιδεύεται παρὰ τῷ Ἰωβ, ὅς ἐμόνον , πρὸς τὰ ἐναντία ἢ βίβι μεταπεσόντος αὐτῷ πένης εκκλησίου , καὶ ἄπαις ἐπὶ καλλιπαιδὸς ἐν μιᾷ κερὰ ῥοπή ἡμέμενος διέμενεν ὁ αὐτὸς , ἀταπείνωτον πανταγοῦ τὸ τῆς ψυχῆς φρόνημα διασάζων ἀλλ' οὔτε ἦν φίλων ἦν εἰς παρεμβίαν ἠκόντων , ἐπεμβαίνοντων αὐτῷ , καὶ σιωπεπληνόντων τὰ ἀληθινὰ , παροξύνθη .

CLEN. Fortitudinem verò eruditur ab Iob, qui non tantum in contraria vita cedente ipsi pauper ex diuite , & orbis ex pulchrae prolis parente , in vno temporis momento factus , permanfit idem , minimè humiles , vbiq;e animi (spiritus) retinens : sed neque amicis , ad consolationem venientibus , insultantibus ipsi , & simul augmentibus ærumnas , irritatus est .

BVD. At verò in fortitudine instituetur lector ex historia Iobi , qui vita in contrarium ipsi cedente , ac profusus immutata , egens ex beato , orbis ex pulchra prolis parente , vnius diecula momento factus , non idem modo suisque similitus mansit , celsos animi spiritus ad extremum usque retinens : sed ne amicis quidem eius qui ad consolandum eum venerant , tandem ipsi insultantibus , dolore eius exacerbando , iracunde irritatus est .

Παιδεύεται) παῖς , genitiuus παιδός : inde verbum παιδεύω , erudio , instituo , passiuum παιδεύομαι , hic ponitur cum accusatiuo , vt supra dictum est in ἐκδιδάσκειται . p. 92 . v. 15 .

Μεταπεσόντος) πίπτω , cado , secundus Aoristus ἔπεσον , pagina 113 . versu 27 . participium πεσών , πεσόντος : compositum μεταπίπτω , μεταπεσών , μεταπεσόντος . Est autem μεταπίπτω , in deteriore partem mutari , & ad aliam vitæ conditionem transire : id quod expertus est Iob , è diuite redactus ad inopiam .

Καλλί-

Καλλιπαιδός) κάλλος , pulchritudo , καλλιπαις , pulchre prolis parens , ἢ καλλιπαιδός . Nam fermè composita retinent declinat. simplicium . Et licet dicamus φιλόπαις per o tamen καλλιπαις per iōta , vt & reliqua quæ fiunt à κάλλος , veluti καλλίπεκος , καλλίπυργος , &c .

Ῥοπή) ῥέπω , inclino , vergo : ῥοπή , momentum .

Γεγόμενος) participium secundi aoristi medij ἐγρόμην , à verbo γίνομαι , p. 107 . v. 8 .

Διέμενεν) μένω , futurum μενῶ , Aoristus primus ἔμεινα , ἔμεινας , ἔμεινε : διαμένω , διέμενε , & ob sequentem vocalem additur ν , διέμεινεν ὁ αὐτός , p. 22 . v. 21 .

Ἀταπείνωτον) ταπεινός , humilis , abiectus : inde verbum ταπεινέω , futu. ταπεινώσω , præteritum actiuum τεταπείνωκα , passiuum τεταπείνωμαι , τεταπείνωσαι , τεταπείνωται : verbale ταπεινωτός , pag. 84 . ver. 30 . abiectus : inde ἀταπεινωτός , celsus , minimè abiectus .

Φρόνημα) φρονέω , φρονίσσω , πεφρόνηκα , πεφρόνημαι : verbale τὸ φρόνημα , pag. 84 . v. 15 . quod Latini vocant sensum , & spiritus pluraliter .

Διασάζων) σώζω , διασώζω , parricipium διασάζων .

Ἀλλ' οὔτε) apostrophos est ἀλλὰ οὔτε .

Παραμβίαν) μῦθος : verbum , μυθέω , μυθόμαι , παραμυθέομαι , consolor , ἢ παραμυθία , consolatio .

ἠκόντων) ἠκω , venio , participium ἠκων , ἠκοντες , ἦν ἠκόντων , aut est secundi aoristi , ἔηκων , ἦν ἠκόντος , ἦν ἠκόντων .

Ἐπεμβαίνοντων) βαίνω , ἐμβάινω , ἐπεμβαίνο , ἐπεμβαίνω .

Ggg 3

ἐπιβαίνοντος, ἢ ἐπιβαίνοντων: regit dativum propter præpositionem ἐπι.

Συωπετινόντων) σπείνω, ἐπιτείνω, συωπετείνω, simul, & pariter exacerbo, & intendo.

Τὰ ἀλγηνά) ἄλγος, dolor, deriuatiuum ὁ ἀλγηνός, neutrum plur. τὰ ἀλγηνά, casus diuerſi & ærumnæ.

Παραζύνω) ὄζος, acutus: ὄζυνω, exacuo, irrito. Ab adiectiuo in us fiunt verba in ύνω: βραδύς, βραδύνω, ἡδύς, ἡδύνω. sic ὄζος ὄζυνω, futur. ὄξω, præteritum actiuum, ὄξυκα, pass. ὄξυμαι, ὄξυσαι, ὄξυται. Aor. primus ὄξυνω, & compositum παρωξύνω, θης, θη, ἀ παρωξύνω.

Πάλιν σκοπώντις, πῶς ἀν' ἑαυτοῦ ἐν ταύτῳ καὶ μεγαλόθυμος ἦν οἷοι ὡς παρ' ἐμὲ θυμῷ καὶ τῆς ἀμαρτίας κεχρηῖσθαι τῆ δὲ παράτητι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. εὐρήσει δὲ Δαβὶδ ἠγωνιῶν ἐν τοῖς καὶ πρὸ λαμὼν ἀνδραγαθήμασι; πρῶτον δὲ καὶ ἀκίνητον ἐν ταῖς ἡμέραις ἀντιδόσεσι.

CLEN. Rurſum reputans aliquis quomodo clemens in eodem & magnanimus fiat, vt quidem animo contra peccatum utatur, sed clementia erga homines, inuenies Dauid generosum quidem in circa bellum facinoribus, clementem autem & imotum in inimicorum vltionibus.

BYD. Rurſus aliquis reputans quomodo magnanimus idem & clemens esse possit, ita vt animo quidem obſtinate aduersus peccatum, clementia vero utatur erga homines illic Dauidem inueniet generosum in bellis facinoribus, clementem & placidum in inimicis deſcendis.

Σκοπῶν) σκοπέω, crasis σκοπῶ participium σκοπῶν. ἐν ταύτῳ) in eodem. id est, pariter. Attici neutrum pronominis αὐτός efferunt vnά cum articulo, dicentes ταυτό, quasi τὸ αὐτὸ per apostrophum, datiuus, ταύτῳ.

Μεγαλόθυμος) fit ἁ μέγας, magnus, & θυμός animus.

Γένοιτο

Γένοιτο) γίνομαι, secundus aoristus medius ἔγε-
ρομῶ, pagina 107. ver. 8. Optatiuus ἡρόμῶ, γένοιτο, ἡροίτο.

Ὡς κεχρηῖσθαι) ὡς gaudet infinitiuo, vt ὡς supra, pag. 74. v. 18.

Κατὰ τῆς ἀμαρτίας) cōtra peccatum, καὶ cum genitiuo in malam partem capitur & perniciem significat.

Κεχρηῖσθαι) χράομαι, χρήσομαι, κέχρημαι, κέχρησαι, κέχρη-
ται: secunda persona pluralis κέχρηθε assumpto σ, pag. 33. verſ. 16. vnde fit infinitiuus κεχρηῖσθαι, accentu in penultimam tracto, de quo pagina 38. verſu 12.

Πράοτητι) ὁ παράος; inde ἡ παράτης, τῆς παράτητος.

εὐρήσει) εὐρίσκω tempora sumit ab εὐρέω, futurum εὐρήσω

Γεννῶν) γέννα, stirps. inde ἡ γενεός, generosus.

Α'δραγαθήμασι) ab ἀνὴρ, ἀνδρός, vir, viri, & ἀγαθός, bonus, præstans, fit verbum ἀδραγαθίω, virum me presto, fortem & strenuum me præbeo: futurum ἀδραγαθήσω, præteritum actiuum λυδραγαθήσκη, passiuum, λυδραγαθήμαι. verbale τὸ ἀδραγαθήμα, pag. 84. v. 25. virile facinus & factum generosi animi, καὶ ἀδραγαθήματος, τῷ ἀδραγαθήματι, τοῖς ἀδραγαθήμασι.

Α'κίνητον) κινέω, κινήσω, κέκνηκα, κέκνημαι, κέκνησαι, κέκνηται: verbale κινήτος, pag. 84. ver. 29. vnde ἀκίνητος, immotus, immobilis, id est, placidus, & clemens.

Ggg 4

Ἀντιδόσεις) διδωμι, δώσω, δέδωκα, δέδομαι, δέδοσαι:
verbale ἢ δόσις, pagina 84. versu 27. τῆς δόσεως: τῆ
δόσει, ταῖς δόσεσι: compositum ἀντιδόσεις, ab ἀντίδο-
σις, retributio ab ἀντιδιδωμι, retribuo.

Τοῦτος ὡς καὶ Μωσῆς, μέγα λω μὲ θυμῶν καὶ ἤϊς εἰς θεὸν ἐξα-
μαρτανόντων διανισάμενος παρτίει δέ τῆ ψυχῆ τὰς καθ' ἑαυτῆ
διαβολὰς ὑποφέρει.

CLEN. Talis erat & Moses, magna quidem ira contra in Deum
peccantes insurgens, miti autem animo contra seipsum ca-
lumnias sustinens.

BVD. Talis erat, ingenti ille quidem ira in illos insurgens qui in Deum
peccauerant, sed miti animo perferens illos qui sibi obreptaerunt.

Ἡν) imperfectum. ab εἰμι, sum, pag. 98. v. 18.

Ἐξαμαρτανόντων) ἀμαρτάνω, participium ἀμαρτά-
νων, ἢ ἀμαρτάνοντος, ἢ ἀμαρτανόντων: compositum
ἐξαμαρτανόντων ab ἐξαμαρτάνω.

Διανισάμενος) ἵσημι, passivum ἵσασμαι: compositum
ἀνίσασμαι, deinde διανίσασμαι, participium διαν-
νισάμενος.

Πραΐει) ὁ παρῖος. mitis, foeminautem ἢ παρτίει, τῆς
παρτίειας, τῆ παρτίει, fit à nomine non admodum vsi-
tato παρτίος: vnde & verbum παρτίνω, vt ab adiecti-
uo ὀξύς, foemininum ὀξεία, verbum ὀξύνω.

Καθ' ἑαυτῆ) pro κατ' ἑαυτῆ, a postrophos est.

Διαβολὰς) διαβάλλω, calumnior: vnde διαβολῆ per
., de hoc supra, p. 60. v. 25. in συμκόλαια.

Ἵποφέρει) φέρω, ὑποφέρω, participium ὑποφέρων.

Καὶ παντὰ καὶ ὡς περὶ ζωγράφοι. ὅταν ἀπὸ εἰκόνας εἰκόνα γρα-
φοῖσι, πικρὰ πρὸς τὸ παραδειγμα ἀποβλέποντες, ἢ ἐκεῖθεν χαρα-
κτῆρα πρὸς τὸ ἑαυτῶν ἀπεδάξασιν μεταθεῖναι φιλοτέχνημα. ὅταν
δέει καὶ ἢ ἀπεδακτότα ἑαυτῶν παρτί τοῖς μέρεσι τῆς ἀρετῆς ἀπε-
γασέω.

γράφω τέλειον. οἷον εἰς ἀγάλματα τινα κινεμένα καὶ ἐμ-
πρακτά, τοὺς βίους ἢ ἀγίων ἀποβλέπεν, καὶ τὸ ἐκείνων ἀγαθῶν
εἰκεῖον ποιείτω δια μιμήσεως.

Et vbi que quem admodum pictores, quando ex imaginibus
imaginem pingunt, identidem ad exemplar respicientes, inde
characterem ad suum ipsorum student transferre opificium,
ita oportet & studentem seipsum omnibus partibus virtutis,
efficere perfectum, tanquam ad simulacra quaedam mota &
effeclusa vitas sanctorum respicere, & illorum bonorum su-
um facere per imitationem.

Quemadmodum autem pictores, quum imaginem ex imagine pingunt,
exemplar identidem respectantes, lineamenta eius transferre conatur ma-
gno studio ad suum opificium: ita qui sese meditat ut omnibus numeris
virtutis absolutum reddere, veluti simulacra quaedam spirantia & actiosa
sanctorum vitas respicere oportet, probaque opera illorum sua imitanda
facere.

Ζωγράφοι) ζωγράφος, pictor: à ζῶν & γράφω.

Γράφωσι) subiunctivus vt τύπωσι.

Παραδειγμα) δεικνύω, tempora sumit à δείκω, pa-
gina 107. versu 22. futurum δείξω, praeteritum
ἀδείξα, passivum δέδειγμα, compositum
παραδεικνύω, παραδέδειγμα: verbale τὸ παράδειγμα,
exemplar.

Τὸν ἐκεῖθεν χαρακτῆρα) vim articuli positi cum
adverbio sic possis explicare, inde petitam aut
desumptam formam, pro quo Budæus dixit, Li-
neamenta eius.

Μεταθεῖναι) τίθημι, secundi Aoristi infinitivus
θεῖναι, pag. 61. versic. 28. compositum, μετατίθημι,
μεταθεῖναι.

Φιλοτέχνημα) φιλοτεχνέω, opificijs excolendis stu-
deo, à φίλος & τέχνη. verbale τὸ φιλοτέχνημα, à prae-
terito passivo.

Ἐαυτῶν) αὐτάξω, ἐαυτάξω. participium

ἑαυτάξω

ἑσπεδακώς, ἢ ἑσπεδακός, ἢ ἑσπεδακότης.

Πᾶσι) dativus pluralis à πᾶς παντός.

Μέρει) τὸ μέρος, ἢ μέρος, τῷ μέρει, & pl. ταῖς μέρεσιν.

Ἀπεργάσει) ἐργάζομαι, futurum ἐργάσομαι, infinitivus ἐργάσει. compositum ἀπεργάσει, ab ἀπεργάζομαι.

Τέλειον) τέλος, finis, ὁ τέλειος, perfectus.

Οἰονεὶ) tanquā idem quod οἶον, vt ὄσπερ & ὡσπερ.

Ἀγάλλα) ἀγάλλω, futurum ἀγαλώ, praeteritum αἰτήθη, passivum ἠγαλλῆ, verbale τὸ ἀγαλλῆ, ἢ ἀγάλλματος.

Κινέμενα) κινέω, passivum κινέομαι, crasis κινῶμαι, participium κινόμενος, neut. plur. τὰ κινόμενα, quæ mouentur, id est viua.

Ἐμπρακτα) πράττω, πράττω, πράττω, πράττω, πείπρακται: verbale πρακτής, pag. 84. v. 29. deinde additur praepositio ἐν, ἔμπρακτος: qua voce Gregorius Nazianzenus eleganter usus est in laudibus Athanasij. ὅτι γὰρ, inquit ἀμφοτέρα συνηρμύσατο, καὶ εἰς ἐν ἠγάγε, καὶ πράξεν ἡσύχιον καὶ ἡσυχίαν ἔμπρακτον. sic enim utraque coarptavit, atque in vnum adduxit, actionem quietam, & quietem actiuosam.

Οἰκίον) οἶκος, domus, οἰκίος, domesticus.

Ποιείδ) ποιεῖμαι, infinit. ποιείδ, crasis ποιείδ. sumitur vox passiva in significatione actiua.

Μιμήσεως) μιμῶμαι, secunda persona praeteriti passivi μιμήσομαι: vnde verbale ἡ μίμησις, μιμήσεως, pag. 84. v. 26. Hoc loco multas voces transfusimus,

misimus, partim quod prius sint excussæ, partim etiā quod inspecto. Lexico facillè fuerit ipsum thema reperire, cuiusmodi sunt, εἰόνον, gen. pluralis ab εἰκῶν. συγκνῆ, à συγκνός. ἀποβλεποντες, participium ab ἀποβλέπω: plus simplex βλέπω. χαρακτήρα ab ὁ χαρακτήρ, de quo supra: περδάξουσι tertia pers. pluralis à περδάξω, ἀρετῆς, genitiuus ab ἀρετῆ. τινα à nominatiuo τι. βίης, ab ὁ βίος ἀγίων, ab ὁ ἄγιος. ἀπογλήπην, infinitivus ab ἀπογλέπω. & ceteri, quæ parui sunt momenti. Quapropter istiusmodi post hac aut in totum omittemus, aut leui tantum brachio, sicut modò fecimus, sinul omnia perstringemus, quæ ad eundem locum pertinebunt.

Εὐχαὶ πάλιν τὰς ἀναγνώσεις διαδεχόμεναί, νεωρότερον τὴν ψυχλῆν καὶ ἀκμαιότερον τὴν πρὸς θεὸν πύθω κεινημένῳ παραλαμβάνουσι.

Orationes rursus lectionibus succedentes, recentiore animam & vegetiorem ad Deum desiderio motam accipiunt. CLEN.

Iam verò orationes lectionibus, succedentes recentiorcm animam vegetiorcmque accipiunt, vtote desiderio Dei iam flagrantem. B V D.

Ἀναγνώσεις) γνώσκω tempora sumit à γνώω, futur. γνώσω, praeteritum actiuum ἔγνωκα, passivum ἔγνωμαι, ἔγνωσαι, verbale est ἡ γνώσις, τῆς γνώσεως, p. 84. ver. 27. accusatiuus pluralis τὰς γνώσεας, & per crasim γνώσεις: compositum ἀναγνώσεις, nominatiuus ἡ ἀναγνώσις, lectio ab ἀναγνώσκω, lego.

Νεωρότερον) νέον, inde νεός, vt λίπος, λιπαρός, πίνος, πινάρος, ἡνίπος. ῥυπαρός, &c. comparatiuus ὁ νεωρότερος, ἢ νεωρότερας, τὴν νεωρότερον.

Ἀκμαιότερον) à substantiuis in α vel η sunt adiectiua

δόκησαι, προσδέδ'όκησαι, προσδέδ'όκηται, verbale προσδέ-
κητος: inde ἀπροσδέδ'όκητος, inexpectatus.

Ἀποφυγὼν) φεύγω, secundus Aor. ἔφυγον, pag. 26,
verfu 22. participium φυγὼν, compositum ἀποφυ-
γὼν ab ἀποφύγω.

Φιλῶθεος) amans Dei; ἀ φίλος, & θεός, vt φιλεῖ-
δρωπος, humanus; amans hominum ἀ φίλος; & αἰ-
δρωπος.

Ἀναχωρῆ) χερῶν, ἀναχωρέω, subiunctiuus tertię per-
sonæ εἰς ἀναχωρή: crasis ἀναχωρῆ, vt ποιῆ.

Προκαλούμενα) καλέω, καλέομαι, crasis καλοῦμαι, προ-
καλοῦμαι, participium προκαλούμενος.

Ἀκρασίας) κεραννυμι, tempora sumit à κέραω, fut.
κεράσω, & elidendo ε dicitur κράσω, præter. αἴτ. κέρρα-
κα, pass. κέρραμαι, κέρρασαι: vnde verbale per α pri-
uariuum ἡ ἀκρασία, intemperantia. accus. pluralis
τὰς ἀκρασίας.

Ἐπιτηδεύμασιγ) datiuus pluralis à nomine τῷ
ἐπιτήδευμα, quod est verbale a præterito pass. ver-
bi ἐπιτηδέυω.

Ἐνδιατρέχει) τρέχω, διατρέχω, ἐνδιατρέχω. subiunctiuus
tertiæ personæ est ἐνδιατρέχει.

Καὶ πρῶτον γε πάντων σαφὲς ἀείρειν προσήκει, πῶς τίω ἢ λόγῳ
χρησῆται μὴ ἀμαθῶς ἔχειν ἀλλ' ἐρωτᾶν ἢ ἀφιλονείκως, ἀποκρίνεσθαι
δὲ ἀφιλοτίμως μὴ διακρίνοντα ἢ προσδιαλεγόμενον ὅταν χρησι-
μον λέγῃ μὴ δὲ ἐπιθυμώτα ἢ αὐτὸ λόγον ἐπιδεικτικῶς παρεμ-
βάλλειν μέτρα ὁρίζοντα λόγῳ καὶ ἀνοῆ.

CLEN. Et primum quidem omnium, studere conuenit, circa ser-
monis usum non imperitè habere; sed percunctari quidè ci-
tra contentionem: respondere autem sine affectatione, non
interpellantem differentem quando utile dicit neque deside-
rantem

rantem suum sermonem ostentando interfèrere, modos sta-
tuentem sermoni, & auscultationi.

Atque in primis quidem magno studio id comparandum habemus, scilicet BVD-
ut sermocinari possimus, vt nec contentiosus percunctemur, ne affectatiua
respondamus: vt differenti non obloquamur, nec interfari, atque interpella-
re gestiamus absurda ostentatione fastiumque præ se ferense, vt modum te-
neamus, & sermocinandi, & auscultandi.

Πρῶτον γε μάντων) γε encliticum est. πρῶτον, super-
latiuus aduerbialis cum genitiuo, vt nos, primò
omnium.

χρησῆσιν) ἢ χρησῆσις, verbale à præterito verbi χράο-
μαι vt or.

Ἀμαθῶς) aduerbium ab adiectiuo ἀμαθής, de
quo supra.

Ἀμαθῶς ἔχειν) aduerbium cum ἔχω, sumpto neu-
traliter pro eo quod est affectus sum: ἀμαθῶς ἔχω,
imperitè habeo, id est, imperitus, & indoctus
sum, sic ἐνδεῶς ἔχω supra pag. 96. v. 28.

Ἐρωτᾶν) infinitiuus ab ἐρωτάω.

Ἀφιλονείκως) νείκος, contentio: φιλονείκος, conten-
tiosus ἀφιλόνηκος, minimè contentiosus, aduerbiū
ἀφιλονείκως.

Ἀφιλοτίμως) τιμή, honor, φιλότιμος, ambitiosus, &
etiam qui magno studio, & affectatè rem quam-
piam efficere nititur, ἀφιλότιμος, minimè affecta-
tus, ἀφιλοτίμως, aduerbium. pag. 80. v. 5.

χρησίμων) à secunda persona præteriti passiuī
verbalia sūt in ἰμιος: ἀ χράομαι, κέρρασαι, inde χρησίμος.

Ἐπιθυμώτα) θυμός, θυμέω, ἐπιθυμέω, particip.
ἐπιθυμῶν, ἐπιθυμῶντος, τὸν ἐπιθυμῶντα, crasis ἐπιθυ-
μώτα:

Ἐπι-

Ἐπιδεικτικῶς) δεικνύω, futurum δείξω, à δείκω, præteritum actiuum δέδειξα, passiuum δέδειγμαι, δείξαι, δέδεικται, verbale δεικτός, pag. 84. versu 29. inde δεικτικῶς. compositum ἐπιδεικτικῶς, & aduerbium ἐπιδεικτικῶς, à verbo ἐπιδεικνύω.

Μαθηταὶ δὲ ἀπειχύντο· καὶ διδάσκον ἀνεπιφθόνους, καὶ εἰ τι παρ' ἑτέρου δέδιδασκται, μὴ ἐπικρύπτειν, ὡς περ αἱ φαῦλαι τῶν γυναικῶν αἱ τὰ νόθα ὑποβαλλόμεναι, ἀλλὰ κηρύσσειν εὐγνωμόνας ἢ πατέρας τῷ λόγῳ.

CLEN. Discere autem sine pudore, & docere sine inuidia: & siquid ab alio doctum est, non occultare, quemadmodum improbae mulierum, notha supponentes, sed prædicare gratè patrem sermonis.

BVD. Neque verò ad discendum veracundum esse oportet, nec ad docendum malignum quod ab alio tute didicis, nequaquam clam habendum. cuiusmodi facere mulieres improbae solent, quæ ex aliis ipsæ quesitos liberos viris suis tollendos subiiciunt, patrem ementientes: autorem verò ipsum prodere gratæ commemoratio decet, verùmque ipsius scientiæ parentem.

Μαθηταὶ) Quatuor sunt infinit. in hac oratione, qui pendent ab impersonali priùs posito προσήκει.

ἀπειχύνω) αἰχύνομαι, erubescō, præt. ἤχουμαι, ἤχουσαι, ἤχουται, verbale αἰχυντός, p. 84. v. 29. compositum ἐπαίχυντος, ab ἐπαίχυνομαι: deinde per α priuatiuam particulam ἀπειχύντος: aduer. ἀπειχύντος. additur autem litera ν, propterea quòd ἐπαίχυντος incipitur à vocali.

ἀνεπιφθόνος) φθόνος, inuidia: ἐπιφθόνος, inuidus, & per α priuatiuam ἀνεπίφθονος, minimè inuidens.

Διδάσκει) tertia persona præt. passiuī à διδάσκω, nam ab hoc themate sumit sua tempora, διδάσκω, doceo.

Φαῦλαι

Φαῦλαι τῶν γυναικῶν) improbae mulierum, hoc est, improbae mulieres. Quoquis adiectiuum genitiuo iungi potest tanquam partitiuum, vt Grammatici vocant, p. 122. v. 19.

εὐγνωμόνας) γνώμι, animus, voluntas: εὐλνώμων, gratus: εὐγνωμόνος τῶν εὐγνωμόνων, aduerb. εὐγνωμόνας, grato & candido animo.

Τόνος δὲ φωνῆς ὁ μέσος προτιμητέος ὡς μήτε διαφεύγειν τιμῷ ἀπολιῶ ὑποσμικρότητος, μήτε φορτικῶν εἶδη τῶν μεγέθει τῆς διατάσεως.

Intentio porrò vocis mediocris præferenda, vt neque effugiatur autem præ exilitate, neque odiosa sit magnitudine contentionis.

Vocis porrò intentio mediocritate temperanda est, vt nec exilior fallat aures nec contentior odiosa vadat offensione.

Προτιμητέος) τιμάω, τιμῶ, τετίμηκα, τετίμημαι, τετίμησαι, τετίμηται. verbale τιμητέος: compositum προτιμητέος ἀποτιμῶ, eligo, probo, præferro.

Σμικρότητος) μικρός vel σμικρός. nam plurima sunt apud Græcos διήπολογούμενα, id est, quæ duobus modis efferuntur, scripsimus pagina 111. versu 7. in verbo δέλω. à σμικρός fit ἡ σμικρότης, τῆς σμικρότητος.

Φορτικῶν) ὁ φόρτος, onus: φορτικῶς, onerosus, molestus.

εἶναι) esse, ab εἶμι, sum, pag. 98. ver. 18.

Μεγεθει) crafis ex μεγεθεῖ: datiuus à nominatiuo τὸ μέγεθος.

Διατάσεως) τεῖνω, τενω, τετάκα, τέταμαι, τέτασαι. verbale ἡ τάσις, compositum διατάσις, τῆς διατάσεως, à verbo διατάσσω.

Hhh

Προεξέτασαντα δὲ ἐν ἑαυτῷ τὸ ῥηθῆσόμενον, ἔτω δημοσιεύειν τὸ λόγον, εὐπροσήγορον ἐν ταῖς ἐντευξέσι γλυκῶν ἐν ἡ ὀμιλίαις δὲ διὰ τῆς εὐτραπέλειας τὸ ἡδὺ διηρώμενον, ἀλλὰ διὰ τῆς εὐμένους παρακλήσεως τὸ προσήγους ἐλάοντα πάντα χεῖρ το τεραχὺ καὶ ὀπτιμωσαι δέοι, ἀπαθῆμενον.

ÆEN. Prius expendentem autem in seipso dicendum, ita publicare sermonem, comiter appellentem in congressibus, suavem in conversationibus, non per scurrilitatem voluptatem venantem, sed per beneuolam adhortationem, mansuetudinem habentem, ubique asperitatem, etiamsi obiurgare oporteat reuicentem.

BY D. Expendendum prius quid dicturus sis, atque ita demum edendum et promulgandum. At vero in congressibus comiter appellare oportet, atque in consuetudine suauem se præbere, non etiam voluptatem facitosis sermonibus aucupari: adhortationem vero benignitatis, clementia ac mansuetudinis opinio colligenda est. Nisi quam acerbum se præbere conuenit, etiamsi obiurgationibus opus sit.

Προεξέτασαντα) ἐτάζω, fut. ἐτάσω. Aor. prim. ἤτασα. participium ἐτάσας: compositum ἐξετάσας, deinde ἐξετάσας ἀπροεξέταζω.

ῥηθῆσόμενον) inuoluntatum ῥάω, dico, ῥήσω, ἔρρηκα, ἔρρημαι, ἔρρησαι, ἔρρηται, ἔρρηθῆναι, ῥηθῆσόμεναι, ῥηθῆσόμενος, participium prim i futur. passiu.

Ὀῦτα δημοσιεύειν) subaudi δὲ, oportet, aut προσήγειν, conuenit, quod antè præcessit. Cæterum ἔτω cū infinitiuo pulchrè ponitur post aliquod participium, vt hoc loco.

Δημοσιεύειν) δῆμος, populus, δημόσιος, publicus: δημοσιεύω, publicum reddo, & euulgo. Cæterum illa in εὐώ, partim actiuè, partim neutraliter vsurpatur: quædam utroque modo, quædam in voce tantum passiuâ.

εὐπροσήγορον, γλυκῶν, &c.) Hi omnes accusatiui refer-

referendi sunt ad infinitiuum orationis præcedentis, oportet quenque, vbi prius expendit quid sit dicendum, ita demum proferre, sermonem, ipsum, inquam, εὐπροσήγορον, hoc est, comiter appellentem, simulque γλυκῶν, id est, suauem: & ita in cæteris accusat. quasi subaudiatur particip. verbi substantiuum nempe ὄντα, id est, existentem, vt ita loquamur. Id quod vt melius percipiatur, mutemus orationis faciem, & pro infinito collocemus modum finitum, pro accus. nominatiuum, hoc pacto, Oportet vt vbi quid dicendum sit expendit, ita demum sermonem proferat: ipse, inquam, simul existens comis in congressu, suavis in consuetudine, &c. Est enim hic oratio in longum producta multitudine accusatiuorum, qui in diuersis membris positi, tamen ad eandem pertinent periodum. id quod interpretes mutauit, conuersis mēbris in clausulas: idēoque singulis fermè, verbum Oportet addidit, aut aliud consimilis significationis.

εὐπροσήγορον) ab ἀγορά fit προσήγορέω, saluto, appello, & προσήγορος: vnde εὐπροσήγορος, qui non grauatim salutat.

ἐντευξέσι) ἢ ἐντευξίς, colloquium congressu: verbale ab ἐντυγχάνω, pag. 84. v. 27. Simplex τυγχάνω, quod tempora sumit à τεύχω.

Γλυκῶν) accusatiuus ab ὀ γλυκός, ἢ γλακίος.

ὀμιλίαις) nominatiuus est ἡ ὀμιλία, à nomine ὀμιλος,

ἡδύ) ὁ ἡδύς, suavis, suauē : & suauitas substantiuē.

Θηραίμενον) θήρ, θηρός, fera: θήρα, venatio: θηράω & θηράομαι, venor, aucupor, crasis θηραίμαι, partic. θηραίμενος.

Εὐμένους) μένος, animus: δυσμενής, inimicus, maleuolus: εὐμενός, beneuolus amicus: genitiuus εὐμενός, crasis autem εὐμενός, primæ declinationis contractorum.

Παρακλήσεως) καλέω. fut. καλέσω aut καλήσω, pag. 57. ver. 7. Præter. actiuum κέκληκα, per syncopen pro κενέκληκα: passiuum κέκλημαι, κέκλησαι. verbale ἡ κλήσις, pag. 84. ver. 2. 7. compositum ἡ παρακλήσις, τῆς παρακλήσεως, ἢ παρακαλέομαι.

Προσώνες) ἄνως, laus. inde adiectiuum ἀπώνης, sauius, immitis, crudelis, quasi ἀπό vel ἀποθεν ἄνως, id est, procul à laude. nihil enim magis inuisum populo quàm crudelitas. Ex ἄνως autem eliditur iota, & a migrat in n: cōtrarium est προσώνης, mitis, mansuetus, placidus. Nam in huiusmodi compositionibus ἀπό & ἀνός, sepe numero contraria sunt, vt ἀποθεως, reiectus, ἀπόθετος, ascitus. Igitur ἀπροσώνης, neutrum est τὸ προσώνης, captum substantiuē, pro mansuetudine.

Τὸ προσώνης ἔχον) Interpres τὸ προσώνης ἔχειν interpretatus, Mansuetudinis opinionem colligere. Nam ἔχειν non tantum significat habere, sed etiā præbere & præstare: quasi dicat Basiliius benigna adhortatione præbendā & præstandā esse

morum

morum mansuetudinem & clementiam.

Τὸ τραχύ) asperum, id est, asperitatem, à masculino ὁ τραχύς.

Κράν) per crásin, pro καὶ ἄν. vide p. 98. v. 3.

Ἐπιτιμήσαι) τιμή, inde τιμῶ, fut. τιμήσω, aorist. primus ἐτίμησα, infinitiuus τιμήσαι. inde ἐπιτιμήσαι, ab ἐπιτιμῶ, increpo.

Δέοι) δεῖ, oportet, per crásin à δεῖ: optatiuus autem δέοι citra crásin effertur, nec dices δεῖ pro δέοι.

Ἀποθεόμενον) ἀθέω, compositum ἀποθέω, & deponentialiter ἀποθεομαι, crasis, ἀποθεύμαι, repello, reiicio.

Προκαταλαβὼν γὰρ ἑαυτὸν δια ταπεινοφροσύνης, οὕτως εὐπάρκα δεκτός ἐστὶ τῷ θεομένῳ τῆς θεραπέας.

Præoccupans enim teipsum per humilitatem, ita facile acceptus eris indigenti curatione. CLEN.

Ita enim maxime castigando acceptus eris si infra fastidium tuum descendens id feceris. E V D.

Προκαταλαβὼν) λαμβάνω, tempora sumit à λήω, secundus aor. ἔλαβον, participiū λαβὼν cōpositum καταλαβὼν à compos. καταλαμβάνω, id est, occupo, complector, inuado: est etiam idem quod reum per ago: quasi dicat Basiliius, si prius ipse te per modestiā tanquam reū iudicaueris, nec te immunem à culpa duxeris, sed velut communem miseriam apud alterū miseratus fueris, facilius admittetur adhortatio tua, quippe qui non uidearis alterum arroganter increpare, sed communem casum dolere.

Hhh 3

Α καταλαμβάνω fit προκαταλαμβάνω, praecurro, Aor. secundus προκαταλαβών: Cæterum haud scio num Budæus legerit προκαταλαβών, an potius προκαταβαλών, id est prius deiiciens: siquidem vertit infra fastigium tuum descendens, tanquam à verbo καταβάλλω, deiicio, demitto: vnde & καταβιβλημένος, abiectus, de quo postea.

ἑαυτὸν) teipsum. nam etiam est secundæ personæ. p. 81. γ. 25.

Ταπεινοφροσύνης) ταπεινός, humilis: ταπεινόφρον, modestus, humilia de se sentiens: ταπεινόφρονος, iude ή ταπεινοφροσύνη, modestia animi, per syncopen, pro ταπεινοφροσύνη, supra, pagina 49. versu 4. in σαφροσύνη.

Εὐπαραδεκτός) δέχομαι, δέξομαι, δέδεγμαι, δέδεξαί δέδεκται. verbale δεκτός; compositum παραδέεκτος à παραδέχομαι: inde εὐπαραδεκτός, qui facile suscipitur, & admittitur.

Πολλάκις δὲ χησίμος ἡμῖν καὶ ὁ προφήτου τρέπος καὶ ὀπλήξιος ὡς τῷ Δαβὶδ ἁμαρτόντι παρ' ἑαυτὸν ἐπήγαγε τὸ ὄρον τῆς καταδίκης, ἀλλ' ἑσέουλην προσώπου χησάμενος αὐτὸν ἐκείνον ἐκάθισε τὸ ἴδιον κριτῶν ἁμαρτήματος, ὡς αὐτὸν παρ' ἑαυτὸν προσεξεργάζοντα τῷ κρίσει, μηδὲν ἔτι μέμνηται τὸ ἐξελέξαντα.

CLEN. Plerumque verò utilis nobis & prophetae modus increpationis, qui David peccanti non a semetipso impedit modum damnationis, sed suppositione personæ visus, ipsum illum constituit proprii iudicem peccati, adeo ut ipse aduersus semetipsum pronuncians iudicium, nihil iam succenseret increpanti.

IV D. Plerumque verò conducibilis nobis erit ea increpandi ratio, quam propheta sequitur est, qui peccati reo David non a semetipso impedit damnationis modum sed accessita persona utens, iudicem illum ipsum in proprio crimine adfirmando constituit. adeo prauidicio in sese facto, nihil ille deinde habuit quod succenseret, increpanti.

Πολλάκις

Πολλάκις) πολλός, multus, πολλάκις, sæpius: δέκα, decem δεκάκις, decies: ἑπτά, septem ἑπτάκις, septies: πέντε, quinque, πεντάκις: ἕξ, sex, ἑξάκις: & ita in cæteris.

Προφήτου) φημί, dico: προφημι, prædico, coniugationem eius vide pag. 102. ver. 14. Tempora sumuntur à φάω, φήσω, πέφηκα, πέφημαι, πέφησαι, πέφηται, inde compositum προπέφηται. verbale ὁ προφήτης, propheta, pag. 84. ver. 30. τὸ προφήτου, primæ declinationis.

Ἐπιπλήξιος) πλήγω: πλήξω, επέπληξα, επέπληγμα, επέπληξα: vnde ή πηξίς, pagin. 84. versu 27. compositum ὀπιπληξίς, τῆς ὀπιπλήξιος, à verbo ὀπιπλήγω, increpo.

Δαβὶδ) historia est secundi Regum, cap. 12.

Ἄμαρτόντι) ἁμαρτάνω, pecco, tempora sumit ab ἁμαρτέω, pagina 104. versu 21. futurum ἁμαρτήσω, Aoristus primus ἡμαρτησα, Aoristus secundus ἡμαρτων: de cuius formatione pagina 64. ver. 11. participium ὁ ἁμαρτών, τὸ ἁμαρτόντος, τῷ ἁμαρτόντι.

Ἐπήγαγε) ἄγω, secundus Aoristus ἦγον, Atticè ἦγαγον, pagina 163. versu 24. compositum ἐπήγα, secundus Aoristus ἐπήγον, & Atticè ἐπήγαγον, ἐπήγαγε, ἐπήγαγε.

Καταδίκης) ή δίκη, inde καταδίκη, supplicum condemnationio.

Υποβολή) υποβάλλομαι, propono, & tanquam fingo. inde verbale ή υποβολή, suppositio, & tanquam fictio.

H h 4

χρησάμενος: χεάομαι, fut. χρησομαι, Aorist. primus
medius ἐχρησάμην, participium χρησάμενος.

ἐκάθισε) ab εἶω, sedeo, fit ἰζώ. pleonasmō literæ
ζ. solet autem propter pleonasmum conuerti
in ι, τέκω, τέκτω: ῥέπω, ῥέπω: μέμω: sic ab εἶω fit ἰζώ: inde
compositum ex præpositione κατ', quod magis
receptum est καθίζω, fut. καθίσω. Aorist. primus ἐκά-
θισα, ἐκάθισας, ἐκάθισε, fitque augmentum ante
præpositionem, quod compositum nihil addat
ad significationem. p. 91. ver. 25. Est autem κα-
θίζω interdum neutrum, id est sedeo: interdum
actiuum, id est, colloco, constituo, & sedere fa-
cio. hoc loco capitur actiuè.

Κριτῶν) κρίνω, iudicio: fut. κρινῶ præt. act. κέκρι-
κα, passiuum, κέκριμαι, κέκρισαι, κέκριται. verbale ἰ
κριτής, iudex, p. 84. v. 30.

Ἀμαρτήματος) ἀμαρτάνω, fut. ἀμαρτήσω, ab ἀμαρ-
τίω, præteritum actiuum ἠμάρτηκα. passiuum ἠμάρ-
τημαι. verbale nomen τὸ ἀμάρτημα ἢ ἀμαρτήματος,
pag. 84. ver. 25.

Ἄσε) ponitur cum infinitiuo, nempe μέμφομαι,
suprà, p. 80. v. 9.

Προεξενεγκόντα) φέρω, secundus Aoristus ἔνεγκον ab
ἐνεγκα, participium ὁ ἐνεγκών, ἢ ἐνεγκόντης, τὸν ἐνεγ-
κόντα. compositum ἐξενεγκών ab ἐκφέρω: deinde
προεξενεγκών à προεκφέρω, id est, prius effero & pro-
nuntio.

Κρίσις) ἢ κρίσις, τῆς κρίσεως, verbale à κρίνω.

Ἐξελέξαντα) ἐλέγχω, fut. ἐλέγξω, Aorist. primus

ἤλεγξα,

ἤλεγξα, Participium ἐλέγξας, Compositum ἐξελέγξας
ab ἐξελέγω.

Ἔπεται δὲ τῷ ταπεινῷ καὶ καταβεβημένῳ φρονίᾳτι ὄμμα
συγνὸν καὶ εἰς γλῶσσωνευκός, σήμα ἢ μελημένον, κόμη αὐχμηρὰ
ἐδὴν ῥυπῶσα ὡς: ἀποιῶσιν οἱ πενθοῦντες κατ' ὀπτηθῆναι, τὰ
τα εἰς τὸ αὐτομάτη ἡμῶν ἐπιφωτισθῆναι.

Comitatur autem humiles atque abiectos animos oculus tri-
stis, & in terram innuens, habitus neglectus, coma squalida, ve-
stis fordida: ita ut quæ faciunt lugentes secundum studium, ea
ex spontaneo in nobis appareant. CLEN.

Et consentaneum quidem fuerit summissis atque abiectis animis, tristis
oculus atque deorsum vergens, habitus neglectus, squalida coma, vestis
fordida: adeo quæ lugentes consilio meditanturque faciunt, ea sponte animi
sponte in nobis, & veluti habitu temerario exstitisse videri debent. R V.

Ἔπεται) ἕπομαι, sequor, comes sum. Dativi iun-
gitur.

Καταβεβημένῳ) βάλω, Futurum βαλῶ, Præteri-
tum Actiuum βέβηκα pagina 106. versu 25. pas-
siuum βέβημαι, participium βέβημένος, composi-
tum καταβεβημένος, abiectus, à καταβάλλω, deicio,
demitto.

Ὀμμα) ὄπτομαι præteritum passiuum ὄμμαι. ver-
bale τὸ ὄμμα.

Συγνόν) multa nomina fiunt ab aoristo secun-
do, eiusque seruant penultimam & characteri-
sticon. πείθο, ἐπιθον, πειθάνος: sic à σύζω, fut. σύξω,
Aor. secundus ἐσυγον, nomen συγνός: sed per syn-
copen συγνός, tristis.

Συμνευκός) νεύω, νεύσω, νένευκα, participium ὁ νε-
νευκός, neutrum τὸ νενευκός: compositum συμνευκός
à σιωεύω.

Σήμα) ἔχω, quædam tempora sumit à χεάω, χε-
σάω,

σῶ, ἔρχηται, ἔρχημαι, verbale τὸ ἔρχηται.

Ἡμελημένον) ἀμελίω, fut. ἀμελίσω, præteritum
αἰτιῖον ἡμέληκα, passivum ἡμέλημαι: participium
ἡμελημένος.

Αὐχμηρὰ) αὐχμηί, squalor. inde adiectivum αὐχμηρός.

Ἐδής) ἔω, induo: fut. ἔσω, præter. αἰτιῖον ἔεικα, passivum εἴσμαι, εἴσαι, εἴσαι, vnde ἔσω, verbale. Ut autem ab ἀργός fit ἀργός, ἀργήτος, & ἀγυμῶς, γυμνῆς γυμνήτος: sic ab ἔσος fieret ἔσης, ἔσητος: sed tenuis τ migrat in aspiratam θ, quod pensatur prima syllaba, ubi vertitur ἔ aspiratum in ε tenue: dicimusque ἡ ἰδής, τῆς ἰδήτος, vestis.

Ἐυπῶσα) participium foemininum ἂ ἑυπῶσα, vt βοῶσα, βοῶσα.

Κατ' ἐπιτήδευσιν) secundum studium, id est, studιὸν, consuetudine.

Ἐπιτήδευσιν) ἡ ἐπιτήδευσις, verbale ab ἐπιτηδέω, pag. 84. v. 27.

Αὐτομάτον) obsoletum est verbum μάω, id est promptus sum: vnde μαμῶς, pagina 74. versu 14. finge verbum in μι, μέμημι. futu. μήσω, præter. αἰτιῖον μέμηκα, passivum μέμαμαι, μέμασαι, μέμαται, verbale ματός, pagina 84. versu 30. quasi dicas promptus. inde αὐτόματος, vltroque, spontaneus, suapte natura promptus, nec aliunde adhibita cura ascitus: ἐν τῷ αὐτομάτου ἵστανται, quæ sua sponte eueniunt, quasi per se, nulla extrinsecus aduocata causa.

Χιτών

Χιτῶν διαζώνης προσεσαλμένος, τὸ σώματι. τὸ γὰρ τοῦ ζώου μίτε αὐτῷ λαγόνων γυναικῶδες γὰρ, μήτε χαλόν, ὡς διαρρέιν τὸ χιτῶνα, βλακικὸν γὰρ.

Tunica per cingulum astricta corpori, verumtamen cinctus neque supra illa, muliebre enim: neque laxus, vt diffuata tunica desidiosum enim.

Tunica cinctu appressa sit corpori ἢ astricta, cinctu neque muliebrem in modum illa exuperet, neque praelaxus fluxam tunicam efficiat.

Προσεσαλμένος) σέλλω, σελῶ, ἔσαλκα, ἔσαλκα, participium ἔσαλμένος, compositum προσεσαλμένος ἂ προσελλῶ, succingo, astringo: scribiturque per vnicum σ.

Ζῶσα) ζωνύω, cingo: futurum ζῶσω: præteritum αἰτιῖον ἔσωκα, passivum ἔζωμαι, verbale τὸ ζῶσμα.

Λαγόνων) ὁ λαγών, τὸ λαγόνος, id est illa.

Γυναικῶδες) ἡ γύναιξ, τῆς γυναικός: inde ὁ καὶ ἡ γυναικῶδης, hic & hæc muliebris, τὸ γυναικῶδης.

Διαρρέϊν) ῥέω, infinitivus ῥεῖν, crasis ῥεῖν: compositum διαρρέϊν ἂ διαρρέω, per geminum ρ, p. 114. v. 3.

Βλακικόν) ὁ βλάξ, τὸ βλακός, mollis: vnde ὁ βλακός, mollis & piger, & qui torpore desidet, pro quo posuimus nomen Desidiosum, vt numero Græcorum responderemus.

Καὶ τὸ βᾶδισμα μίτε ναθρόν, ὡς ἔκλυτον τῆς ψυχῆς κατηγορεῖν μὴδ' αὐτῷ δρόν καὶ σεσωσημένον, ὡς ἐμπλήκτους αὐτῆς τὰς ἑρμῆς ἀποφαίνειν.

Et incessus neque segnis, vt dissolutionem animi declaret neque iustus vehemens & incitatus, vt consternatos ipsius impetus significet.

Incessus esto nec segnis, ne animum dissolutum declaret, nec iustus vehemens & incitatus, ne consternatos impetus animi significet.

Βᾶδισμα

Βάδισμα) βαδίζω, fut. βαδίσω, praeteritum actiuum
βεβάδινα, passiuum βεβάδιμαι, verbale τὸ βάδισμα,
pag. 84. v. 25.

Ἐκλυσι) λύω, fut. λύσω, praet. act. λέλυκα, pass. λέ-
λυμαι, λέλυσα. verbale ἢ λύσις. p. 84. v. 27. composi-
tum ἔκλυσις ab ἐκλύω.

Κατηγορεῖν) ἀγορά fit verbum κατηγορέω, muta-
tione α in η. infinit. κατηγορέειν, crasis κατηγορεῖν,
quod verbum non solum significat accusare,
sed etiam demonstrare, declarare: vt Arguo
Latinos, Degeneres amicos timor arguit, id
est, demonstrat, ostendit.

Σεσοβημένον) σοβίω, σοβήσω, σεσόβηκα, σεσόβημαι, par-
ticip. σεσοβημένος, turbulentus & concitatus, a ver-
bo σοβέομαι, turbulenter ingredior, & obuium
quenque submoueo & protrudo.

Ἐμπλήκτως) πλήθω, πλήξω,πέπληχα,πέπληγμαι,πέ-
πληξαι,πέπληκται. verbale ὁ πλήκτος, & cum ἐν praepo-
sitione ἔμπληκτος.

Ceterum, in hac epistola parte geminum est
ὄς, id est, vt: & tamē Budęus vtroque loco posuit
ne, propterea quod in huiusmodi orationibus
ijdem efficere solet negatio quod & affirmatio.

Σκοπὸς ἐδίητος εἶς, κάλυμμα ἔδ) σαρκὸς πρὸς χειμῶνα καὶ θέ-
ρος αὐτάρκεις.

CLEN. Scopus vestis vnus, operimentum esse carnis contra hye-
mem & aestatem sufficiens.

Ἐν τῷ modo fit vestitus propositum, operimentum vt exiit ab αἴθης
BVD. frigiditate iniuria carnis asserere aptum ἔσ' idoneum.

Κάλυμμα) καλύπτω, καλύψα, κεάλυφα, καπέλυμαι,
verbale τὸ κάλυμμα.

Σαρκὸς

Σαρκὸς) ἢ σὰρξ, τῆς σαρκὸς, caro carnis.

Αὐτάρκεις) ἀρκέω, sufficio αὐτὸς, ipse hinc ὁ καὶ ἢ
αὐτάρκεις, qui ipse sibi sufficit, sufficiens, externis
adminiculis non indigens, sed sua ipsius forte
contentus. neutrum πὸ αὐτάρκεις, accentu in ante-
penultima, vt dictum est de vocatiuo ὁ Δημόθενες,
à nominatiuo ὁ Δημοθένης, p. 120. v. 10.

Μήτε δὲ ἐν χρώματι τὸ ἀθρὸν διακέδω μήτε ἐν τῇ κατα-
σκευῇ τὸ λεπτὸν καὶ μαλακὸν. τὸ γὰρ τὰς ἐν ἐδίητι εὐχόας πε-
ρισκοπεῖν ἰσὺν ἔδει γυναικείῳ καλλωπισμῷ ἐν ἐκείναι ἐπιτηδεύου-
σιν, ἀλλοτρίῳ ἀνθεὶ παρειαῖς καὶ τρίχας ἐαυτῶν καταβάλλουσαι.

Neque verò in colore amoenitas exquiratur, neque in stru- CLEN.
ctura tenue, & molle. Nam in veste nitidos colores circun-
spicere, æquale est muliebri ornamento quod ille affectant,
extraneo flore malas & crines suos ipsarum intingentes.

Colorum amoenitates ne exquirantur, nec opificiorum deliciae prae- BVD.
nuent ac mollicule. Etenim in veste pigmentorum lautitias consecrari, per-
inde est atq; si muliebrem comptum nobis accommodemus, quem magis ille
studio sibi aptare solent, accersitis lenociniis crimes malasque inficientes.

χρόματι) χρώω, vel χρώω, absoletum verbum.
futurum χρώσω, praeteritum actiuum κέχρωκα, pas-
siuum κέχρωμαι. verbale τὸ χρώμα, color: τοῦ χρώ-
ματος, πρὸ χρώματι. Vt autem thema reperiamus, ta-
meti obsoletum, praestat fursum ascendere hoc
pacto: χρώματι datiuus est, genitiuus autem
χρώματος, nominatiuus τὸ χρώμα. Neutra verò
in μα sunt nomina verbalia quæ deducuntur à
prima persona praeteriti passiuui, ablato incre-
mento, & conuerso μα in μα. fit igitur χρώμα à

κέχρωμαι,

κέχρωμαι, quod formatur ab actiuo præterito κέχρωκα. erit ergo futurum χρώσω. Præfens nec tertiæ potest esse coniugationis, nec quartæ: illic enim præteritum passiuum assumit σ ante μαι, p. 32. ver. 17. vt à πείνω, πείσω, πείσομαι: à φράζω, φράσω, πείρασμαι, qua lege diceretur τὸ χρώσασμα, à præterito κέχρωσαι. Erit igitur præfens sextæ coniugationis χρώω: (nam in hac coniugatione non omnia sumunt σ ante μαι) aut erit præfens χρώω, & per crasim χρώω, in tertia circumflexorum. In coniugationibus autem circumflexorum quādo penultima præter. actiui est longa. non assumitur σ vt scripsimus in institutionibus, pagin. 58. vers. 10. diciturque χρώω per ω non χρώω per ο. Præteritū igitur pass. vnde hoc verbale proficiscitur, est κέχρωμαι per ω. quod si scriberetur per ο paruum, diceretur κέχρωσαι, & inde verbale τὸ χρώσασμα, interiecta litera σ.

Ἀνθρόν) ἀνθος, flos: ἀνθρός, floridus, iucundus, amœnus τὸ ἀνθρόν, amœnus: substantiue ἀμœnitas.

Διώω) διώω, persequor, fector, studiosè affecto: passiuum διώομαι, imperatiuus διώκε, διώκεσθω.

Κατασκευή) datiuus à κατασκευή: simplex ἡ σκευή.

Λέπω) λέπω, decortico: futurum λείπω, præteritum λείπερα, passiuum λείμμαι, λείψαι, λείψαι. verbale λείψας, pag. 84. ver 30. tenuis, minutus, quasi decorticatus.

λεπτόν

Λεπτόν καὶ μαλακόν) vtrunque adiectiuum, & in genere neutro capitur hic substantiue.

Ἰσος) ἴσος, æqualis. Interdum iota est breue, tum scribitur ἴσον accentu acuto: interdum producit & scribimus ἴσος circumflexè: quia longa ante breuem finalem circumflectitur, vt ἐσῶτος, pag. 116. versu 3.

Γυναικάφ) γύναιξ, πῆς γυναικίος: inde fit adiectiuum in ἴσος, ὁ γυναικίος, muliebris.

Καλλοπισμῶ) κάλλος, pulchritudo, ὠψῶπος, facies, hinc verbum καλλοπίζω, excolo, accuratè orno. fut. καλλοπίσω, præter. ἀκτ. κεικαλλώπικα, pass. κεικαλλώπισμαι. verbale ὁ καλλοπισμός, secundæ declinationis. p. 84. ver. 25.

Ἀλλοτριφ) ἄλλος, alius: ἀλλοτριος, alienus, ascitius.

Ἄνθει) τὸ ἄνθος, ἢ ἄνθεος, τῶ ἄνθει, crasis ἄνθει.

Τρίχας) ἢ τριχίς, τῆς τριχίος per τ, p. 111. v. 26. accusat. pluralis τὰς τριχάς, accentu in priore syllaba pag. 116. versu 31.

Ἀλλὰ μὲν καὶ παχύτιτος ἕτως ἔχειν ὁ χιτῶν ὀφείλει ὡ μὴ δεῖν κοινῶς πρὸς τὸ δαλεῖν ἢ ἐνδύμενον.

At qui, & crassitudine sic habeat tunica debet, vt ne indigeat locio ad fouendum indutum.

Tunica sit eoque crassa, vt alio opus non sit integumento ad calefaciendum corpus ea contentum. EVD.

Ἀλλὰ μὲν) at verò, enim verò, atqui.

Παχύτιτος) ὁ μαχίς, crassus, inde substant. ἡ παχύτις, τῆς παχύτιτος, crassitudo.

Παχύτιτος ἕτως ἔχειν) eleganter genitiuus additur quoties ἔχω, ponitur cū aduerbiis. Lucianus,

ὡς

αἰ ἐκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν. In cuiusmodi orationibus subaudias ἔνεκα vel χάριν, quæ crebrò in genitiuis intelliguntur. ἥ τις ἄτος εἶχε, talis erat genere, id est, sic se habebat quod ad genus attinet. παχύτης ἄτος εἶχεν οφείλει, quantum ad crassitudinem pertinet, sic se habere debet.

Δείδω) crasis lex infinit. δείδω à δέομαι indigeo, Πρὸς τὸ δάλλαιεν) ad fouendum vel calefaciendum, est infinitiuus pro gerundio, supra, pag. 18. ver. 6. in πρὸς τὸ ἐμποιήσαι.

Ἐνδύομενον) δύω, ἐνδύω, ἐνδύομαι, induor : participium præsentis temporis ὁ ἐνδύομενος, qui induitur.

Τὸ πόδημα ὃ τὸ εὐτελές μὲν καὶ τὴν ἀξίαν, ἀνευδῶς δὲ τὴν χρεῖαν ἀποπληροῦ.

CLEN. Calciam iūm verò utile quidem secundum dignitatem, citra indigentiam, autem necessitatem implens.

BVD. Calciam iūm esto pretio quidem illud vilis, sed quod ad vicem suam implere possit.

Τὸ πόδημα) δέω, δέσω, δέδηκα, δέδημαι. sic ab ἐπὶ δέω, ἐπὶ δέδημαι : vnde verbale τὸ ἐπόδημα. Subaudiendum autem hoc loco verbum substantiuum fit vel esto, vt etiam antea.

Εὐτελές) τέλος, interdum impensa & sumptus: πολυτελής, sumptuosus. sic εὐτελής, vilis, & facillè parabilis impensæ.

Ἀνευδῶς) ἐνδῶς. indigenter, vt sic loquamur, & per ἀπριuariuum ἀνευδῶς, citra indigentiam.

Ἀποπληροῦ) πληρῆς, plenus πληρόω, impleo, participio.

icip. ὁ πληρόων, τὸ πληρόων, crasis πληρῶν, compos. ἀποπληροῦ, a verbo ἀποπληρόω.

Καὶ ἀπαζά πλῶς ὡς ἐν τῷ ἐνδύματι ἠγείδω προσήκει τὸ χρεῖαν δέω ἔτω καὶ ἐν τροφῇ ἄρτος ἐκπληρώσει τὴν χρεῖαν καὶ ὕδωρ θεραπεύσει τὴν δίψαν τῷ ὑγιαίνοντι, καὶ ὕδα ἐκπεριμάτων παρολίματα, πρὸς τὰς ἀνάγκαιας χρεῖας τὴν ἰχθυὶν πρὸ σώματι δύνεται διασώσαδω.

Et semel in vniuersum, vt in indumento præire conuenit vtile, sic & in cibo panis explebit indigentiam, & aqua sedabit sitim sano, & quæ ex leguminibus obsonia ad necessarios vsus robur corpori possunt conferuare.

CLEN.

Et vt semel omnia vno verbo complectar, vt in veste comparanda rationem in primis consistere oportet vtilitatis, ita in cibo, panis vsus explevit id quod opus est ad alimentum: aqua potus se daverit sitim homini integre valetudinis: quibus accedunt ea pulmenta qua leguminibus ad vsus tantum necessarios facta, tuenda sunt integra corporis firmitatis

BVD.

Ἀπαζά πλῶς) ἀπαζ, semel: ἀπγῶς, simpliciter, denique, & summatim: quæ quo aduerbia simul iunguntur. vt etiam dicitur ἀπαζά πῶς, id est vniuersus.

Ἐνδύματι) δύω, ἐνδύω, ἐνδύσω, ἐνδέδηκα, ἐνδέδημαι. verbale τὸ ἐνδύμα, ἢ ἐδύματος, τῷ ἐνδύματι.

ἠγείδω) ἠγέομαι, infinitiuus ἠγείδω, crasis ἠγείδω, id est præire, & tanquam primas partes obtinere.

Χρεῖαν δέω) χρεῖα, vsus : ὁ καὶ ἢ χρεῖαν δέω, vtilis χρεῖαν δέω, vtile: substantiuè capitur pro vtilitate.

Τροφῆς) τρέφω, nutritio : ἢ τροφή, alimentum, cibis supra.

Ἐκπληρώσει) πληρόω, futurum πληρώσω, compositum ἐκπληρώσω, forsitan scribendum hic ἐκπληρώση, & post θεραπεύση, in subiunctiuo. nam Budæus

vertit expleuerit & sedauerit. quanquam & Latini indicatiuum quandoque sic vsurpare solēt, Valebis pro Valeas.

Σπερμάτων) σπέρω, futurum σπερώ, præteritum Actiuum ἔσπαρα, Passiuum ἔσπαρμαι. Verbale τὸ σπέρμα, ἢ σπέρματος per ε, vt etiam τὸ τέλμα à τέλω σὸ τέρμα à τείρω.

Παροχήματα) ὀψάω, ὀψήσω, ὤψηκα, ὤψημαι: compos. παρόψημαι. Verbale τὸ πασόψημα, ἢ παροψήματος, pag. 84. ver. 25.

Ἀναγκίαις) ἢ ἀνάγκη, necessitas, ὀ ἀναγκίαις, necessarius: vt ab ἀκμή, ἀκμαῖος: à βία, Βιάιος, supra pagina 107. ver. 29.

Ἰχῶν) ἢ ἰχθύς, πῆς ἰχθύς τῶν ἰχθῶν. pagina 14. versu 10.

Σώματι) τὸ σῶμα, τοῦ σώματος, πρὸ σώματι. Plato dictum putat σῶμα quasi σῆμα, id est sepulchrum, quod corpus sit tanquam sepulchrum animæ. Quamuis autem non statim occurrant vocum themata, non tamen protinus à rimando superfedebimus: præsertim vbi aliqua deducendi spes affulserit verbi gratia, Neutra quæ in μα desinunt, a præterito passiuo deducuntur, & verbalia sunt. fingamus igitur thema a cuius significatione nomen ipsum non multum abludat. σῶω idem est quod ὑγιαίνω sanus sum & valeo: vnde legitimè formari possit τὸ σῶμα, vt prius ἡρώμα à ἡρώω. non tamen vsitatum est σῶω, sed σῶζω: quemadmodum nec ἡρώω, sed ἡρώζω, quæ dicta sunt per pleo-

pleonasmum literæ ζ, cuiusmodi plurima sunt sextæ coniugationis: aut interuentu ζ, quartæ: ἔω, ἔζω, δυνάω, δυνάζω, &c. sic a ἡρώω & σῶω, fiunt ἡρώσω, & σῶζω, quæ magis vsitata sunt. nam crebrò obsoleta sunt primitiua, & recepta ex illis deducta τίκτω versatur in vsu, non τέλω primarium.

Δύναται) tertia persona verbi δύναμαι, secundæ coniugationis in μι: est autem deponens verbum.

Διασώσαδς) σώζω, fut. σώσω, Aor. primus, ἔσωσα, medius ἔσωσάμην, infinit. σώσαδς, compos. autem διασώσαδς, a verbo διασώζομαι.

Ἐδίειν δὲ μὴ λυσοῦσθαι γαστριμαργίαν ἐμφαίνοντα, ἀλλὰ πανταχῆ τὸ εὐσθῆδες καὶ παρ' οὐκ ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ἐγκρατῆς διασώζοντα μὴ δὲ τότε ἢ νοῦν ἀργὸν ἐν τῇ σφί δὲ ἐννοία ἔχοντα, ἀλλ' αὐτῶν ἢ βρωμάτων τινῶν φύσιν, καὶ τινῶν ἢ ὑποδεχομένου σώματος κατασκευῶν ἀφορμῶν ποιῆδς δόξολογίας. πῶς ποικίλα εἶδ' ἢ προσῶν τῇ ιδιότητι τῶν σωμάτων ἀμρόζοντα, παρὰ τὸ πάντα οἰκονομοῦντος ἐπιτηδεύειν.

Edere autem, non rabidam gulositatem ostendentem, sed ubique constans & mansuetum & circa voluptates continens seruantem, neque tunc mentem otiosam in de Deo cogitatione habentem, sed ipsam alimentorum naturam, & suscipientis corporis structuram, occasionem facere glorificationis. quomodo varia genera ciborum proprietati corporum congruentia ad omnia moderantem excogitata sunt. CLEN.

Inter epulandum hoc cauere conuenit, ne belluantium speciem præbeamus, sed & constantiam & mansuetudinem ubique retineamus, atque in percipiendis voluptatibus æquabilem continentiam: ne tum quidem porro ita animis esse feriatīs nos oportet, vt commentatione rerum diuinarum vacemus. Quippe qui alimentorum naturam corporisq; aliti opificium argumentum habeamus diuinas laudes exordiendi, vtique quum in mentem nobis venit, quomodo varia cibi genera corporum qualitati accommodata, ab eo sunt inuenta, qui omnia moderatur, & regit. BVD.

Λυσώδης) λύσσα, rabies, ὁ κχι ἢ λυσώδης, ravidus, ᾧ κχι τῆς λυσώδεος, ᾧ κχι τιμὴ λυσώδεα, crasis λυσώδη.

Γαστριμαργίαν) γαστήρ, venter: μάργος, edax, γαστριμαργία. gulofitas.

Ἐμφαίνοντα) φαίω, ἐμφαίνω, participium ἐμφαίνων.
Εὐσαθὲς) Ἰσημι, tertia persona præteriti passivi est ἔσαται. verbale σατός, à quo ὁ κχι ἢ εὐσαθὲς, τὸ εὐσαθὲν. migrat autem τ in δ, vt etiam fit in ἐδάης, supra pag. 122. v. 7.

Βρωμάτων) βρώσιμος, tempora sumit à βρώω, βρώσω, βέβρωκα, βέβρωμαι. verbale τὸ βρώμα, τοῦ βρώματος. Φύσιν) ἢ φύσις, τῆς φύσεως, verbale à φύω.

Δοξολογίας) δόξα, gloria: λόγος, sermo: inde δοξολογία, laus: & verbum δοξολογέω, glorifica.

Ἐίδη) τὸ εἶδος, ᾧ εἶδεος, τὰ εἶδεα, crasis εἶδη.
Τροφῶν) τροφή, genitiuus pluralis ἤ τῃ τροφῶν.
Ἰδιότητι) ἢ ιδιότης, τῆς ιδιότητος, τῇ ιδιότητι, ab ἴδιος.

Οἰκονομοῦντος) οἶκος domus, familia: νόμος, lex: hinc οἰκονόμος, qui rebus domesticis tanquam lex est, toti gubernandæ familiæ præfectus: & verbum οἰκονομέω, guberno, dispenso: participium οἰκονομέων, ᾧ οἰκονομέοντος, crasis οἰκονομοῦντος, vt ποιέοντος, ποιούντος, à ἀποιέων.

Ἐπιγενόσαι) νοέω, νοήσω, νενόηκα, νενόημαι, νενόησα, νενόηται: compositum ἐπιγενόται ab ἐπινοέω.

Εὐχαλ) τὸ εὐχαλῶν εὐχαλῶν εὐχαλῶν, ὡν τεγαυ δίδωσι, κχι ὡν τὸ μέλλον εταμειύσατο εὐχαλ μετὰ προσλή, εὐχαριστίαν ἤ δεδωμένον ἔχουσαι, κχι αἴτησιν ἤ ἐπιτηγμένων.

Oratio-

Orationes ante cibum dignæ fiant Dei donis, quæque nunc dat & quæ in posterum reposuit: orationes post cibum gratiarum actionem datorum habentes, & flagitationem promissorum.

Porro autem orationes antequam cibum sumimus pro dignitate diuinarum benignitati inueniuntur sunt cum earum quæ in presenti nobis diuinitus conferuntur, cum vero earum quæ in posterum eisdem recondita sunt. Iam a corporum curatione rursus orationes gratiarum actionem exequantur iam acceptorum ergo acque eò amplius eorum flagitationem, quæ Deus nobis pollicitus est.

Ἀξίως) δξίως, dignus: genitiuus iungitur: sic & aduerbium ἀξίως ἢ παραχῶν, quemadmodum ad Romanos capite ultimo, ἢ αὐτῶν προσδέξινθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως ἢ ἀγίων, vt eam suscipiatis in Domino, dignè sanctis, id est, ita vt sanctos decet. Ad eundem modum Latini.

Vivere naturæ si conuenienter oportet.

Γενέδωσαν) γίνωμαι, secundus Aoristus medius ἐχρούμην. pagin. 107. v. 8. imperatiuus γίνου γινώσω, plurale γινώσασθε.

Παροχῶν) ἔχω, παρέχω, præbeo: ἢ παροχή quicquid largimur, & conferimus, vertitur ε in ο, vt dictum prius in τρέπω, τρέπος, supra pag. 23. v. 14. Genitiuus pluralis ἢ παροχῶν.

Ἄντε) ὡν, relatiuum est antecedentis παροχῶν. Græci verò relatiuum ponunt in eodem casu cum antecedente ἀξίως ἢ παροχῶν, ὡν δίδωσι, pro δὲ δίδωσι, pag. 125. v. 3.

Μέλλον) futurum, siue venturum. est participium neutri generis, præsentis temporis, à ver-

βο μέλλω, vnde Græcis futurum tempus dicitur μέλλον.

Ἐταμιεύσατο) ταμιεύω, futurum ταμιεύσω, Aoristus primus actiuus ἔταμιευσά, medius ἔταμιενόσμι, ἔταμιεύσω, ἔταμιεύσατο, id est, condidit, & sepouit.

Εὐχαρισίαν) χάρις, gratia beneficium: χαρίζομαι, gratiam confero. finge vocem actiuam χαρίζω, χαρίσω, κεχάρικα, κεχάρισμαι, κεχάρισαι, κεχαρίσαι, verbale χαριστός, & addita particula eu fit ευχαριστός: vnde ευχαριστέω, gratias ago: & nomen ευχαρίστη, gratiarum actio.

Δεδομένων) δίδωμι, præter. passiuum δέδομαι. pag. 69. versu 8. vnde participium ὁ δεδομένος, ἡ δεδομένη, τὸ δεδομένον.

Αἰτήσιν) αἰτέω, αἰτήσω, ἤτηκα, ἤτημαι, ἤτησαι, verbale ἡ αἰτήσις, τῆς αἰτήσεως, τὴν αἰτήσιν.

Ἐπηγγελμένων) ἀγγελλω, futurum ἀγγελῶ, præteritum actiuum ἤγγελλα, passiuum ἤγγελμαι, participium ἤγγελμένος: compositum ἐπηγγελμένος, ab ἐπαγγέλλω.

Ὡς ῥα μία τροφή ἀποτεταγμένη, ἢ αὐτὴ καὶ πάλαι δὸν ἀπαντῶσα, ὡς ἐκ τῆ εἰκοσιτεσσαράων ἡρῶν τῆ ἡμερονυκτίε μόλις ἔδ) ταύτῃ τὴν πρὸ προσαναλισκομένην τὰ σώματι τὰς δὲ λοιπὰς ἐν τῇ καὶ νομῷ ἐργασίᾳ ἀπαχολεῖσθαι ἢ ἀσκητῆν.

CLE.

Hora vna cibi confitura, eadem per ambitum reuertens, ita vt ex viginti quatuor horis diei, & noctis, vix sit hæc insumpta corpori: reliquas in circa metem operatione occupatur exercitator.

BVD.

Denique cibi sumendi hora sit vnica, & constituta, eademque semper per ambitum reuertens, vix hæc vt curando corpori destinata, vna sit ἐκ τῶν ἡμερονυκτίε, quam temporis intercaedinem complectitur diei noctis.

noctisque vicissitudo: reliquas autem horas mens commentando accipere ta sit, hominis quidem certe qui menti exercende in solitudine se addixerit.

Ἀποτεταγμένη) τάσσω, τάξω, τέταχα, τέταγμα, participium τεταγμένος: compositum ἀποτεταγμένος, ab ἀποτάσσω.

Περίοδος) ἀδὸς multa fiunt περίοδος, κάθοδος, ἐφοδος, μέθοδος, & ita in cæteris præpositionibus.

Ἀπαντῶσα) ἀπτάω, participium, ὁ ἀπτάων, ἡ ἀπτάσα, crasis ἀντῶσα: compositum ἀπαντῶσα, ab ἀπαντάω.

Εἰκοσιτεσσαράων (de numeralibus, p. 82. v. 1.

Ἡμερονυκτίε) ἡμέρα, dies: ἡ νύξ, τῆς νυκτός, nox: inde τὸ ἡμερονυκτίον, tempus complectens diem & noctem.

Προσαναλισκομένην) ἀλίσκω, ἀνάλισκω, προσαναλίσκω, προσαναλίσκομαι, partic. προσαναλισκόμενος.

Ἀπαχολεῖσθαι) χολῆ, inde verbum ἀχολέω, ἀχολέομαι: composit. ἀπαχολέομαι, infin. ἀπαχολέεισθαι, & per crasin ἀπαχολεῖσθαι vt ποιείσθαι.

Ἀσκητῆν) ἀσκέω, ἀσκήσω, ἤσκηκα, ἤσκημαι, ἤσκησαι, ἤσκηται, verbale ὁ ἀσκητής.

Υἱοὶ δὲ κῆφοι καὶ εὐαπάλληκτοι, φυσικῶς ἀκολουθεῖντες τῷ συμμέτρῳ τῆς διαίτης, κατ' ὄπτην δὲ εὐσιν δὲ ταῖς πάλαι ἔσθ) μεγάλων μερίμναις διακοπήσθαι μέντοι.

Somni verò leues, & facile discendentes, naturaliter sequentes proportionem diætæ, secundum studium autem de magnis curis interrupti.

CLEN.

Somni leues sunt eiisque modi qui excuti facile possint, ex natura vite que præscriptio ad victusque rationem appositi. Id vero interim accurandum studioque assequendum est, vt committendis rebus arduis ipsi pascantur somni.

BVD.

Εὐαπάλληκτοι) ἀλλύηω, ἀλλάξω, ἤλλαχα, ἤλλαγμα,

ἡλλαξαι, ἡλλακται. verbale ἀλλακτός, compos. ἀπαλλακτος ab ἀπαλλάττομαι: deinde cum eu dicitur εὐαπαλλακτις, id est, qui facile discedit.

Φυσικῶς ἢ φύσις, natura : φυσικῶδ᾽, naturalis : vnde aduerbium φυσικῶς à genit. plurali, verso n in σ.

Συμμέτρῳ μέτρον, inde ὁ σύμμετρος. neutrum σύμμετρον substantiuè, id est συμμετρία, proportio.

Διαίτης) ἢ διαίτα, τῆς διαίτης.

Διακοπόμενοι) νότῳ διακόπῳ, διακόπῳμαι, particip. Διακοπόμενος, qui interruptur. Exemplar Aldinum habet διαλωσκόμενοι à βῶσκιω, quod sequutus est Bud. Ipsi (inquiens) pascantur somni.

Τὸ γὰρ καθέ κάρῳ κατακρατεῖδῃς, λυομένων αὐτῶν τῶν μελῶν ὥστε ολοπὴν ἀτόποις φαντασίαις παρέχεν ἐν καθημερινῶν θανάτῳ ποιεῖ τὸς ἔτω καθυδούτας.

CLEN. Nam profundo sopore detineri, solutis ipsius membris, ita ut otium absurdis visis præbeat, in quotidiana morte facit sic dormientes.

BVD. Nam altiore correptum esse sopore, sic que esse veterno dissoluta hominis contemplatoris membra ut interim pateat aditus visis absurdis obrepentibus id certe infat est quotidiana mortis.

Βαθεῖ) ὁ βαθύς, τῶν βαθύς, τῶν βαθεῖ, crasis βαθεῖ cuiusmodi nominum contractione pag. 87. ver. 17.

Κάρῳ) κάρῳς, somnolentia, grauis sopor.

Κατ᾽κρατεῖδῃς) κρατέω, κρατομαι, infinit. κρατέειδῃς, crasis κρατεῖδῃς: compositum κατακρατεῖδῃς.

Μελῶν) τὸ μέλος, τῶν μέλεος, τῶν μελέων, crasis μελῶν.

Ατόποις) τόπος, hinc ἀτοπος, absurdus.

Φαντασίαις) vide supra pagina 68. versu 28. in φαντασίαις.

Καθημερινῳ) ἡμέρα, dies: καθ᾽ ἡμέραν, quasi dicas Per

Per diem: vt καθ᾽ ἡμέραν, per vnumque diem, per singulos dies, & quia dictum est καθ᾽ ἡμέραν per apostrophum, etiam tanquā vnica dictio composita scribitur καθημέραν, idest, quotidie: vnde adiect. καθημέρινος, quotidianus, vt μεσημερινός, diurnus, supra, pagina 68. versu 14. in μεσημερινός.

Οὕτω καθυδούτας) ἔτως & ἔτω, idem: sed hoc, ante consonantem, illud ante vocalem, ἔτως ἐπίησε.

Ἀλλ᾽ ὅπερ τοῖς ἄλλοις ὁ ὀρθρος ἐστὶ, τῆτο τοῖς ἀσκηταῖς τῆς εὐσεβείας τὸ μεσονύκτιον μάλιστα χολὴν τῆ ψυψῆ τῆς νυκτερινῆς ἡσυχίας χαρίζομένης, οὔτε ὀφθαλμῶν ἔτε ὄταν βλαβερὰς ἀκοὰς, ἢ δέας ἐπὶ καρδίαν παρεπεμψόντων ἀλλὰ μόνον καθ᾽ ἑαυτὸν τῆ νοῦ τῶ δεῶ σωόντος καὶ διορθωμένου τῶ ἑαυτὸν τῆ μνήμη τῶ ἡμερημένων, ὅρας δὲ ἑαυτῶ τιθέντος, πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῆ κακοῦ, καὶ τὴν παρὰ δεῶ σωεργίαν εἰς τὴν τελείωσιν τῶ ἀσπιδόζομένων ἐπιζητούντος.

Sec quod alijs diluculum est, hoc cultoribus pietatis media nox, maximè otium animæ nocturna quiete largiente, neque oculis neque auribus noxios auditus aut aspectus in cor admittentibus: sed solum apud seipsam mente cum Deo præfente, & corrigente quidem seipsam memoria peccatorum fines verò sibi ipsi statuente ad declinationem mali, & a Deo auxilium ad perfectionem studio implorante.

CLEN.

Atqui quod alijs diluculum, id noxius dimidiata est qui se colendo pietatis studio deuocent, ium enim præcipue otium anima largitur nocturnum conticinium, quum neque oculi aspectus importunos neque aures audiens obturbatores in eò ad cor admittunt: ceterum mens sola secum cum Deoque negotium habens, ium peccatorum suorum recordatione sese corrigens, fines ipsi sibi præscribit ad vicia auersanda, opem etiam diuinitus implorans ad ea adipiscenda, ad que magno studio incitata est.

BVD.

εὐσεβείας) σέβω, colo veneror, σέβεις, reuerentiâ & adoratio: inde adiectiuum ὁ καὶ ἢ εὐσεβής, a quo substan-

substantiuum ἡ εὐσεβεία, τῆς εὐσεβείας: contrarium ἀσεβείας, ἀσέβεια.

Μεσονύκτιον) μέσος, medius: ἡ νύξ, τῆς νυκτός, nox, noctis: vnde μεσονύκτιον, media nox, nox intempesta.

Νυκτερινῆς) ἡ νύξ, τῆς νυκτός, à quo νύκτερος: vnde ὁ νυκτερινός, ἡ νυκτερινή, τῆς νυκτερινῆς, quomodo autem adiectiuorum foemina se habeāt, & neutrum, scriptum est p. 91. v. 1.

Ὡτῶν (τὸ ὄσ, ᾧ ὄτος, vt φῶς, φωτός, p. 14. v. 8.

Βλαβερός) τὸ βλάβος, vel ἡ βλάβη, nocuum: Inde fit ὁ βλαβερός, nociuus, vt à φόβος, φοβρός.

Σύνοντος) εἰμί, sum, participium ὄν, ὄντος, pag. 99. ver. 15. compositum, σωῶν, σωόντος, à verbo σύνειμι.

Διορθουμένε ab ὀρθός fit verbum ὀρθόω: compositum διορθόω, διορθόομαι, crasis διορθῶμαι, participium διορθέμενος.

Μνήμη) μνάομαι, reminiscor. finge vocē actiuam, μνάω vel μνάω, fut. μνήσω: vnde ἡ μνήμη, (vt ἡ γνώμη à futuro γνώσω, & ἡ ῥάμη à futuro ῥάσω, à ῥάνημι) datiuus τῇ μνήμη.

Ἡμαρτημένων) ἁμαρτάνω, pecco tempora sumit ab ἁμαρτέω, fut. ἁμαρτήσω, præt. actiuum ἡμαρτηκα, pass. ἡμαρτημαι, participium ἡμαρτημένος. plurale neutrum τὰ ἡμαρτημένα, hoc est peccata, quæ peccando admiffa sunt, vt τὰ σεσωφρονημένα, quæ temperanter acta sunt.

Τιθέντος) τίθημι, participium ὁ τιθεὶς ᾧ τιθέτος, pag. 62. v. 1.

Ἐκκλιση

Ἐκκλισην) κλίω, Futurum κλιῶ, Præteritum ἔκκλιον, κέκλικα, Passiuum κέκλιμαι, κέκλισαι: vnde ἡ κλίσις, τῆς κλίσεως, τῶ κλίσειν, Compositum ἐκκλιῶ: inde ἐκκλισις.

Συμεργίαν) ἔργον, opus: συμεργός, adiutor, auxiliator, & collega in opere: ἡ συμεργία, auxilium.

Τελείωσιν) à τέλος fit ὁ τέλειος, perfectus. inde Verbum τελείω, perficio, τελειώσω, τετελείωκα, τετελείωμαι, τετελείωσα. Verbale ἡ τελείωσις, τῆς τελειώσεως, τῶ τελείωσιν, id est perfectionem.

Σπουδαζόμενον) τὰ σπουδαζόμενα, quæ nobis curæ sunt, & in quæ magno studio incumbimus, à σπουδαζώ, pro eo quod est studiosè expeto.

Ἐπιζητούντες) ζητέω, Participium ὁ ζητέων, ᾧ ζητέοντος, crasis ζητούντος: Compositum ἐπιζητούντος, à verbo ἐπιζητέω.

HÆC habui quæ de Grammaticis Meditationibus in medium adferrem, id potissimum spectans ne iuuentus Græcarum literarum auida, diutius quàm par esset, in primis linguæ rudimentis hæreret: sed vno in opusculo totum istarum minutiarum tædium devoraret: grauioribus deinde disciplinis & autorum mancipanda lectionibus. Quum enim futurum sperarem, vt hoc studium apud plurimos minore grauaretur inuidia, si compendio temporis mediocrem cognitionem attulisse videretur: non committendum putavi, vt in hac parte studiosis

diosis adoleſcentibus deeſſem. Quod etiam eò feci libentiùs, eòque magis conandum eſſe duxi quòd nullus fermè hodie terrarū fit angulus ſine Græcarum literarum fautoribus: ſed apud quoſuis hominum ordines, non pauci pro ſua quiſq; vice rem pulcherrimam, & maximè frugiferam prouehant & exornent. Quidem doctiſſimis ingenij ſui monumentis, alij extruendis gymnajijs alendis linguarum profeſſoribus, nunquam intermorituram ſibi gloriam pepere-
runt. Quorum inſignem vnum, nullique ſecundum noſtra hæc tulit ætas, Ioannem Tartefium, quem felix, & ſemper doctis fœcunda viris in hac luce gaudens contemplatur Lutetia omnium literarum Mæcenatem, præſidem collegij Lexouiienſis. Is igitur vir linguarum patrocini-
um ita ſuſcipit, vt vnus verè fit inſtar totius Galliæ. Nuſquam diſcipulorum numerus maior, nuſquam tanta profeſſorum cohors omnium muſarum dotibus inſtructiſſima. Quem enim ille non vltro aſciſcit, paſcit & ornat, quem eruditionis nomen commendauit? eſt vbi Latinè diſcas commodius, illic Græcè fortaſſe melius, ibi contra Hebraicè: verum hoc Lexouienſe collegium bonorum omnium eſt mare. Latinos, Græcos, Hebræos habet multos: quin & Chaldæos atque Arabicos propediem dabit, ſi modo parere liceat quòd diu partur-
uit. adeo gladiatorio quodam animo præſes ille

in

in hanc laudem incumbit, quaſi in fatiſ eſſet vt vnus linguarum ſtudiis promouendis præeſſet. Dignus profeſſor, qui regnum gazas & opulentiſſimos theſauros poſſideat: tam excelsa, & benefica natus voluntate, vt ſeipſum literarum ſaluti deuouiſſe videatur. Quapropter omnes linguarum candidatos decet, vt hunc colant & venerentur, pro meritis in cœlum laudibus vehant, nomen celebrent, eique ſucceſſus proſperos & multorum ſeculorum annos precentur. Nam viuente Tartefio, ſemper incolumes literæ durabunt, & nunquam cade-
re poterunt.

*